

IZVJEŠTAJ O RADU U OBLASTI MEĐUNARODNE SARADNJE ZA 2017. GODINU

**UNIVERZITET U SARAJEVU
SLUŽBA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU**

Impresum

PROREKTORICA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Prof. dr. Aleksandra Nikolić

SLUŽBA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Dr. Jasna Bošnjović, rukovoditeljica Službe

Gđa Ljiljana Šulentić, dipl. ing. arh., stručna saradnica

Mr. Adnan Rahimić, stručni saradnik

Mejsun Al-Ghoul, student-volonter

Izvještaj je izradila Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu u saradnji sa prodekanima i koordinatorima za međunarodnu saradnju (pod)organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu.

DTP: mr. Adnan Rahimić

Sarajevo, april 2018. godine

**IZVJEŠTAJ O RADU U OBLASTI
MEĐUNARODNE SARADNJE
UNIVERZITETA U SARAJEVU
ZA 2017. GODINU**

Sadržaj

Internacionalizacija Univerziteta u Sarajevu	6
Odbor za međunarodnu saradnju.....	7
Medunarodne akademske mobilnosti	8
Outgoing (odlazni studenti i osoblje)	8
Incoming (dolazni studenti i osoblje).....	9
Razmjena administrativnog osoblja u uredima za međunarodnu saradnju	10
Međunarodni programi mobilnosti.....	11
Programske strukture.....	13
Erasmus+	13
Izvještaj po ključnim aktivnostima Erasmus+ programa	15
ERASMUS MUNDUS.....	28
O programu	28
Erasmus Mundus u brojevima	29
CEEPUS	29
O programu	29
CEEPUS u brojevima.....	30
CEEPUS mreže u 2017.	30
MEVLANA	30
O programu	30
„Mevlana“ u brojevima	31
FULBRIGHT	31
STRANI STUDENTI tzv. FREEMOVERI.....	31
BILATERALNA SARADNJA	31
COTUTELLE – Phd Joint Degree	32
Članstva u mrežama, asocijacijama i drugim međunarodnim organizacijama.....	32
Pregled mreža, asocijacija i drugih međunarodnih organizacija	32
O organizacijama i mrežama.....	33
Promocija „Internacionalizacije kod kuće“ (<i>Internationalisation@home</i>)	38
Događaji međunarodnog karaktera na UNSA	38
Zimske i ljetne škole.....	38
Konferencije	41
Saradnja sa univerzitetima.....	44
Posjete predstavnika međunarodnih institucija	48
Predavanja međunarodnih akademika	53
Sajmovi.....	55
Osmi sajam stipendija	55
Sajam francuskih univerziteta	56

Usluge podrške Univerziteta u Sarajevu stranim studentima.....	56
Međunarodne aktivnosti organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu	58
Grupacija društvenih nauka.....	58
Grupacija humanističkih nauka	65
Grupacija medicinskih nauka	72
Grupacija tehničkih nauka.....	78
Grupacija prirodnih nauka.....	80
Grupacija umjetnosti	82
Aneks 1	
Sporazumi/memorandumi/protokoli/pisma namjere o akademskoj saradnji u 2017. godini	88
Aneks 2	
Lista Erasmus+ međuinstitucionalnih sporazuma aktivnih u 2017. godini.....	102
Aneks 3	
Lista potpisanih protokola o saradnji sa turskim univerzitetima u sklopu programa „Mevlana“....	114
Aneks 4	
Aktivne CEEPUS mreže u 2017. godini	116
Aneks 5	
Lista odobrenih projekata u okviru Erasmus+ programa	119

Internacionalizacija Univerziteta u Sarajevu

Obrazovanje ima ključnu ulogu u ekonomskom i društvenom razvoju pojedinca, pri čemu internacionalizacija tome značajno pridonosi. Internacionalizacija obrazovanja doprinosi unapređenju njegovog kvaliteta i zapošljivosti mladih na globalnom tržištu rada. Internacionalizacija se spominje u smislu fizičke mobilnosti, akademske saradnje i prenosa akademskog znanja te institucionalnog partnerstva, združenih studija kao i međunarodnog obrazovanja i ostalih oblika prekogranične saradnje. Ona podrazumijeva novu formu komuniciranja i interakcije među zemljama s ciljem usvajanja međukulturalnih znanja i kompetencija. U okviru internacionalizacije segment mobilnosti studenata, nastavnika i saradnika od iznimne je važnosti iz više razloga: jača kvalitet programa i izvrsnost istraživanja, te intenzivira akademsku i kulturnu internacionalizaciju evropskog visokog obrazovanja, saradnju i natjecanje među visokoobrazovnim institucijama. Istovremeno, mobilnost je postala simbol evropskog prostora visokog obrazovanja koji je iniciran da omogući lakšu prepoznatljivost i pokretljivost unutar Evrope kao i s ciljem jačanja saradnje evropskih zemalja sa izvanevropskim zemljama. Univerzitet u Sarajevu posjeduje specifičnu snagu koju baštini, prije svega, na svojoj akademskoj tradiciji i akademskoj kulturi djelovanja i otvorenosti prema svijetu, zahvaljujući čemu ni u najtežim vremenima nije prestao djelovati i zbog čega su uvijek postojali načini da se – i u momentima kad je fizičko kretanje bilo nemoguće – osjeti utjecaj i duh međunarodnih aktivnosti. Ova institucija danas ulaže značajne napore kako bi pratila razvoj evropskog prostora visokog obrazovanja i svoje učešće u njemu. Maksimalni napori se ulažu za obezbjeđenje pristupa i učešća u međunarodnim projektima zato što su aktivnosti ove vrste praćene finansijskim podsticajnim mjerama kojima pojedinačne institucije ne bi imale pristup bez udruživanja sa drugim visokoškolskim institucijama niti ih mogu crpiti iz nacionalnih fondova.

Po svojoj prirodi međunarodne aktivnosti su složenije od domaćih. Internacionalizacija nije moguća bez široke palete usluga podrške. Institucije se razlikuju prema tome šta poduzimaju u pogledu nastave stranih jezika, nastave lokalnog jezika za strane studente, smještaja za strane studente, informacijske i administrativne podrške, savjetovanja itd. Dodatna prepreka je nepostojanje nacionalnih shema mobilnosti i stipendijskih programa. Stoga se djeluje uglavnom prema programskoj strukturi.

Odbor za međunarodnu saradnju

U skladu sa odredbama Statuta Univerziteta u Sarajevu, kao savjetodavno tijelo Senata za aktivnosti koje imaju međunarodni karakter od 2014. godine djeluje Odbor za međunarodnu saradnju. Konstituirajuća sjednica drugog po redu Odbora za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu održana je 7. juna 2017. godine (u srijedu). Prvi Odbor za međunarodnu saradnju djelovao je u periodu 2014–2017. godine. Na održanoj sjednici usvojen je Poslovnik o radu Odbora za međunarodnu saradnju, te su imenovani predsjedavajući Odbora i zamjenik predsjedavajućeg. Za predsjedavajuću Odbora za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu imenovana je doc. dr. Ksenija Kondali, a za zamjenika predsjedavajuće imenovan je Hamza Jatić, predsjednik Komisije za međunarodnu saradnju Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu.

Odbor za međunarodnu saradnju ima devet članova, od kojih su: po jedan predstavnik svake grupacije nauka/umjetnosti iz reda nastavnika/saradnika, jedan predstavnik ostalih organizacionih jedinica, predstavnik Studentskog parlamenta i prorektor za međunarodnu saradnju:

1. doc. dr. Ksenija Kondali, predstavnica Grupacije humanističkih nauka
2. Hamza Jatić, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu
3. prof. dr. Meliha Povlakić, predstavnica Grupacije društvenih nauka
4. prof. dr. Davorka Završnik, predstavnica Grupacije medicinskih nauka
5. prof. dr. Lejla Pojskić, predstavnica Grupacije prirodnno-matematičkih i biotehničkih nauka
6. prof. dr. Amir Čaušević, predstavnik Grupacije tehničkih nauka
7. doc. mr. Darko Šobot, predstavnik Grupacije umjetnosti
8. mr. Mariana Hadžijusufović, predstavnica ostalih organizacionih jedinica
9. prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu

Od osnivanja održano je pet redovnih sjednica Odbora za međunarodnu saradnju. Odbor intenzivno radi na izradi pravilnika o mobilnosti, čime bi se zajedničkim dokumentom na nivou Univerziteta uredile studentske mobilnosti i priznavanje predmetnih ispita, kao i akademske i administrativne mobilnosti u svrhu profesionalnog usavršavanja osoblja ovog univerziteta.

ODBOR ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Doc. dr. Ksenija Kondali
Grupacija humanističkih nauka

Prof. dr. Davora Završnik
Grupacija medicinskih nauka

Prof. dr. Lejla Pojskić
Grupacija prirodnno-matematičkih i biotehničkih nauka

Prof. dr. Meliha Povlakić
Grupacija društvenih nauka

Prof. dr. Amir Čaušević
Grupacija tehničkih nauka

Prof. dr. Aleksandra Nikolić
Prorektorica za međunarodnu saradnju

Doc. mr. Darko Šobot
Grupacija umjetnosti

Mr. Mariana Hadžijusufović
Predstavnik ostalih organizacionih jedinica

Hamza Jatić
Studentski Parlament
UNSA

Međunarodne akademske mobilnosti

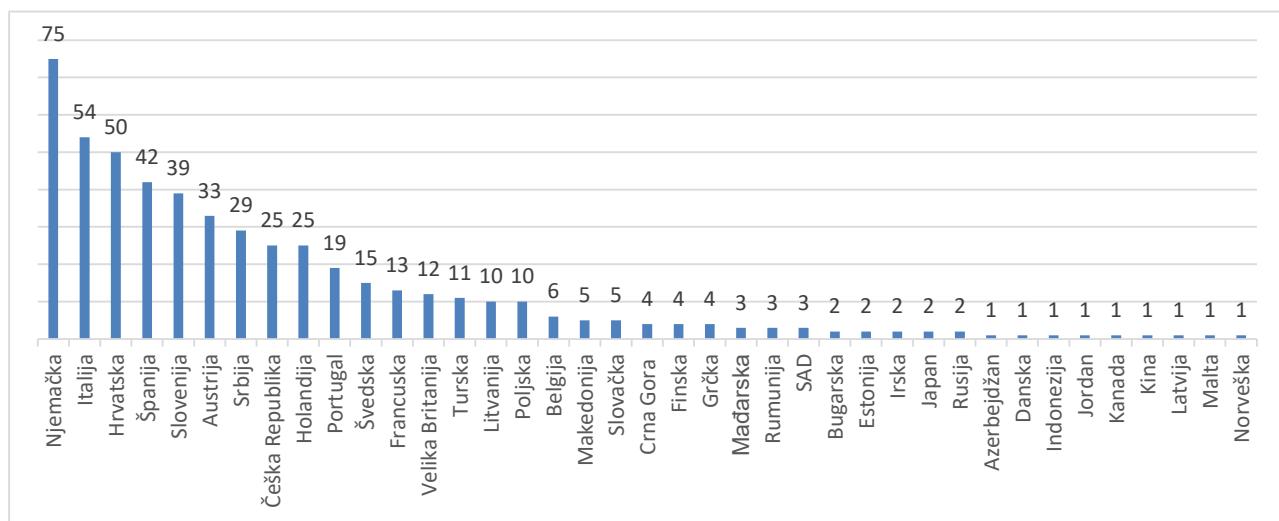
Outgoing (odlazni studenti i osoblje)

Nekoliko je programa koji su zasigurno najviše povezivali pojedince i institucije zemalja Zapadnog Balkana te doprinijeli provedbi reformi srodnih onima što su na partnerskim visokoškolskim institucijama zemalja članica Evropske unije postale standard. Programi kao što su Erasmus+, Erasmus Mundus, Tempus, CEEPUS uveliko su pridonijeli internacionalizaciji univerziteta te provedbi reformi u skladu sa bolonjskim principima. Učešće u novom programu Erasmus+ doprinijelo je učvršćivanju međunarodne pozicije Univerziteta u Sarajevu u evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA).

U toku 2017. godine 513 studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu je kroz razne programe mobilnosti učestvovalo u posjetama partnerskim visokoobrazovnim institucijama izvan granica Bosne i Hercegovine. Procentualno izraženo, značajnija je mobilnost osoblja (51%) u odnosu na mobilnost studenata (49%). U obzir je uzeto učešće naših studenata, nastavnika i saradnika u međunarodnoj mobilnosti, ali i u događajima sa međunarodnim karakterom (seminari, simpoziji, kongresi, info dani, festivali, izložbe).

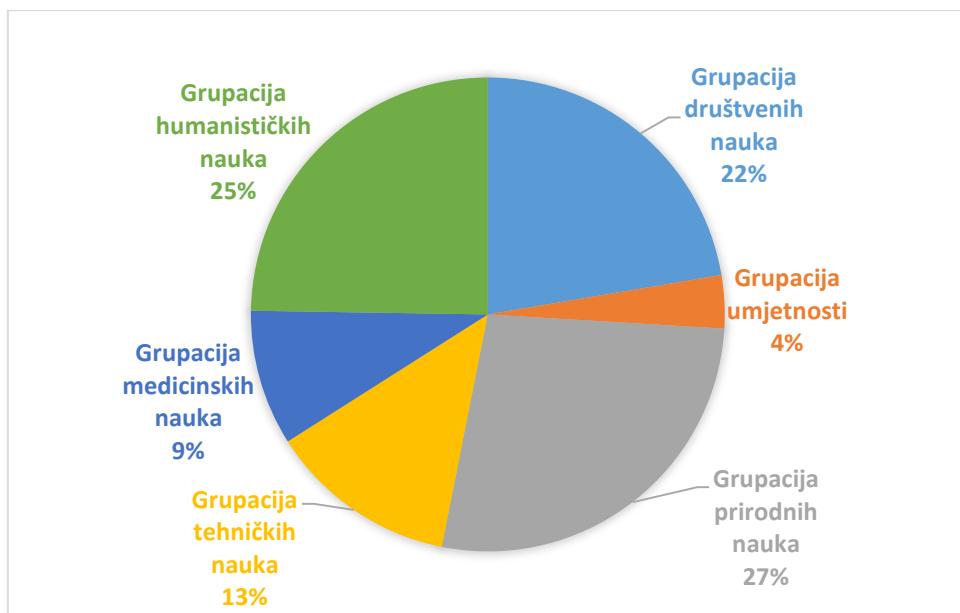

Studenti, nastavnici i saradnici Univerziteta u Sarajevu su kroz svoju akademsku/administrativnu mobilnost najviše posjećivali zemlje članice Evropske unije (Njemačku, Hrvatsku, Italiju, Austriju, Sloveniju i druge). Od zemalja u regionu, najviše mobilnosti je realizirano na partnerskim univerzitetima u Hrvatskoj i Srbiji.

Grafikon 1. Mobilnost studenata i osoblja sa UNSA po državama

Kada je riječ o grupacijama nauka, studenti i akademsko osoblje Grupacije prirodnih nauka čine najveći udio u ukupnom broju, dok je najmanje ovih mobilnosti realizirano u Grupaciji umjetnosti.

Dijagram 1. Mobilnost studenata i osoblja sa UNSA po grupaciji

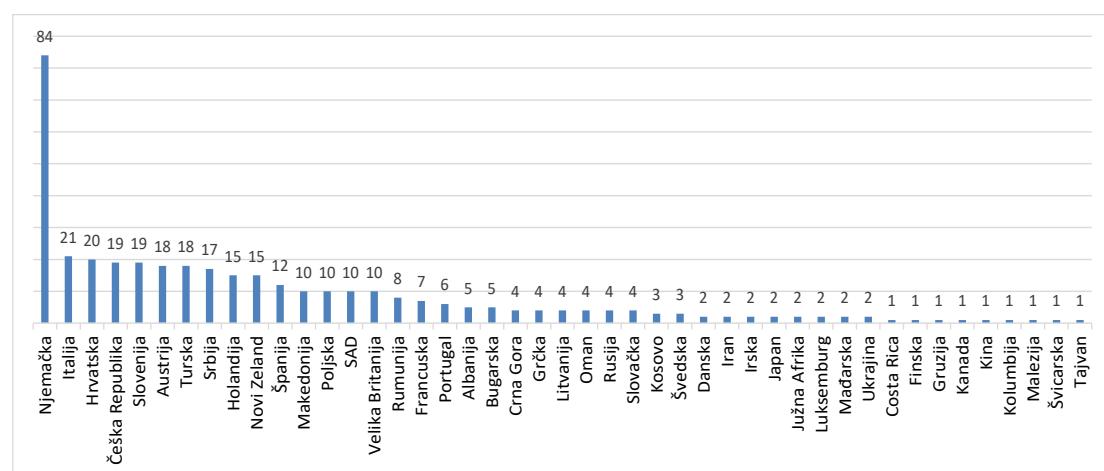
Incoming (dolazni studenti i osoblje)

Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin za 384 strana studenta, nastavnika i saradnika koji su na naš univerzitet došli u toku 2017. godine u okviru akademске razmjene ili radi učešća u događajima sa međunarodnim karakterom (seminari, simpoziji, kongresi, info dani, festivali, izložbe).

Od ukupnog broja, 54% su studenti, a 46% osoblje.

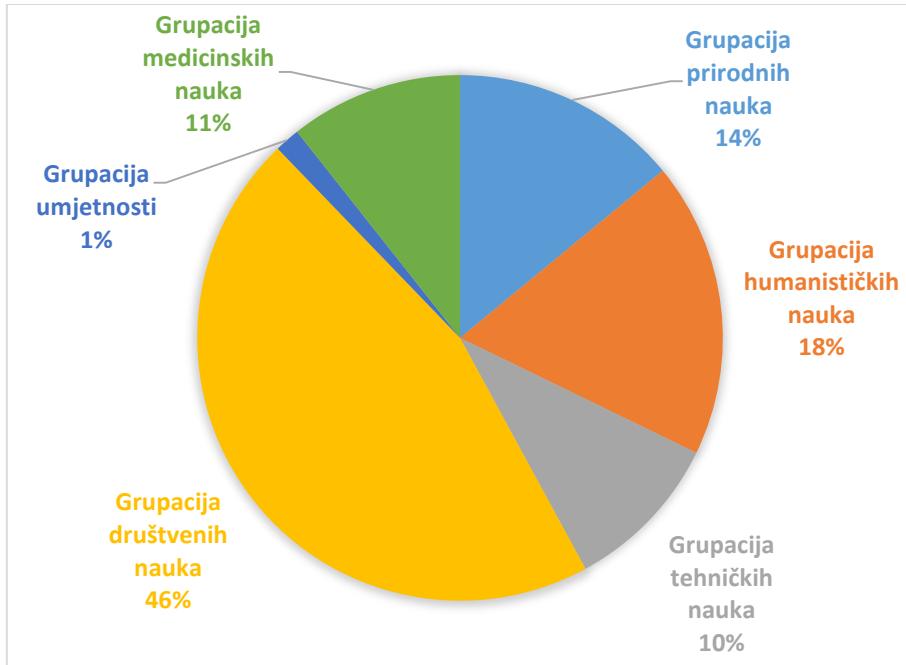

Što se tiče država iz kojih dolaze, najveći broj lica je iz Njemačke, dok su studenti, nastavnici i saradnici sa svih kontinenata boravili na našem univerzitetu.

Grafikon 2. Mobilnost studenata i osoblja na UNSA po državama

Najveći broj studenata i osoblja posjetio je organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu koje pripadaju Grupaciji društvenih nauka, skoro polovina njih. I u odlaznim i u dolaznim mobilnostima najmanje aktivnosti je bilo u Grupaciji umjetnosti, što nam govori ili da bi buduća strategija međunarodne mobilnosti morala biti usmjerena na ovu grupaciju (likovne umjetnosti, scenske umjetnosti i muziku) ili da ne raspolažemo potpunim podacima.

Dijagram 2. Mobilnost studenata i osoblja na UNSA po grupaciji

Razmjena administrativnog osoblja u uredima za međunarodnu saradnju

Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je imala veoma aktivnu 2017. godinu kada je u pitanju dolazno administrativno osoblje za ovaj ured. Mnogo partnerskih univerziteta je izrazilo želju da odobrenu kvotu mobilnosti za administrativno osoblje koje se bavi međunarodnom saradnjom iskoristi za posjetu našem univerzitetu.

Naša služba je dočekala 30 kolega sa sljedećih partnerskih univerziteta: Univerziteta u Barseloni, Univerziteta u Portu, Univerziteta u Jaenu, Politehničkog instituta Viana do Castelo, Univerziteta Middlesex, Univerziteta Nova Lisboa, Univerziteta u Almeriji, Univerziteta Masaryk u Brnu, Univerziteta u Saarlandu, Univerziteta u Granadi, Aristotelovog univerziteta u Solunu, Tehničkog univerziteta u Rigi, Univerziteta u Szegedu, Univerziteta u Wroclawu, Univerziteta Paris 8, Politehničkog instituta Santarem, Politehničkog univerziteta Delle Marche u Ankoni, Sveučilišta u Splitu, Univerziteta u Bolonji, Univerziteta u Primorskoj, Univerziteta u Mariboru i Univerziteta Beira Interior.

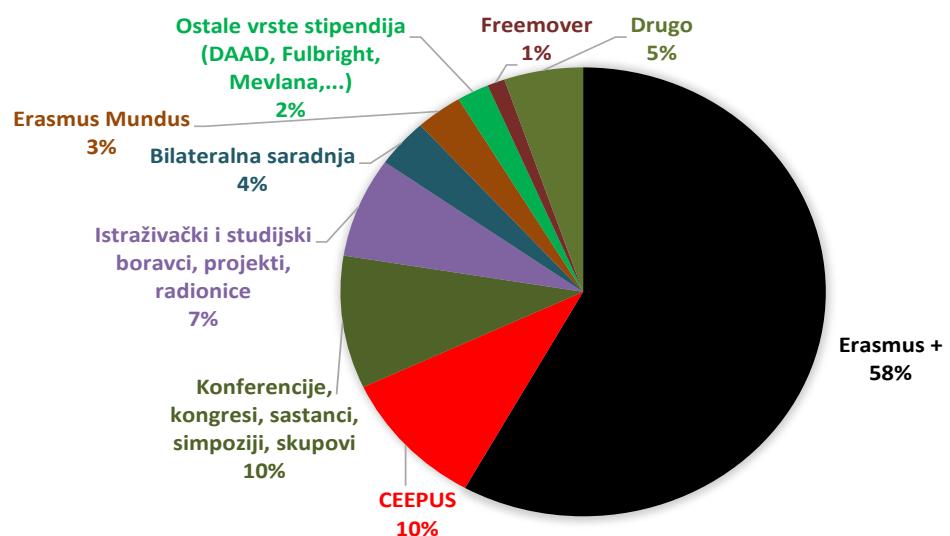
Veći broj njih je prisustvovao Osmom sajmu stipendija u okviru kojeg su predstavili svoju instituciju i omogućili svim zainteresiranim da dobiju više informacija. Za cijelo administrativno osoblje naša služba je organizirala poseban program kroz koji su se upoznali sa radom našeg univerziteta u okviru međunarodne saradnje, kao i individualne sastanke sa prodekanima/koordinatorima za međunarodnu saradnju na organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu.

Kada je u pitanju odlazna razmjena, 26 administrativnih saradnika sa Univerziteta u Sarajevu je iskoristilo mobilnost na partnerske univerzitete. U većini slučajeva bila je riječ o raznim treninzima (staff week) za obuku i upoznavanje sa internacionalizacijom različitih univerziteta.

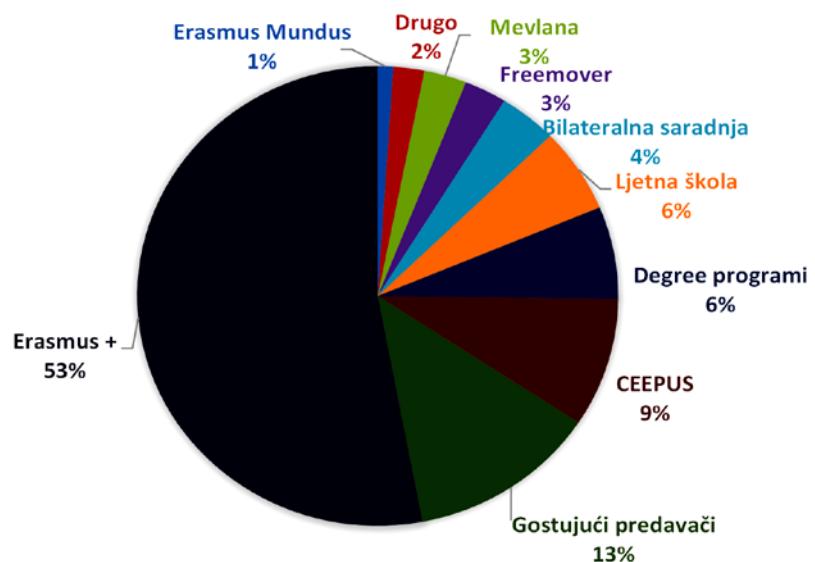
Međunarodni programi mobilnosti

Tokom 2017. godine Univerzitet u Sarajevu je učestvovao u brojnim programima mobilnosti. Programske strukture odnose se na učešće u raznim međunarodnim programima koji mogu uključivati mobilnost studenata i nastavnika, internacionalizaciju kurikuluma, članstvo u mrežama itd. Putem programa kao što su Erasmus+, Erasmus Mundus, „Mevlana“, CEEPUS te bilateralnom saradnjom povećana je internacionalizacija Univerziteta.

Najveći broj mobilnosti realizira se kroz program Erasmus+. Univerzitet u Sarajevu je u 2017. godini imao 100 potpisanih i odobrenih međuinstitucionalnih sporazuma. Na osnovu tih odobrenih sporazuma stvoreni su uvjeti za akademsku i administrativnu mobilnost u ljetnom semestru akademske 2016/2017. i zimskom semestru 2017/2018. godine (koje ulaze u period kalendarske 2017. godine za koju se radi ovaj izvještaj). Za razliku od 2016. godine kada je za odlazne studente i osoblje 38% mobilnosti bilo ostvareno putem Erasmus+ programa, u 2017. je ovaj procent povećan na 56%, a za dolazno osoblje je ovaj procent porastao sa 18% na 53%.

Dijagram 3. Učešće UNSA u međunarodnim programima mobilnosti

Dijagram 4. Dolasci stranih studenata i osoblja na UNSA po programu mobilnosti

Programske strukture

Erasmus+

Erasmus+ je program Evropske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za period 2014–2020. godine. Ciljevi programa Erasmus+ su poboljšanje vještina i zapošljivosti, modernizacija obrazovanja te osposobljavanje i zapošljavanje mladih.

U cilju što bolje pripreme za prijavu na otvorene konkurse u okviru Erasmus+, ali i drugih programa koji se finansiraju iz EU fondova, Služba za međunarodnu saradnju je početkom akademске 2017/2018. godine pripremila informaciju o dostupnim akcijama Erasmus+ programa za otvoreni konkurs za 2018. godinu, namijenjenu za organizacione jedinice našeg univerziteta. Vodič **Informacije o dostupnim akcijama Erasmus+ programa za 2018. godinu za Univerzitet u Sarajevu** sadrži podatke o Erasmus+ programu, rokovima i načinu prijave za pojedine ključne aktivnosti, te je izrađen popratni materijal kako bi se olakšala komunikacija sa Rektoratom radi dostavljanja potpisane i pečatom ovjerene dokumentacije u toku prijave. Pored informacije o Erasmus+ programu, predstavljene su instrukcije za prijavljivanje za programe IPA, Horizont 2020 i CEEPUS.

Erasmus+ info dani i radionice

S ciljem daljnje promocije programa Erasmus+ i pripadajućih ključnih aktivnosti, Univerzitet u Sarajevu je i u toku 2017. godine organizirao seriju informativnih sastanaka kao mjeru podrške mobilnosti studenata, nastavnika i saradnika, kao i podrške nastavnicima i saradnicima za pisanje projektnih prijava u okviru Erasmus+ programa:

- 21. februar 2017. – „**Mevlana**“ i **Erasmus+ info dan**. S ciljem približavanja informacija o programu Erasmus+, Služba za međunarodnu saradnju je organizirala međunarodni informativni dan za studente, nastavnike i saradnike Univerziteta u Sarajevu gdje su predstavljeni otvoreni konkursi, način prijave i iskustva dosadašnjih stipendista ovih programa. Sa nama su bili gosti sa Univerziteta Nova Lisboa iz Portugala koji su predstavili svoju ponudu i mogućnosti stipendiranja.
- 18. april 2017. – **Erasmus+ info dan i radionica**. Naša služba je organizirala još jedan info dan i radionicu u okviru promocije programa Erasmus+. Pored informacija o otvorenim Erasmus+ konkursima, ovaj info dan je poslužio i kao radionica gdje smo pobliže objasnili postupak prijavljivanja, dokumentaciju, pravilno ispunjavanje, te upoznavanje sa ključnim fazama (ko potpisuje dokumente, način dostavljanja itd.), a sve kako bi se olakšao proces prijave. Sa nama su bili i predstavnici Univerziteta u Portu (Portugal) i Univerziteta u Jaenu (Španija) koji su pobliže upoznali sve prisutne sa akademskom ponudom na njihovim univerzitetima i mogućnostima prijave.
- 8. juni 2017. – **Informativni sastanak sa dobitnicima stipendija Erasmus+ sa Univerzitetom u Sarajevu**. Na osnovu raspisanih konkursa u toku akademске 2016/2017. godine odabrani su studenti, nastavnici i saradnici Univerziteta u Sarajevu, odnosno stipendisti ovog programa da dio svoje akademske edukacije, odnosno

akademskog/administrativnog rada provedu na partnerskim univerzitetima u zemljama članicama Evropske unije. Tim povodom Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je organizirala informativni sastanak sa stipendistima u okviru kojeg su im predstavljena sva potrebna akademska i administrativna prava, obaveze i odgovornosti, a koje ih očekuju prije, u toku i nakon mobilnosti. Ovo je ujedno bila prilika da se stipendisti međusobno upoznaju i razmijene dosadašnja iskustva sa programima mobilnosti. Spomenuta služba je pripremila promotivni materijal na kojem se nalaze sve potrebne informacije, a nakon prezentacije održana je i aktivna sesija pitanja i odgovora koji nisu bili pokriveni ovom prezentacijom.

- 9. novembar 2017. – **Nacionalni Erasmus+ info dan.** Nacionalni Erasmus+ ured u BiH je organizirao nacionalni Erasmus+ info dan povodom poziva za prijavu projektnih prijedloga za 2018. godinu. Ovaj događaj se održao u Banjoj Luci, u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u BiH i Univerzitetom u Banjoj Luci (Fakultet političkih nauka). U ime Univerziteta u Sarajevu delegaciju su činili prof. dr. Pakeza Drkenda koja je predstavila odobreni Erasmus+ projekat u okviru izgradnje kapaciteta – Western Balkan Food initiative, mr. Adnan Rahimić koji je prezentirao implementaciju međunarodne kreditne mobilnosti na našem univerzitetu i student Fakulteta političkih nauka Nikola Xaviereff koji je predstavio svoje iskustvo sa Univerziteta u Heidelbergu kroz Erasmus+ međunarodnu kreditnu mobilnost.
- 20. novembar 2017. – **Održana radionica o EU modernim modelima višegodišnjeg finansiranja univerziteta.** Univerzitet u Sarajevu je u saradnji sa grupom eksperata za reformu visokog obrazovanja Bosne i Hercegovine (HERE BIH), a uz podršku Erasmus+ kancelarije Bosne i Hercegovine, organizirao radionicu o temi „EU moderni modeli višegodišnjeg finansiranja univerziteta – jačanje odgovornosti i autonomije univerziteta“. Pozdravnim obraćanjima radionicu su otvorili prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, i gospodin Suad Muhibić, direktor Nacionalne Erasmus+ kancelarije u BiH. Radionicu je vodila međunarodna ekspertica Evropske izvršne agencije za obrazovanje, audiovizuelnu djelatnost i kulturu (EACEA) gospođa Tatyana Koryakin Antunes, koja radi na Univerzitetu u Portu, Portugal (Centre for Research in Higher Education Policies – CIPES). Gospođa Antunes je ekspertica u oblasti politika i mehanizama finansiranja visokog obrazovanja i njihovih implikacija na upravljanje univerzitetom kao i na saradnju univerziteta i industrije ali i cjelokupnog društva. Na radionici su predstavljene evropske javne politike koje podupiru uvođenje novog načina finansiranja univerziteta, koji intenziviranjem mjera monitoringa i ocjene postignutih performansi jačaju, prije svega, odgovornost i transparentnost univerziteta, a time otvaraju put ka istinskom snaženju svih aspekata autonomije i jačanja poduzetničkog duha akademske zajednice odnosno univerziteta.
- 22. novembar 2017. – **Erasmus+ info trening-sesija.** Povodom novog poziva za dostavljanje projektnih prijedloga u okviru Erasmus+ programa u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu je održana info trening-sesija za pripremanje projektnih prijedloga, s akcentom na izmjene u odnosu na prethodne pozive, kao i nove prioritete. Predavanje je održao gospodin Suad Muhibić, direktor Nacionalnog Erasmus+ ureda u BiH.

Izvještaj po ključnim aktivnostima Erasmus+ programa

Međunarodna kreditna mobilnost

Međunarodna kreditna mobilnost podrazumijeva određeni period studiranja ili prakse u inostranstvu (u skladu sa tekućim studijskim programom na domaćem univerzitetu). Nakon završetka studenti se vraćaju na svoj matični univerzitet kako bi završili studij. Univerzitet u Sarajevu je u 2017. godini imao **100 potpisanih i odobrenih međuinstitucionalnih sporazuma** – 55 na nivou univerziteta i 45 na nivou (pod)organizacionih jedinica (lista potpisanih međuinstitucionalnih sporazuma se nalazi u aneksu 2 ovog izvještaja). Na osnovu tih odobrenih sporazuma stvoreni su uvjeti za akademsku i administrativnu mobilnost u ljetnom semestru akademske 2016/2017. i zimskom semestru 2017/2018. godine. U toku 2017. godine 132 studenta, nastavnika i saradnika sa univerziteta iz Erasmus+ „programskih“ zemalja je posjetilo Univerzitet u Sarajevu, dok je 225 studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu posjetilo partnerske univerzitete u „programskim“ zemljama Erasmus+ programa.

S obzirom da ne postoji *unificiran* datum prijavljivanja na konkurse i dostavljanja dokumentacije za međunarodnu kreditnu mobilnost, Služba za međunarodnu saradnju je organizirala više poziva u toku 2017. godine koji su sadržavali poziv za apliciranje za Erasmus+ stipendije. Tako je početkom zimskog semestra 2016/2017. godine raspisano 20 konkursa za dvosmjernu mobilnost (sa Univerziteta u Sarajevu na univerzitete iz programske zemalje i obrnuto) za ljetni semestar 2016/2017. godine. U ljetnom semestru 2016/2017. godine raspisano je 28 konkursa za zimski semestar 2017/2018. akademske godine. Konkursi su objavljeni na web stranici www.erasmus.unsa.ba i www.unsa.ba, a isti su bili distribuirani preko društvenih i medijskih kanala Univerziteta u Sarajevu (Facebook, Instagram, YouTube i Twitter), te pripadajućih mu organizacionih jedinica.

Izgradnja kapaciteta

Projekti izgradnje kapaciteta u oblasti visokog obrazovanja nadograđuju se na uspjehe prethodnih programa (Alfa, Edu-link i Tempus) čiji su ciljevi: podrška modernizaciji, dostupnosti i internacionalizaciji visokog obrazovanja u partnerskim zemljama, promoviranje saradnje između programske zemalje i kvalificiranih partnerskih zemalja (kao i između prihvatljivih partnerskih zemalja međusobno), promoviranje dobrovoljnog približavanja sa kretanjima u visokom obrazovanju u EU i promoviranje kontakata između ljudi, interkulturnalne svijesti i razumijevanja.

U okviru prvog konkursa iz 2014. konkursa (za 2015. godinu) za Univerzitet u Sarajevu odobreno je šest projekata:

- 1) **Razvoj nastavnog plana i programa master studija iz politologije „Evropske studije i višerazinsko upravljanje“ (Curriculum Development joint European Political Science MA) - euroPS**
šifra: 561485-EPP-1-2015-1-AT-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Salzburgu (Austrija)
partner sa Univerziteta u Sarajevu: Fakultet političkih nauka (2015)
- 2) **Jačanje istraživačkog potencijala u visokom obrazovanju za napredan razvoj regiona zapadnog Balkana (Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region) - Re@WBC**
šifra: 561856-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Nišu (Srbija)

- partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat (2015)
- 3) "Iz-škole-na-posao" - tranzicija studenata visokog obrazovanja sa posebnim potrebama u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini (School-to-Work Transition for Higher education students with disabilities in Serbia, Montenegro and Bosnia & Herzegovina) - Trans2Work**
 šifra: 561847-EPP-1-2015-1-EL-EPPKA2-CBHE-JP
 koordinator: Univerzitet Makedonija (Grčka)
 partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat (2015)
- 4) Jačanje internacionalizacije visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Strenghtening of Internationalisation in BiH higher education) - STINT**
 šifra: 561874-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA2-CBHE-SP
 koordinator: Katolički univerzitet u Leuvenu (Belgija)
 partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat (2015)
- 5) Modernizacija izučavanja geodezije u Zapadnom Balkanu s naglaskom na kompetencije i ishode učenja (Modernising geodesy education in Western Balkan with focus on competences and learning outcomes) - GEOWEB**
 šifra: 561902-EPP-1-2015-1-SE-EPPKA2-CBHE-JP
 koordinator: Kungliga Tekniska Högskolan – KTH (Švedska)
 partner sa Univerziteta u Sarajevu: Građevinski fakultet (2015)
- 6) Mreža bibliotekarskih usluga za podršku: biblioteke u zemljama zapadnog Balkana kroz razvoj osoblja i refurmnu bibliotekarskih usluga (Library Network Support Services: libraries in Western Balkan countries through staff development and reforming library services) - LNSS**
 šifra: 561987-EPP-1-2015-IE-EPPKA2-CBHE-JP
 koordinator: Tehnološki institut u Limericku (Irski)
 partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat (2015)

U okviru drugog konkursa iz 2015. godine (za 2016. godinu) odobrena su 3 Capacity Building projekta.

- 7) "Spreman-za-posao" - integracija i ocjenjivanje praktične vještine preduzeća u inžinjeringu i ICT studijama (Ready for BUSiness - Integrating and validating practical entrepreneurship skills in engineering and ICT studies) - REBUS**
 šifra: 573664-EPP-1-2016-BA-EPPKA2-CBHE-JP
 koordinator: Univerzitet u Sarajevu (Mašinski fakultet) (2016)
- 8) Razvoj master plana za upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa u zemljama zapadnog Balkana (Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkans Countries) - NatRisk WeB**
 šifra: 573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP
 koordinator: Univerzitet u Nišu (Srbija)
 partner sa Univerziteta u Sarajevu: Građevinski fakultet (2016)
- 9) Akademска evolucija западног Балкана и професионална обука за одрживост инфраструктуре просторних података (Western Balkan Academic Education Evolution and Professional's Sustainable training for Spatial Data Infrastructures) - BESTSDI**
 šifra: 574150-EPP-1-2016-1-HR-EPPKA2-CBHE-JP
 koordinator: Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska)

partner sa Univerziteta u Sarajevu: Građevinski fakultet/Poljoprivredno-prehrambeni fakultet (2016)

U okviru trećeg konkursa koji je počeo krajem 2016. godine, namijenjen za projekte čija bi implementacija započela krajem 2017. godine, Univerzitet u Sarajevu je prijavio 37 projekata od čega 4 koordinatorska i 33 kao partner. Rezultati su objavljeni tokom ljeta 2017. godine gdje su za područje cijele Bosne i Hercegovine odobrena 3 projekta izgradnje kapaciteta i to:

- 1) **Zapadnobalkanska inicijativa za urbanu poljoprivredu (Western Balkans Urban Agriculture initiative) - BUGI**
šifra: 586304-EPP-1-2017-BA-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet u Sarajevu, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet (2017)
- 2) **Balkan kao nova destinacija: razvoj agroturizma (Next Destination Balkans: Agritourism Landscapes Development) - LANDS**
šifra: 585833-EEP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Visoka poljoprivredno-prehrambena škola strukovnih studija, Prokuplje, Srbija
partner sa Univerziteta u Sarajevu: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet (2017)
- 3) **Podrška telekomunikacijskom inženjerstvu u susretu sa modernim društvom i industrijskim potrebama (Boosting the Telecommunications Engineer Profile to meet Modern Society and Industry Needs) - BENEFIT**
šifra: 58716-EPP-1-2017-AT-EPPKA2-CBHE-JP
koordinator: Univerzitet Alpe-Adria u Klagenfurtu, Austrija
partner sa Univerziteta u Sarajevu: Elektrotehnički fakultet (2017)

Aktivnosti u okviru Erasmus+ projekata izgradnje kapaciteta

U toku 2017. godine u okviru izgradnje kapaciteta implementirano je više projektnih aktivnosti i održano nekoliko konzorcijskih sastanaka.

BESTSDI

(projekat: *Akademска evolucija западног Balkана и професионална обука за одрживост инфраструктуре просторних података*)

U okviru implementacije projekta održane su tri radionice i to na Univerzitetu u Skoplju (27–29. marta 2017. godine), Univerzitetu Crne Gore (14–15. septembra 2017. godine) i na Sveučilištu u Mostaru (6–8. novembra 2017. godine). U okviru obuke osoblja koja je provedena i kroz ljetnu školu u Splitu (3–7. jula 2017. godine) pitanjem trenutnog stanja prisutnosti IPP-a u nastavnim aktivnostima koje provode visokoobrazovne institucije su se bavili predstavnici partnerskih univerziteta iz BiH. U kontekstu razvoja novih i dopune postojećih nastavnih planova i programa sa predmetima i temama iz oblasti IPP-a za potrebe projekta ova grupa je analizirala trenutnu situaciju. Analizi je prethodilo iscrpno prikupljanje podataka o postojećim programima čija je namjena da se identificira postojeći nastavni sadržaj koji može biti korišten za nove predmete u projektu i da se definiraju smjernice za daljnje dizajniranje novih planova.

BUGI

(projekat: *Zapadnobalkanska inicijativa za urbanu poljoprivrednu*)

U okviru implementacije ovog projekta, koji je otpočeo 15. oktobra 2017. godine, završene su pripremne radnje i održan je kick-off sastanak u Podgorici (11. decembra 2017. godine) na kojem su ustanovljene programske strukture, jasno definirani radni paketi, imenovan Upravni odbor i Odbor za upravljanje kvalitetom. Krajem decembra održan je prvi radni sastanak sa BUGI projektnim timom Univerziteta u Sarajevu, na kojem su osim saradnika sa Poljoprivredno-prehrabrenog fakulteta bili prisutni i učesnici sa Prirodno-matematičkog, Arhitektonskog i Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na kojem je predstavljen projekat.

euroPS

(projekat: *Razvoj nastavnog plana i programa master-studija iz politologije „Evropske studije i višerazinsko upravljanje“*)

Promocija zajedničkog master-programa iz oblasti političkih nauka „Integracija i upravljanje“ (PoSIG) upriličena je u četvrtak 20. aprila 2017. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. Zajednički master-program PoSIG i sve prateće mjere su razvijene kao dio EuroPS projekta. Projekat vodi Univerzitet u Salzburgu (Odsjek političkih nauka i sociologije) i njegov osnovni cilj bio je razvoj zajedničkog master-programa unutar političkih nauka koji bi bio prepoznat na svim partnerskim univerzitetima, kao i pristup koji podrazumijeva multilateralni menadžment ovog master-programa. Projekat je započeo u oktobru 2015. godine, završio u septembru 2017. godine, a pokretanje studijskog programa započelo je u akademskoj 2017/2018. godini. EuroPS mrežu čine sljedeće visokoobrazovne institucije: Univerzitet u Salzburgu, Austrija, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija, Univerzitet u Paviji, Italija, Univerzitet „Čirilo i Metodije“, Skoplje, Makedonija, Evropski univerzitet u Tirani, Albanija, Univerzitet u Tirani, Albanija, Koledž FAMA, Priština, Kosovo, Univerzitet biznisa i tehnologije, Priština, Kosovo, Univerzitet u Sarajevu, Fakultet političkih nauka, Bosna i Hercegovina, Sarajevska škola nauke i tehnologije, Bosna i Hercegovina.

GEOWEB

(projekat: Modernizacija izučavanja geodezije u Zapadnom Balkanu s naglaskom na kompetencije i ishode učenja)

Cijelu godinu je intenzivno rađeno na izradi moderniziranih kurikuluma za studijske programe geodezije i geoinformatike, bachelor i master nivoa. Kurikulumi su fokusirani na kompetencije budućih stručnjaka koji će bolje odgovoriti na zahtjeve tržišta. Napisani su silabusi na bosanskom i engleskom jeziku, koji su orijentirani na ishode učenja i zadovoljavaju novi zakon o visokom obrazovanju. Osim rada na kurikulumima provedene su aktivnosti treninga za nastavnike i asistente Odsjeka za geodeziju i geoinformatiku Građevinskog fakulteta UNSA. Tri intenzivna treninga su organizirana na različitim univerzitetima prema sljedećem rasporedu: Univerzitet u Tirani, Albanija (maj 2017), Univerzitet u Leonu, Španija (septembar 2017), Univerzitet „Džemal Bijedić“, Mostar, BiH (oktobar 2017). Osim navedenih aktivnosti organiziran je PBM sastanak u Štokholmu u junu 2017. na kojem su detaljno diskutirani kurikulumi i silabusi. U decembru 2017. godine provedena je revizija od nezavisnih eksperata geodetske struke (univerzitetski profesori iz Mađarske, Francuske i Hrvatske). Ekspertna grupa u društvu koordinatora Huaana Fana iz KTH i partnera iz Novog Sada sastala se u Rektoratu UNSA i posjetila Građevinski fakultet, gdje su se sreli i upoznali sa studentima, te pregledala novu opremu i laboratorije. Dali su pozitivnu ocjenu projektu i sugestije za poboljšanje ishoda.

LANDS

(projekat: Sljedeća balkanska destinacija: razvoj agroturizma)

U 2017. godini projekt je imao samo „kick-off“ sastanak svih partnera sa koordinatorom koji je organizirala Visoka poljoprivredno-prehrambena strukovna škola u Prokuplju (Srbija) 8. decembra 2017. godine. Ovom prilikom, nakon upoznavanja svih učesnika projekta, dat je kratak opis projekta i pregled svih radnih paketa koji su uključeni projektom. Na ovom sastanku koordinator je iznio očekivanja od projekta te objasnio njegov finansijski menadžment. Detaljno je dogovoren način rada.

LNSS

(projekat: *Mreža bibliotekarskih usluga za podršku: biblioteke u zemljama Zapadnog Balkana kroz razvoj osoblja i reformu bibliotekarskih usluga*)

U okviru projekta krajem februara 2017. godine održan je sastanak PMC-a (**Project Management Committee**) u Dresdenu (Njemačka). Organizatori sastanka bili su Tehnički univerzitet u Dresdenu i Tehnološki institut u Limericku, a sastanku su prisustvovali svи partneri projekta iz EU i zemalja Zapadnog Balkana.

U aprilu te kasnije i junu 2017. godine, a s ciljem promocije inicijative *Nacionalnog dana svjesnosti o bibliotekama*, članovi projekta sa UNSA održali su dva sastanka sa bibliotekarima osnovnih i srednjih škola, visokoškolskim bibliotekarima itd. kojom prilikom je potpisano 48 memoranduma o saradnji sa bibliotekama i drugim institucijama. Na 29. Međunarodnom sajmu knjiga u Sarajevu, održanom u aprilu 2017. godine, članovi projekta sa UNSA su održali drugu javnu prezentaciju LNSS projekta, a

kasnije u junu 2017. godine prisustvovali i sastancima radnih grupa DWG (Didactic Working Group), LTWG (Library Training Working Group), LNSS CT (LNSS Curriculum Training) i AG NAD (Action Group Of The Library National Awareness Day) koji su se održali u Bihaću i bili popraćeni međunarodnom konferencijom Western Balkan Information Literacy Conference (WBILC) na kojoj su predstavnici UNSA prezentirali četiri rada objavljena u zborniku s međunarodnom recenzijom. U julu 2017. godine, kao zajednička aktivnost CBHE projekta pod nazivom School-to-Work Transition for Higher education students with disabilities in Serbia, Bosnia & Herzegovina and Montenegro te LNSS-a, održan je okrugli sto *Bibliotečko-informacijske službe i usluge u visokoškolskim bibliotekama kao podrška učenju i učešću studenata s invaliditetom*. U okviru LNSS projekta **8. septembra 2017. održan je i Nacionalni dan svjesnosti o bibliotekama (NAD)**. Kao centralna aktivnost NAD-a, na UNSA je održan okrugli sto *Upravljanje kvalitetom rada u visokoškolskim bibliotekama, a 48*

partnera UNSA na taj dan je učestvovalo u promociji svojih usluga nudeći građanima preko 70 različitih edukativnih i drugih sadržaja. U periodu od septembra do decembra 2017. godine članovi projekta sa UNSA su strukturirali nekoliko strateških dokumenta, Collection Development Policy, Library Strategic Plan, Digital Library Strategy, te i modul 7 LNSS kurikuluma pod nazivom *Access to Libraries and Society for Learners with Disability*, a 18. decembra 2017. godine održali i prvi pilot LNSS trening u prostorijama Centra za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu. Ciljevi treninga bili su predstavljanje projekta LNSS visokoškolskim bibliotekarima i studentima bibliotekarstva, te izvođenje pilot-

treninga u okviru modula *Marketinške vještine u bibliotekarstvu, Osnovne menadžerske i prenosiće vještine za bibliotekare, Informacijska pismenost i vještine pretraživanja i Pristup bibliotekama za korisnike s invaliditetom*.

NATRISK

(projekat: *Razvoj master-plana za upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa u zemljama Zapadnog Balkana*)

U sklopu realizacije projekta u toku 2017. godine realizirane su sljedeće (glavne) aktivnosti: analiza prirodnih katastrofa u zemljama Zapadnog Balkana, procjena rizika od prirodnih katastrofa u BiH, procjena odgovornih institucija i njihovog kvaliteta u BiH, izrada Izvještaja o prirodnim katastrofama u BiH, prisustvovanje trodnevnom treningu koji je održan tokom aprila 2017. godine na BOKU, u Austriji, u vezi sa najboljim EU praksama zaštite od prirodnih katastrofa, analiza EU master-kurikuluma iz oblasti upravljanja prirodnim katastrofama, definiranje ciljeva, sadržaja i kompetencija novog master-kursa iz oblasti zaštite od prirodnih katastrofa, kreiranje nastavnog plana novog master-kursa i izrada Elaborata o pokretanju novog master-kursa. Također je održan niz treninga:

- obuka nastavnog osoblja o inovativnim nastavnim metodama na Univerzitetu Óbuda u Mađarskoj u maju 2017. godine,
- obuka nastavnog osoblja o inovativnim nastavnim metodama na Univerzitetu Chania u Grčkoj u julu 2017. godine,
- obuka nastavnog osoblja o inovativnim nastavnim metodama na Univerzitetu Messina u Italiji u maju 2017. godine.

Urađeno je preko 300 anketa javnog sektora i građana o svijesti o prirodnim katastrofama.

REBUS

(projekat: „*Spreman-za-posao*“ – integracija i ocjenjivanje praktične vještine preduzeća u inženjeringu i ICT studijama)

Nakon početnog kick-off sastanka krajem 2016. godine, u toku 2017. godine održana su dva konzorcijska sastanka (drugi u Sarajevu 8–9. juna 2017. godine i treći u Essenu 16–17. novembra 2017. godine). Na sastancima su prisustvovali svi partneri gdje se radila evaluacija dosadašnjih aktivnosti i dogovorene nove aktivnosti u okviru implementacije projekta. Tokom trećeg konzorcijskog sastanka održana je obuka za osoblje čija je tema bila preduzetništvo, program učenja preduzetništva u okviru REBUS projekta, predstavljanje REBUS softvera, kao i organizirana posjeta u „Innovationsfabrik“.

U periodu 22–24. maja 2017. godine u okviru projekta *Poboljšanje kvaliteta magistarskih programa održive energije i okoliša* (QIMSEE) organizirana je završna konferencija o visokom obrazovanju za održivi razvoj u Sarajevu. Prvi dan konferencije bio je posvećen razvoju budućih vještina u visokom obrazovanju, što je bila dobra prilika za razmjenu ideja i iskustava s REBUS projektom. Koordinator projekta REBUS, prof. dr. Branko Vučijak imao

je uvodnu prezentaciju pod nazivom „Izgradnja vještina poduzetništva u inženjerskim studijima“. Tokom septembra 2017. godine tim SibSUTIS-a objavio je izvještaj na konferenciji „Socioekonomsko i akademsko liderstvo za održivi razvoj poslovanja i obrazovanja u budućnosti“ koji se održavao u Pragu, Češka Republika. Profesorice SibSUTIS-a Tatyana Monastyrskaya, Natalia Mikidenko i Svetlana Storozheva predstavile su svoj rad „Kompetencije liderstva i preduzetništva procijenjene od akademske zajednice“. Rad je usredotočen na analizu problematike obrazovanja za preduzetništvo i formiranje preduzetničkih kompetencija u ruskom obrazovnom sustavu, koji je napravljen u okviru projekta REBUS. Na Drugom poslovnom forumu Vanjskotrgovinske komore Federacije BiH (12. decembra 2017. godine) prof. dr. Vučijak je predstavio REBUS projekat kao pokazatelj uspješnog spajanja bh. edukacijskog sistema sa tržištem rada. Na međunarodnoj konferenciji „Quality Fest 2017“ autori sa Univerziteta u Crnoj Gori predstavili su članak „Stanje preduzetništva i inovacija u Crnoj Gori“. Rad prikazuje rezultate istraživanja na području preduzetništva i inovativnosti u Crnoj Gori, a koji su realizirani kroz REBUS.

Re@WBC

(Projekat: Jačanje istraživačkog potencijala u visokom obrazovanju za napredan razvoj regionala zapadnog Balkana)

Projektni tim Univerziteta u Sarajevu je učestvovao u nekoliko obuka organiziranih u okviru projekta u 2017. godini:

- obuka o pisanju projektnih prijava i istraživačkoj etici, Beograd, Srbija, 5–6. aprila 2017. godine,
- obuka „U potrazi za izvrsnošću u istraživanju“, u okviru koje su razmatrane teme kao što su OTM-R evropski okvir, HRS4R, te mentorstvo doktoranata, Lijež, Belgija, 8–12. maja 2017. godine,
- obuka o vještinama izvan stručnog područja i preduzetništva, Torino, Italija, 23–26. maja 2017. godine.

Projektni tim UNSA organizirao je seminar o metodologiji istraživanja pod nazivom „Izvrsnost u istraživanju“ koji je obuhvatio značajne teme kao što su metodologija, priprema i objavljivanje naučnih radova/rezultata istraživanja, te korištenje online resursa za istraživački rad. Seminar je održan 5–6. juna 2017. godine i okupio je preko 100 mladih docenata i istraživača Univerziteta u Sarajevu. Grupa mladih nastavnika i istraživača Univerziteta u Sarajevu (njih 32) učestvovala je na regionalnom seminaru koji je u okviru projekta organizirao Univerzitet u Istočnom Sarajevu pod nazivom „Obuka mladih istraživača iz zemalja ZB“. Ovaj događaj održan je 15–16. septembra 2017. godine. U cilju širenja informacija o EU Povelji za istraživače i Principima za zapošljavanje istraživača, univerzitetski projektni tim je organizirao događaje kako slijedi:

- 28. novembar 2017. – informativni događaj o Povelji i Principima
- 14. decembar 2017. – prezentacija Povelje i Principa

U Sarajevu je 6. i 7. novembra 2017. godine u organizaciji UNSA održan i sastanak predstavnika konzorcija projekta (uključujući sastanke Upravnog odbora i Odbora za osiguranje kvaliteta projekta). Aktivnosti u vezi sa prevencijom i detekcijom plagijarizma: u 2017. godini kupljena je i instalirana oprema za detekciju plagijarizma (softver i hardver). Aktivnosti na ovom polju uključile su i formiranje Komisije za izradu nacrta Pravilnika o

korištenju softvera za detekciju plagijarizma, te usvajanje ovog značajnog dokumenta. U skladu sa planom projektnih aktivnosti, u 2017. godini je izrađena i prva verzija Vodiča za istraživače. UNSA tim je bio zadužen za poglavlje 9 ovog vodiča „Planiranje karijere“. Vodič će nakon finalizacije biti distribuiran svim partnerima projekta iz zemalja Zapadnog Balkana i služit će kao podrška i izvor informacija za novozaposlene istraživače i nastavnike na univerzitetima.

STINT

(projekat: *Jačanje internacionalizacije visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini*)

U okviru projekta na Politehničkom institutu u Portu održana je praktična radionica s projektnim partnerima iz Bosne i Hercegovine. Predstavnici Politehničkog instituta u Portu na praktičnoj radionici predstavili su internacionalizaciju ovog univerziteta u cjelini i to posebno sektor međunarodne saradnje, istraživački sektor, kao i osiguranje kvaliteta u internacionalizaciji, dok su predstavnici projektnih partnera imali priliku vidjeti kako funkcioniра drugačiji sistem sa internacionalizacijom kao ključnim prioritetom u svim segmentima djelovanja. Na praktičnoj radionici Univerzitet u Sarajevu predstavlja je tadašnji student-prorektor Bekir Rovčanin.

Na Novom univerzitetu Buckinghamshire („Bucks“) u Uxbridgeu (London) je od 17. do 21. oktobra 2017. godine održan konzorcijski sastanak gdje je u ime Univerziteta u Sarajevu na ovom sastanku sudjelovala doc. dr. Ksenija Kondali, predsjednica Odbora za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu. Učesnicima su predstavljene

raznovrsne i korisne informacije koje se odnose na partnerstva, projekte i strategije internacionalizacije na tamošnjem univerzitetu, ali i u širem kontekstu u Britaniji i EU. Budući da internacionalizacija donosi nove izazove pojedincima i institucijama u visokom obrazovanju, uvid u iskustva ovog partnera i svih učesnika od velike su pomoći u dalnjem planiranju i upravljanju u procesima naprednije internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu.

U srijedu 8. novembra 2017. godine upriličena je posjeta koordinatora projekta Univerzitetu u Sarajevu u sklopu monitoring posjete svim bh. partnerima u projektu u cilju evaluacije dosadašnjih aktivnosti i planiranja budućih. Sastanku su prisustvovali gospodin Geert de Lepeleer, koordinator projekta, gospođa Catherine Veriet sa Univerziteta u Leuvenu (Belgija) i gospodin Nenad Marković sa Univerziteta u Istočnom Sarajevu. U ime Univerziteta u Sarajevu sastanku su prisustvovali prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju, dr. Jasna Bošnjović, rukovoditeljica Službe za međunarodnu saradnju, i gospodin Adnan Rahimić, stručni saradnik za međunarodnu saradnju. Na sastanku su predstavljene aktivnosti u protekle dvije godine implementacije projekta, među kojima su aktivnosti na izradi strategije internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu, što predstavlja jedan od prioriteta projekta, izrada pravilnika o mobilnosti kao smjernica za uspostavljanje internacionalizacije, pilot-aktivnosti i diseminacija projekta.

Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja organizirao je okrugli sto o temi „Akademска mobilност i priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini“, koji je održan u Mostaru 26. i 27. oktobra 2017. godine.

Cilj skupa je bila razmjena informacija i praksi iz područja mobilnosti studenata i akademskog osoblja, upoznavanje sa stanjem u Bosni i Hercegovini koje se odnosi na priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija, razmjena dobrih praksi i iskustava, te da se promovira međusobna saradnja i pružanje pomoći. Predstavnici u ime Univerziteta u Sarajevu su bili gospođa Berina Smajlović, stručna saradnica za pravne poslove Univerziteta u Sarajevu, koja je prezentirala prakse akademskog i stručnog priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Sarajevu, i gospodin Adnan Rahimić, stručni saradnik za međunarodnu saradnju, koji je govorio o implementiranju akademske mobilnosti u okviru Erasmus+ programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Na Univerzitetu u Zenici je od 29. do 30. novembra 2017. godine održan drugi konzorcijski sastanak. U ime Univerziteta u Sarajevu na ovom sastanku sudjelovali su prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju, i gospodin Adnan Rahimić, stručni saradnik za međunarodnu saradnju. Cilj projekta je usmjeren na jačanje i unapređenje procesa internacionalizacije univerzitetā i priznavanja kvalifikacija u Bosni i Hercegovini, te je

ova prezentacija ujedno bila i promocija aktivnosti u okviru spomenutog projekta, naročito u izradi strategije internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu.

Trans2Work

(projekat: „Iz-škole-na-posao“ – tranzicija studenata visokog obrazovanja sa posebnim potrebama u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini)

U toku 2017. godine projekti tim je finalizirao aktivnosti u okviru radnog paketa 3 gdje je kreiran dokument: *Guidelines for employers in order to pursue transition of SwD to Work/Vodič za poslodavce* (kreirana su dva dokumenta: vodič i brošura koja predstavlja skraćenu verziju vodiča) na engleskom i lokalnim jezicima. Projektni tim je održao tri konzorcijska sastanka: u martu u Podgorici (Crna Gora), u junu u Solunu (Grčka) i u septembru u Novom Sadu (Srbija). Također su održane i obuke za akademsko osoblje i mentore: u Podgorici (Crna Gora) u martu, u Mariboru (Slovenija) u maju i u Solunu (Grčka) u junu. Veoma aktivno se radilo na diseminaciji projekta te je održano više informativnih dana. Projekat je predstavljen na ovogodišnjem Osmom sajmu stipendija (oktobar 2017. godine). Kada je riječ o mobilnosti studenata s invaliditetom, bitno je naglasiti da je odabранo pet (5) studenata s invaliditetom za odlazak na stručnu praksu u Srbiju i Crnu Goru.

Strateška partnerstva na svim nivoima obrazovanja, obuke i mladih

Ova ključna aktivnost Erasmus+ programa omogućava saradnju sa organizacijama aktivnim u području obrazovanja, obuke, rada s mladima ali i firmama, javnim tijelima te organizacijama iz civilnog sektora kako bi se razvila inovativna, primjenjiva rješenja koja doprinose podizanju kvaliteta učenja, predavanja, rada s mladima i modernizaciji institucija. Univerzitetu u Sarajevu su u prethodnim projektnim prijavama odobrena dva projekta, oba za Fakultet sporta i tjelesnog odgoja:

- a. **Kako voditi sportski klub do uspješne budućnosti (How to lead a sport club to a successful future) - SPORTGO**
šifra: 557990-EPP-1-2014-AT-SPO-SCP
koordinator: Univerzitet primijenjenih nauka u Grazu (Austrija)
partner sa Univerziteta u Sarajevu: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja (2015)
- b. **MATCH Social Inclusion opportunities (MATCH Social Inclusion opportunities) - MATCH**
šifra: 579923-EPP- 1-2016- 2-IT- SPO-SCP
koordinator: CESIE (Italija)
partner sa Univerziteta u Sarajevu: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja (2016)

U okviru poziva za dostavu prijava za strateško partnerstvo u okviru Erasmus+ programa za 2017. godinu, Služba za međunarodnu saradnju nije zaprimila nijednu aplikaciju.

Aktivnosti u okviru Erasmus+ projekata strateškog partnerstva

U toku 2017. godine u okviru strateškog partnerstva implementirano je više projektnih aktivnosti.

SportGo

(projekat: *Kako voditi sportski klub do uspješne budućnosti*)

Krajem 2016. godine održana je SportGo edukacija na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja. Edukacijsku prisutstvovali uposlenici 15 sportskih klubova, koji su po završetku edukacije dobili i potvrde o uspješno odslušanoj SportGo edukaciji u sklopu Erasmus + sport projekta. Početkom 2017. godine urađene su evaluacije održane edukacije, tačnije evaluacija edukativnog materijala u vidu popunjениh anketnih listića od učesnika edukacije. Na osnovu prikupljenih rezultata evaluacije, konzorcij je proveo i neophodne dopune i izmjene edukativnog materijala. Zaključak SportGo konzorcija je bila vrlo uspješno održana edukacija u 6 zemalja, postignuti projektno definirani indikatori, te prema ocjenama evaluacije, vrlo male i skoro neznatne izmjene i dopune edukativnog materijala, što je u konačnici značilo da je edukativni materijal kreiran upravo za potrebe poluprofesionalnih i amaterskih sportskih klubova. Kao rezultat kreirane edukacije i održane obuke za poluprofesionalne i amaterske sportske klubove, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu uz saglasnost konzorcija, čiji je i član, objavio je priručnik „Kako voditi sportski klub do uspješne budućnosti – SportGo“. Nапослјетку, а у складу са самоодрживости пројекта, Fakultet sporta i

tjelesnog odgoja planira da se služi kreiranim edukativnim materijalom i priručnikom u sklopu aktivnosti cjeloživotnog učenja.

MATCH

(projekat: *MATCH prilike za socijalnu inkluziju*)

Implementacija projekta je započela 2017. godine u trajanju od 24 mjeseca. Projekat MATCH direktno se bavi promocijom socijalne inkluzije i uspostavljanjem jednakih prava kroz unapređenje učešća u sportskim aktivnostima ugroženih skupina poput izbjeglica, azilanata i mladih koji pripadaju grupi sa posebnim potrebama, uzrasta od 15 do 25 godina. Glavni cilj projekta MATCH je ukazati na prednosti sporta i fizičke aktivnosti u svojstvu edukacijskog alata i potencijala sporta u polju socijalne inkluzije. U sklopu realizacije projekta MATCH finalizirane su mnogobrojne aktivnosti od kojih izdvajamo učešće na Međunarodnom trening-kursu u Palermu i organizacija Lokalnog trening-kursa u prostorijama Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu. International Training Course (ITC) je održan u Palermu od

15. do 22. jula 2017. godine. ITC je osmišljen i organiziran sa ciljem da se okupe svi učesnici partneri projekta MATCH, sportski stručnjaci i mladi studenti kako bi zajedno podijelili svoja dosadašnja iskustva u polju socijalne inkluzije kroz sport, sa posebnim osvrtom na ciljnu grupu: migranti, izbjeglice i djeca u lošem socijalnom i ekonomskom statusu. Krajnji rezultat ITC-a je posebno osmišljen program za navedenu ciljnu skupinu koji će potpomoći u njihovoj socijalnoj inkluziji. Predstavnici Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu, te članovi projektnog tima FASTO, doc. dr. Dino Mujkić, doc. dr. Slavenko Likić, Nedim Čović, Ajla Avdagić i Emina Sućeska, bili su učesnici Međunarodnog trening-kursa. Local Training Course (LTC) je održan u prostorijama Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu od 28. novembra do 4. decembra 2017. godine. Ova edukacija je organizirana u vidu Međunarodnog trening-kursa koji se održao u Palermu pod organizacijom koordinatora projekta CESIE, a kojem su prisustvovali članovi projektnog tima MATCH i saradnici na projektu, među kojima profesori i studenti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. Organizacija Lokalnog trening-kursa je imala za cilj da podigne svijest studenata Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja o pitanju socijalne inkluzije, te kako je istu moguće provesti kroz sport i sportske aktivnosti. S ciljem što bolje organizacije treninga, te uvezvi u obzir da su učesnici treninga studenti Fakulteta, organizatori su uspjeli obezbijediti učešće stručnjaka iz prakse, tačnije institucija/organizacija i njihovih uposlenika koji svakodnevno rade sa mladima iz marginaliziranih skupina društva. Među njima obezbijeđeno je učešće predstavnika SOS Kinderdorf, dječje selo u Sarajevu, JU Kantonalni centar za socijalni rad, plivački klub SPID, JU Tz Kampus Sarajevo, KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja i Disciplinski centar za maloljetnike u Sarajevu. Pored navedenih organizacija i institucija, predavanja su održali i profesori i docenti sa Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, među kojima

i nacionalni koordinator projekta prof. dr. Izet Rađo, potom doc. dr. Dino Mujkić, prof. dr. Slavenko Likić, prof. dr. Haris Alić, doc. dr. Damira Vranešić-Hadžimehmedović, doc. dr. Dženana Imamović, Nedim Čović, MA, uz neizostavnu podršku studentica Fakulteta Ajle Avdagić i Emine Sučeske koje su imale za zadatak da animiraju i motiviraju studente kako i na koji način da praktično primijene socijalnu inkluziju kroz sport.

Zajednički master-studiji

U okviru poziva za dostavu prijava za zajednički master-studij u okviru Erasmus+ programa za 2017. godinu odobren je projekat **Centralno i istočnoevropske, ruske i euroazijske studije** (Central and East European, Russian and Eurasian Studies), čiji je koordinator Univerzitet u Glasgowu (Velika Britanija), a partner sa Univerzitetom u Sarajevu je Fakultet političkih nauka.

Jean Monnet

U okviru ove ključne aktivnosti nije bilo odobrenih projekata u 2017. godini.

Sport

Aktivnostima u području Erasmus+ projekata iz oblasti sporta podupiru se partnerstva čiji su ciljevi: borba protiv dopinga na lokalnoj razini, posebno u rekreativnim okruženjima kao što su amaterski sport i fitnes; neprofitna evropska sportska događanja na kojima su određene organizacije zadužene za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja; jačanje baze dokaza za izradu politika putem studija; prikupljanje podataka, ankete, mreže; konferencije i seminari kojima se širi dobra praksa iz zemalja učesnica u programu i sportskih organizacija i jačanje mreža na razini EU kako bi nacionalni članovi tih mreža imali koristi od sinergija i razmjena s partnerima; razgovor s mjerodavnim evropskim učesnicima; podrška sportskim predsjedničkim događanjima koja organiziraju države članice EU koje imaju semestar predsjedništva EU.

U okviru prvog konkursa za ovu ključnu aktivnost Univerzitetu u Sarajevu je odobren jedan projekat u 2015. godini:

- a. **Edukacija sportista u poduzetništvu: Novi pristup dvojnoj karijeri (Athletes Learning Entrepreneurship - a new Type of Dual Career Approach) - AtLETyC**
šifra: 567232-EPP-1-2015-2-AT-SPO-SCP
koordinator: FH Joaneum, Graz (Austrija)
partner sa Univerzitetom u Sarajevu: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja (2015)

U okviru poziva za dostavu prijava za strateško partnerstvo u okviru Erasmus+ programa za 2017. godinu Služba za međunarodnu saradnju nije zaprimila nijednu aplikaciju.

Aktivnosti u okviru Erasmus+ projekata ključne aktivnosti „sport“

U toku 2017. godine u okviru ključne aktivnosti „sport“ implementirano je više projektnih aktivnosti.

AtLETyC

(projekat: *Edukacija sportaša u poduzetništvu – novi pristup dvojnoj karijeri*)

Aktivnosti koje su uspješno finalizirane u sklopu projekta AtLETyC u 2017. godini su uključivale sljedeće:

- kreiranje edukativnog *face-to-face* materijala,
- učešće na trećem partnerskom sastanku, Budimpešta, Mađarska,
- kreiranje promotivnog videomaterijala uz pomoć vrhunskih sportaša,
- organizacija četvrtog partnerskog sastanka u Sarajevu,
- organizacija konferencije „Entrepreneurship and Business in Sport“ u sklopu koje je promoviran projekt AtLETyC i u kojoj su učestvovali svi članovi konzorcija,
- organizacija *face-to-face* AtLETyC edukacije u prostorijama Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja,
- organizacija MOOC AtLETyC edukacije.

U sklopu organizacije edukacije AtLETyC predavanjima je prisustvovalo 15 vrhunskih sportista iz Bosne i Hercegovine, dok su u

sklopu online edukacije AtLETyC, koja je bila otvorena za sve učesnike, učestvovali i najbolji studenti sportisti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu.

Preostale aktivnosti projekta, a koje će se finalizirati u prvih 6 mjeseci 2018. godine, uključuju evaluaciju i izmjene i dopune edukativnog materijala te organizaciju i učešće u završnoj konferenciji koja će se održati u aprilu 2018. godine u Torinu, Italija. Kao finalni proizvod projekta AtLETyC objavit će se priručnik koji će sadržavati *face-to-face* edukativni materijal i upute kako i uz pomoć kojih online alata organizirati online edukaciju posebno kreiranu za potrebe vrhunskih sportaša. Ovakav edukativni materijal će se koristiti za potrebe organizacije cjeloživotnog učenja.

ERASMUS MUNDUS

O programu

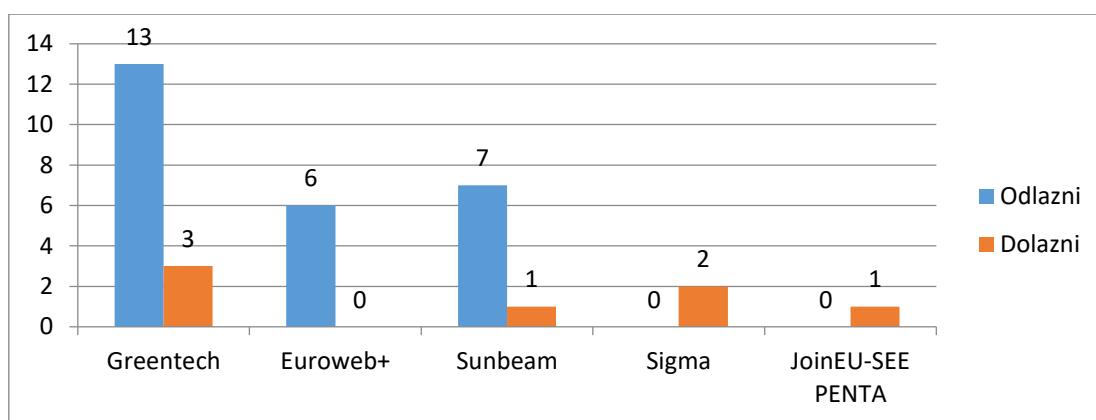
Erasmus Mundus je program Evropske unije koji omogućava strukturiranu razmjenu studenata, nastavnika i saradnika visokoškolskih institucija zemalja Zapadnog Balkana i partnerskih EU univerziteta u oba smjera, kao i jačanje institucionalnih kapaciteta kroz međuinstitucionalnu saradnju. Ciljevi ovog programa su intenziviranje akademske, kulturne, političke i ekonomski saradnje između zemalja članica Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana, jačanje kapaciteta međunarodne saradnje univerziteta zemalja Zapadnog Balkana kroz razmjenu iskustava i znanja u organizaciji programa mobilnosti za studente, nastavnike i saradnike s ciljem studiranja, zajedničkog izvođenja nastave, obuke, istraživanja i prenosa „know-how“ i inovacija, te intenziviranje akademskih, jezičkih kao i društvenih i interkulturnih kompetencija studenata, nastavnika i saradnika. Ovaj program je finansiran od Evropske komisije i namijenjen je zemljama koje ne ostvaruju pravo učešća u krovnom Erasmus programu. Erasmus Mundus je također jedan od programa koji je postao integrativni dio Erasmus+ programa kroz ključnu aktivnost broj 1: međunarodna kreditna mobilnost.

Krajem 2013. godine odobreni su grantovi za posljednje projekte u okviru ovog programa čija će implementacija trajati do 14. jula 2018. godine.

Erasmus Mundus u brojevima

Kroz Erasmus Mundus projekte Univerzitet u Sarajevu ostvaruje saradnju sa 57 institucijama¹ na kojima naši studenti, nastavnici i saradnici mogu realizirati studijski ili stručni boravak tokom svog rada i/ili obrazovanja.

U toku 2017. godine ukupno smo primili 7 studenata, nastavnika i saradnika sa partnerskih EU univerziteta u sklopu Erasmus Mundus programa, dok je 20 studenata, nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu u okviru akademske i administrativne mobilnosti realiziralo mobilnost na partnerskim EU univerzitetima. Sljedeća tabela prikazuje pregled mobilnosti kroz Erasmus Mundus program na Univerzitetu u Sarajevu u 2017. godini:

CEEPUS

O programu

CEEPUS je centralni evropski program razmjene unutar univerzitetskih studija zemalja Centralne i Istočne Evrope u okviru kojih srodne visokoškolske institucije formiraju tzv.

¹ AUSTRIJA: Univerzitet u Grazu, Univerzitet u Salzburgu, Univerzitet za zdravstvene studije i medicinsku informatiku u Halu | BELGIJA: Univerzitet u Gentu, Univerzitet u Antwerpenu, Univerzitet u Leuvenu | BUGARSKA: Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“ u Sofiji, Univerzitet za hemijsku tehnologiju i metalurgiju u Sofiji | ČEŠKA REPUBLIKA: Univerzitet Masaryk u Brnu | DANSKA: Univerzitet u Arhusu | FINSKA: Tehnološki univerzitet Lapeeranta, Univerzitet Åbo akademija u Turku | FRANCUSKA: Univerzitet u Nici, Univerzitet u Montpellieru | GRČKA: Institut za tehnološko obrazovanje „Alexander“ u Solunu, Jonski univerzitet | HOLANDIJA: Univerzitet u Tilburgu, Univerzitet Vrije u Amsterdamu, Univerzitet Twente, Holandski univerzitet za zdravstvene studije | HRVATSKA: Sveučilište u Osijeku, Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Zadru | ITALIJA: Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu, Univerzitet u Bolonji, Katolički univerzitet Svetog Srca, Milano, u Torinu, Univerzitet L’Aquilla, Univerzitet u Milanu, Politehnički univerzitet Delle Marche, Ankona, Univerzitet Foscari u Veneciji, Univerzitet u Urbinu | NJEMAČKA: Univerzitet u Heidelbergu, Slobodni univerzitet u Berlinu, Humboldtov univerzitet u Berlinu, Univerzitet „Ludwig-Maximilian“ u Münchenu, Univerzitet u Paderbornu | POLJSKA: Univerzitet u Varšavi, Tehnološki univerzitet u Vroclavu, Ekonomski univerzitet u Katowicama | PORTUGAL: Univerzitet Nova Lisaboa, Univerzitet u Portu | RUMUNIJA: Politehnički univerzitet u Bukureštu | SLOVENIJA: Univerzitet u Ljubljani, Univerzitet u Mariboru, Univerzitet u Primorskoj | ŠPANIJA: Univerzitet u Deustu, Univerzitet u Granadi, Univerzitet Balearskih otočja, Univerzitet Pompeu Fabra, Barselona, Univerzitet u Vigu, Univerzitet u Leonu | ŠVEDSKA: Univerzitet Lund, Univerzitet Malardalen u Västerasu | VELIKA BRITANIJA: Univerzitet Cardiff Metropolitan, Univerzitet City u Londonu, Univerzitet u Vestminsteru.

mreže za saradnju i razmjenu studenata, nastavnika i saradnika. Trenutno učestvuje 16 zemalja članica: Albanija, Austrija, Bugarska, Hrvatska, Češka Republika, Mađarska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka, Slovenija i Kosovo. Sam program je nastao 1993. godine, a Bosna i Hercegovina učestvuje od 2007. godine. Glavni cilj aktuelnog CEEPUS III programa jeste kreiranje univerzitetskih mreža kojima će se, radeći na zajedničkim programima, steći pravo na zajedničke diplome. Ostali ciljevi su doprinos izgradnji visokog obrazovanja i upotreba regionalne akademske mobilnosti kao strateškog programa za implementaciju bolonjskih ciljeva. Ovo je jedini program međunarodne razmjene čija je implementacija u nadležnosti gore navedenih državnih tijela i za čije stipendije se planiraju i odvajaju sredstva iz državnog odnosno entitetskih budžeta. Nisu planirana sredstva za organizaciju funkciranja mreža već isključivo za stipendijske iznose i putne troškove učesnika. Dok sa akademske strane postoji značajan interes za saradnju u regiji centralne i istočne Evrope, postoji velika poteškoća u kašnjenju u isplataima stipendija za odobrene boravke, što izaziva nezadovoljstvo kod studenata i nastavnika koji dolaze na naš univerzitet. Univerzitet nije u mogućnosti utjecati na dinamiku isplate sredstava od Ministarstva obrazovanja i nauke Federacije Bosne i Hercegovine.

CEEPUS u brojevima

U 2017. godini na Univerzitetu u Sarajevu je boravilo ukupno 47 stranih studenata i nastavnika, dok je 77 studenata i nastavnika sa Univerziteta u Sarajevu otišlo na partnerske univerzitete preko CEEPUS programa. Program je u nadležnosti Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, odnosno entitetskih ministarstava.

CEEPUS mreže u 2017.

Univerzitet u Sarajevu je partner u 29 aktivnih CEEPUS mreža (lista postojećih mreža data je u aneksu 4 ovog izvještaja). U toku 2017. godine nije bilo aktiviranja novih mreža.

MEVLANA

O programu

S obzirom na to da Turska ima limitirano pravo učešća u EU fondovima, učešćem u programu razmjene „Mevlana“ omogućeno je stipendiranje boravka studenata i akademskog osoblja iz Turske na visokoobrazovnim institucijama u inostranstvu kao i prijem stranih studenata i nastavnika na turske visokoobrazovne institucije. Uvjet za realizaciju programa je potpisivanje protokola o razmjeni između institucija koje ga žele realizirati. Univerzitet u Sarajevu je potpisao 14 protokola o saradnji sa turskim univerzitetima (lista je data u aneksu 3 ovog izvještaja).

U 2017. godini nije bilo potpisivanja novih protokola o saradnji sa turskim univerzitetima kroz program „Mevlana“.

Vijeće za visoko obrazovanje i dalje ima restrikciju kada su u pitanju nastavnici i istraživači iz Turske, stoga u 2017. godini nije bilo mobilnosti turskih nastavnika u okviru programa „Mevlana“. Isto važi i za restrikciju oblasti u okviru kojih se može vršiti razmjena. Bosna i Hercegovina je od 2016. godine na listi zemalja sa kojima se mobilnost realizira samo u okviru humanističkih i društvenih nauka.

„Mevlana“ u brojevima

U toku 2017. godine ukupno su 5 studenata i 3 člana akademskog i administrativnog osoblja iskoristili program mobilnosti „Mevlana“, dakle ukupno je 8 aplikacija odobreno. Što se tiče dolazaka, 13 studenata iz Turske je boravilo na Univerzitetu u Sarajevu. Najveći broj mobilnosti se odvijao na Filozofskom fakultetu.

FULBRIGHT

Fulbrightov program omogućava kontinuiranu razmjenu između visokoobrazovnih institucija Sjedinjenih Američkih Država i naše države.

U toku 2017. godine jedna članica akademskog osoblja Univerziteta u Sarajevu je dobila Fulbrightovu stipendiju za boravak na univerzitetu u Sjedinjenim Američkim Državama (New York University). S druge strane, tri predstavnika akademskog i administrativnog osoblja sa visokoobrazovnih institucija (Univerzitet Yale, Univerzitet u Pennsylvaniji, State Department) iz Sjedinjenih Američkih Država su putem iste stipendije boravila na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

STRANI STUDENTI tzv. FREEMOVERI

Tokom proteklog perioda zaprimljeno je više zahtjeva stranih studenata koji su izrazili interes da semestar ili dva provedu na našem univerzitetu, a koji nisu uključeni ni u jedan program saradnje. Posebnu pažnju naš univerzitet poklanja studentima osobama koje se nalaze izvan Bosne i Hercegovine uslijed agresije na Bosnu i Hercegovinu. Njihov zahtjev da dio svog studija proveđe na ovoj instituciji obrađuje se po hitnoj proceduri i, zahvaljujući spremnosti naših fakulteta i akademija, primaju se po hitnom postupku.

U 2017. godini primili smo ukupno 12 freemover studenata, nastavnika i saradnika sa visokoobrazovnih institucija, a poslali 6 osoba: 3 studenta i 3 nastavnika na univerzitete širom svijeta.

BILATERALNA SARADNJA

Bilateralni sporazumi formaliziraju saradnju među univerzitetima u formi potpisano sporazuma/protokola ili memoranduma i predstavljaju platformu za jačanje veza među institucijama i često su preduvjet za zajedničke projekte. Mnogi od njih su uspostavljeni znatno prije negoli su nastali formalni načini saradnje kroz EU i druge međunarodne programe i značajno su doprinijeli jačanju imidža našeg univerziteta na međunarodnoj sceni.

Ukupan broj važećih sporazuma o međunarodnoj saradnji iznosi 123, od čega je 19 međunarodnih sporazuma o bilateralnoj saradnji potpisano u 2017. godini i to sa sljedećim univerzitetima: Kazahstanskim nacionalnim poljoprivrednim univerzitetom, Kazahstan (31. 5. 2017. god.), Prijestolnim pedagoškim univerzitetom, Kina (26. 1. 2017. god), Univerzitetom „Utara Malaysia“, za Ekonomski fakultet (17. 3. 2017. god.), Univerzitetom Jyvaskyla, Finska (22. 12. 2017. god.), Univerzitetom u Poitiersu, Francuska (24. 1. 2017. god.), Hrvatskim katoličkim sveučilištem u Zagrebu, Hrvatska (19. 4. 2017. god.), Sveučilištem Jurja Dobrile u Puli, Hrvatska (24. 7. 2017. god.), Univerzitetom u Trstu, Italija (28. 3. 2017. god.), Univerzitetom u Prištini, Kosovo (17. 1. 2017. god.), Univerzitetom u Prizrenu „Ukshin Hoti“, Kosovo (16. 1. 2017. god.), Univerzitetom u Peći „Haxhi Zeka“, Kosovo (18. 1. 2017. god.), Univerzitetom u Gnjilanu „Kadri Zeka“, Kosovo (19. 1. 2017. god.), Državnim univerzitetom u Novom Pazaru, Srbija (20. 2. 2017. god.), Univerzitetom „Bezmialem

Vakif“, Turska (31. 3. 2017. god.), Tehničkim univerzitetom Middle East“ (METU), Turska (26. 7. 2017. god.), Papinskim lateranskim univerzitetom, Sveta Stolica (26. 4. 2017. god.). Pored univerziteta, sporazum o saradnji je potpisana i sa Institutom „Ruđer Bošković“ u Zagrebu. Potpisana je Deklaracija iz Trsta (20. 6. 2017. godine) kojom se podržava „zapadnobalkanski proces“ i daljnji napredak u nekoliko oblasti saradnje, konkretno po pitanju agende povezivanja regionalne i Evropske unije, koja jeste i nadalje će biti okosnica ovog procesa, kao i po pitanju procesa regionalnih integracija, kao i Zajednička deklaracija na Trećoj zajedničkoj naučnoj konferenciji „Proces na Zapadnom Balkanu 2017. godine“ koja se održala u Parizu, Francuska. Lista svih potpisanih sporazuma o saradnji nalazi se u aneksu 1 ovog izvještaja.

COTUTELLE – Phd Joint Degree

Ova saradnja omogućava dvojno mentorstvo pri izradi doktorske teze. Ambasada Francuske raspisuje konkurs za dodjelu stipendija za ovu vrstu saradnje, a svi projekti do sada realizirani kao i oni u toku i u pripremi odnose se na saradnju sa univerzitetima u Francuskoj. Sporazumima koji se dostavljaju za dvojno mentorstvo poštuje se zakonska regulativa EU iz te oblasti kao i zakonodavstvo zemlje sa kojom se realizira projekt. Svaki takav projekt podrazumijeva sklapanje ugovora univerziteta sa fakultetom. Ugovor se pravi zavisno od toga kakve su obaveze navedene u sporazumu, gdje se vrši odbrana teze, da li odbrani prisustvuju samo mentor ili ima više članova komisije i sl.

U toku 2017. godine sklopljen je jedan sporazum o međunarodnoj superviziji doktorske teze sa Univerzitetom u Nantesu (Francuska) za studenta Emira Deljanina sa Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu.

Članstva u mrežama, asocijacijama i drugim međunarodnim organizacijama

Članstvo u mrežama jača evropske istraživačke institucije i doprinosi razvoju međunarodnog profila institucije. Univerzitet u Sarajevu je član brojnih mreža. Prijedlog za pristupanje nekoj od mreža ili asocijacija daje menadžment, a konačnu odluku donosi Senat. Neke mreže su produkt međunarodnih obaveza koje je potpisala Bosna i Hercegovina (Deklaracija u Raveni – UniADRION, Unija za Mediteran – EMUNI i sl.). Univerzitet u Sarajevu je, nažalost, limitiran finansijski da bi bio u mogućnosti redovno izvršavati obaveze prema svim mrežama čiji je član, tako da je u toku kritička analiza ove oblasti sa stanovišta prioriteta Univerziteta u Sarajevu.

Pregled mreža, asocijacija i drugih međunarodnih organizacija:

Evropska
asocijacija
univerziteta

EUA

www.eua.be

Dunavska
rektorska
konferencija

DRC

www.drc-danube.org

Globalna
univerzitetska
mreža za inovacije

GUNI

www.guninetwork.org

Euromediterranski
univerzitet

EMUNI

www.emuni.si

Mreža
univerziteta
Jadransko-jonske
regije

UniADRION

www.uniadrion.net

Internacionalno
univerzitetsko
vijeće u Ankari

IUC Ankara

www.iuc-edu.com

Univerzitetska
agencija
frankofonije

AUF

www.auf-org

Adriatic Linked
Universities

ALUm

www.alum-net.org

Konzorcij
univerziteta za
područje Afrike i
Mediterana

C.U.A.M.

www.cuam.eu

EVOLution of
TREES (za
Šumarski fakultet)

EVOLTREE

www.evoltree.eu

Balkanska
univerzitetska
asocijacija

BUA

www.baunas.org

O organizacijama i mrežama

- Evropska asocijacija univerziteta – EUA

Sa 850 članova u 47 zemalja EUA je najveća i najopsežnija organizacija koja predstavlja evropske univerzitete. Na univerzitete članice EUA upisano je 17 miliona studenata. Kao glas evropskih univerziteta EUA podupire i vodi naprijed interes pojedinih institucija i sektora visokog obrazovanja u cjelini. Osnovana je 2001. godine kao rezultat spajanja Asocijacije evropskih univerziteta (CRE) i Konfederacije Unije evropskih rektorskih konferencija. Univerzitet u Sarajevu je postao član EUA od osnivanja, 2001. godine, dok je članica Asocijacije evropskih univerziteta i Konfederacije Unije evropskih rektorskih konferencija postala još 1984. godine. EUA u potpunosti podupire vrijednosti i načela zapisana u povelji Magna Charta Universitatum, potpisanoj u Bolonji 1988. godine od 388 rektora univerziteta širom svijeta, među kojima i tadašnjeg rektora Univerziteta u Sarajevu.

- **Dunavska rektorska konferencija – DRC**

Univerzitet u Sarajevu postao je član na godišnjoj konferenciji održanoj u Zagrebu od 29. septembra do 1. oktobra 2005. godine. Domaćin konferencije je bilo Sveučilište u Zagrebu. Tadašnji rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Hasan Muratović predstavio je kandidaturu Univerziteta u Sarajevu na čarteru za prijem novih članica. Organizaciju su 1983. godine osnovali univerziteti iz Linca, Beča, Ulma i Budimpešte. DRC predstavlja mrežu gotovo 70 univerziteta u Podunavlju. Aktivnosti su vezane za poboljšanje visokog obrazovanja u oblastima nastave i istraživanja u regiji, a posebno unapređenje univerziteta članica uspostavom i olakšavanjem bilateralnih i multilateralnih međusobnih kontakata. U ranim godinama DRC je služila kao forum za artikulaciju i pokretanje niza zajedničkih istraživačkih projekata kao što su „Ekologija Dunava“ i „Plavi Dunav“. U posljednjih nekoliko godina znatno se proširila, a porastao je i broj tema kojima se bavi. Naglasak je na značaju multilateralne saradnje u regiji. U novije vrijeme DRC je odlučila da stvori osnove za formiranje mreža ujedinjujući obrazovanje i nauku među članicama mreže u cilju osnivanja DRC doktorskih studija. DRC je pridruženi član Evropske univerzitetske asocijациje (EUA).

- **Globalna univerzitetska mreža za inovacije**

Globalna univerzitetska mreža za inovacije (GUNI) je međunarodna mreža osnovana 1999. godine uz potporu UNESCO-a, Univerziteta Ujedinjenih naroda (UNU) i Katalonske asocijacije javnih univerziteta (ACUP), koja je sjedište predsjedništva i sekretarijata. Sjedište je u Barseloni. GUNI je kreirana u okviru UNITWIN / UNESCO Chairs programa nakon UNESCO-ove Svjetske konferencije o visokom obrazovanju (WCHE) 1998. godine (UNESCO Chairs program čine UNESCO, UNU i Universitat Politècnica de Catalunya. GUNI ima regionalne urede u Aziji i na Pacifiku, u Latinskoj Americi i na Karibima, u Supsaharskoj Africi, arapskim državama, u Evropi i Sjevernoj Americi (SAD i Kanada). Izvršni komitet je odobrio aplikaciju Univerziteta u Sarajevu 2. decembra 2005. godine i od tada smo punopravna članica. Na naš zahtjev dostavili su nam certifikat o članstvu 2009. godine. GUNI se trenutno sastoji od 210 članica iz 78 zemalja, uključujući UNESCO-ovo predsjedništvo za visoko obrazovanje, institucije visokog obrazovanja, istraživačke centre i mreže vezane za inovacije i socijalni angažman visokog obrazovanja.

- **Euromediteranski univerzitet – EMUNI**

Od svog osnivanja 2008. godine Euromediteranski univerzitet (EMUNI), jedan od prioritetnih projekata Unije za Mediteran, postao je međunarodna institucija koja

uključuje stručno znanje i iskustvo euromediteranskih zemalja i na taj način doprinosi na značajan način da se stvori jedinstven, integrirani euromediteranski prostor visokog obrazovanja i istraživanja. Univerzitet u velikoj mjeri posluje u svom sjedištu u Piranu gdje su ispunjeni prostorni uvjeti za neke od njegovih aktivnosti. EMUNI može provesti studijske aktivnosti svih studijskih područja, razvrstanih u skladu s međunarodnom klasifikacijom ISCED. EMUNI organizira provedbu studijskih programa koji su akreditirani na partnerskim univerzitetima u Sloveniji i drugim zemljama članicama. Također provodi istraživačke aktivnosti na svim znanstvenim područjima istraživanja, razvrstane u skladu s međunarodnom klasifikacijom Frascati. Univerzitet u Sarajevu postao je punopravni član 25. novembra 2009. godine na generalnoj skupštini održanoj u Susi, Tunis.

- **Mreža univerziteta jadransko-jonske regije – UniAdrion**

UniAdrion je mreža univerziteta osnovana s ciljem stvaranja stalne veze između univerziteta i istraživačkih centara u jadransko-jonskoj regiji sa sjedištem u Ankoni, Italija. Univerzitska mreža je *rođena* u okviru jadransko-jonske inicijative, kao što je utvrđeno u povodu međunarodne konferencije pod nazivom „Kultura kao most – postdiplomska saradnja u jadransko-jonskom bazenu“ održane 2000. godine u Raveni, Italija. UniAdrion promovira saradnju između univerziteta i istraživačkih centara uglavnom kroz realizaciju didaktičkih inicijativa poput treninga, mastera, istraživačkih projekata. Univerzitet u Sarajevu je član od osnivanja, a zvanično je potvrdio članstvo pismom rektora po zahtjevu 25. maja 2016. godine kada je i uvedena simbolična članarina. Cilj UniAdriona je saradnja između univerziteta i istraživačkih centara u svrhu jačanja međunarodne saradnje i pogoduje razvoju kulture, nauke, obuke i istraživanja u zemljama jadransko-jonskog regiona. Saradnja u UniAdrion mreži fokusira se naročito, ali ne isključivo, na nekoliko tema uključujući: okoliš (posebno morskih i obalnih područja) i održivi razvoj, očuvanje, dokumentiranje i promociju kulturne baštine, kulturni turizam, komunikacije, luke i trgovinske odnose, organizaciju i upravljanje UniAdrion asocijacijom. Ima za cilj poduprijeti provedbu evropskih integracija i proširenje EU-a kako bi se poboljšali sigurnosni standardi i poštovanje zakona, promocija jednakih mogućnosti za muškarce i žene i širenje kulture mira. UniAdrion doprinosi provedbi „Evropske strategije za jadransko-jonsku regiju“ (odobrene od Evropskog vijeća 2014). Univerzitet u Sarajevu je predsjedavao UniAdrion mrežom u periodu 2014–2015. godine.

- **Univerziteti povezani Jadranskim morem – ALUm**

Mreža uvezanih univerziteta iz područja jadranske regije (The Adriatic Linked Universities – ALUm) je osnovana 9. maja 2012. godine kao ujedinjena saradnička mreža univerziteta, istraživačkih centara i specijaliziranih naučnih institucija, fondacija, agencija, javnih ili privatnih, putem općih ili posebnih sporazuma. Projekat ALUm bi trebao u načelu doprinijeti definiranju novih istraživačkih projekata između univerziteta posredstvom uvođenja šire akademске/nastavne ponude koja će omogućiti pomjeranje granica stručnog znanja, usavršiti kulturni i stručni razvoj koji se odnosi na sva pojedinačna područja. Članstvo UNSA je pravno legalizirano potpisivanjem sporazuma. Na sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 29. januara 2014. godine, odobreno je pristupanje Univerziteta u Sarajevu ovoj mreži. Akademski odbor ALUma je odobrio pristup Univerzitetu u Sarajevu na trećoj zvaničnoj ALUm konferenciji. Univerzitet Jean Monnet je zvanično sjedište ALUma.

- **Konzorcij univerziteta Afrike i Mediterana – CUAM**

Na sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 29. januara 2014. godine, odobreno je pristupanje Univerziteta u Sarajevu ovom konzorciju. Članstvo je pravno legalizirano potpisivanjem Protokola o pristupanju u članstvo CUAM-a i međunarodnoj univerzitetskoj saradnji za ostvarivanje nastavno-naučnih ciljeva. Saradnja se odvija u skladu sa odredbama Protokola. Pošto članstvo u ovoj organizaciji ne iziskuje finansijska sredstva, partnerski univerzitet nije obavezan plaćati članarinu i ostale vidove naknade za učešće u CUAM-u, koji u potpunosti preuzima sve troškove vlastitog rada i upravljanja. Protokol je potpisana na neodređeno vrijeme. Članstvom u CUAM-u partnerski univerzitet stječe pravo na podršku za Erasmus i ostale međunarodne programe, za partnerstvo u međunarodnim projektima, na mogućnost objavljivanja članaka i knjiga u Italiji, učešće na konferencijama i predavanjima itd.

- **Agencija frankofonih univerziteta – AUF**

Agencija frankofonih univerziteta (AUF) je međunarodno udruženje. Ona okuplja univerzitete i veleučilišta, univerzitske mreže i naučnoistraživačke centre posredstvom francuskog jezika širom svijeta. Uz mrežu od 817 članova u 106 zemalja, jedno je od najvećih udruženja visokoškolskih ustanova i istraživačkih na svijetu. Ujedno je i operator za visoko obrazovanje i istraživanje Samita frankofonije. Odluke donosi Skupština šefova država i vlada zemalja koje dijele francuski jezik. Univerzitetska agencija za frankofoniju u skladu sa svojim načelima i ciljevima okuplja institucije visokog obrazovanja i istraživačke institute iz cijelog svijeta koji, na osnovu člana 1. Statuta usvojenog na generalnoj skupštini u Kvebeku 18. maja 2001. godine, „dijelom ili u potpunosti“ djeluju na francuskom jeziku. Univerzitet u Sarajevu postao je članica 15. maja 2014. godine. Djelovanje AUF-a je trostruko: okuplja svjetske frankofone univerzitete za saradnju, podržava akademske institucije i njihove aktere nudeći studentima, nastavnicima i istraživačima usluge kao što su finansiranje mobilnosti, program online ili podršku za istraživačke projekte i pomaže institucije članice u modernizaciji, sudjeluje u velikim međunarodnim projektima s velikim organizacijama na kojima se govori o međunarodnim pitanjima vezanim za razvoj visokog obrazovanja: omasovljenju obrazovanja, vrednovanju i rangiranju univerziteta, pristupu žena visokom obrazovanju, korištenju digitalnog obrazovanja itd. Glavni prioritet je promocija francuskog jezika i digitalno obrazovanje. Od momenta učlanjenja Univerzitet je dobio niz informacija koje se odnose na mobilnost. Najveće mogućnosti od članstva dobija Katedra za romanistiku s obzirom da je na Univerzitetu u Sarajevu mali broj frankofonih nastavnika i istraživača.

- **EVOLTREE – Evropska istraživačka grupa**

Predstavlja mrežu koja se isključivo bavi pitanjem očuvanja evropskih šuma. Kontakt je Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu za čiju aktivnost je i potpisana pristupnica. Mrežu čine eminentne institucije i naučni instituti koji se bave problemom očuvanja šumskih područja Evrope.

- **Rektorska konferencija Alpen-Adria – AARC**

Na redovnom godišnjem zasjedanju Rektorske konferencije univerziteta alpsko-jadranske regije (Alps-Adriatic Rectors' Conference – AARC), održanom od 20. do 22. maja 2015. godine na Univerzitetu Alpen-Adria u Klagenfurtu (Austrija), Univerzitet u Sarajevu postao je punopravni redovni član Rektorske konferencije. Rektorska konferencija univerziteta alpsko-jadranske regije predstavlja mrežu koju

čini više 47 univerziteta i visokih škola u alpsko-jadranskoj regiji. Osnovana je 1979. godine s ciljem jačanja akademske saradnje i poboljšanja cjelokupnog razvoja u alpsko-jadranskoj regiji. Rektorska konferencija univerziteta alpsko-jadranske regije promovira dijalog među visokoobrazovnim institucijama ove regije u području obrazovanja i istraživanja. Također, podupire saradnju nastavnika i studenata u različitim akademskim područjima te sarađuje sa renomiranim institucijama Evropske unije u području naučnih istraživanja i u različitim ciklusima sistema visokog obrazovanja, uključujući cjeloživotno učenje. Cilj njenog osnivanja bio je da omogući saradnju između univerziteta i kolega i da se iskoriste različite mogućnosti dostupne za naučnu, kulturnu i budućnosti okrenutu saradnju. 5. novembra 2015. godine potpisani je 1. memorandum o saradnji između DRC-a i AARC-a.

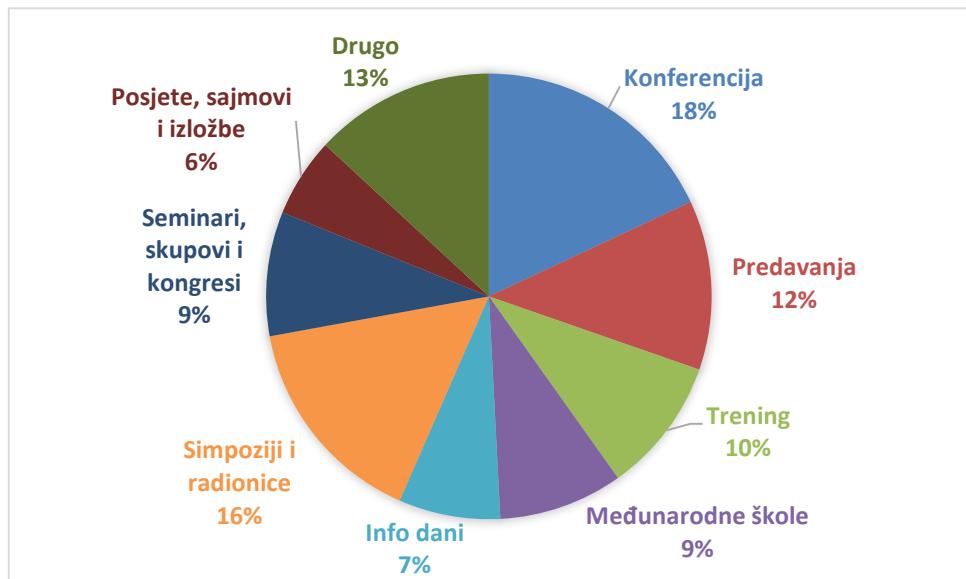
- **BUA – Balkanska asocijacija univerziteta**

Balkanska asocijacija univerziteta je nezavisna asocijacija balkanskih univerziteta. Univerzitet u Sarajevu je potpisao konstitutivni akt. Prvi mandat predsjednika Asocijacije imao je Trakijski univerzitet, Turska. Asocijaciju čine 36 univerziteta osnivača među kojima i Univerzitet u Sarajevu. Asocijacija je osnovana 2014. godine.

Promocija „Internacionalizacije kod kuće“ (*Internationalisation@home*)

Događaji međunarodnog karaktera na UNSA

U sklopu organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu tokom 2017. godine su održana 122 događaja međunarodnog karaktera. Najveći broj čine međunarodne konferencije (ukupno 22), zatim takmičenja, sajmovi, prezentacije, javna čitanja, promocije, festivali i druge vrste događaja.

Dijagram 5. Događaji međunarodnog karaktera održani na UNSA

Zimske i ljetne škole

Međunarodna zimska škola „Korporativna sigurnost i zaštita“

Međunarodna zimska škola „Korporativna sigurnost i zaštita“ održavala se od 13. do 18. februara na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. Pored Univerziteta u Sarajevu i Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS, partneri ovog programa su i Microsoft Bosna i Hercegovina, te Agencija za zaštitu ljudi i imovine DSC. Dekan Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu, koji je organizator događaja, prof. dr. Nedžad Korajlić istakao je da je neophodno realizirati ovakve skupove jer je potreba za sigurnosnim službama veća nego ikada. „Ovaj skup i oni koje smo ranije imali u Sarajevu i BiH daju drugačiju poziciju u stručnim i naučnim krugovima“, naglasio je Korajlić. U ime Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, koji je partner projekta, Melisa Mizdrak najavila je da će i u budućnosti pomagati aktivnosti cjeloživotnog učenja koje je sastavni dio savremenog čovjeka u 21. vijeku. U zimskoj školi je učestvovalo 40 polaznika, profesionalaca i praktičara iz institucija i organizacija čiji je djelokrug širi kontekst sigurnosti te studenata iz BiH i Hrvatske.

Međunarodna ljetna škola „Preispitivanje kulture tolerancije: Evropa, granice i migracije”

Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet Milano-Bicocca (University of Milano-Bicocca) organizirali su po četvrti put međunarodnu ljetnu školu „Rethinking the Culture of Tolerance“ – „Preispitivanje kulture tolerancije“. Tema kojom su se bavili polaznici škole jeste migracija, te je ovo izdanje škole i nazvano „Europe, Borders and Migrations“ – „Evropa, granice i migracije“. Škola se održala u periodu od 18. do 23. septembra 2017. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu. U radu škole učestvovalo je oko 35 polaznika, od čega 25 studenata i 10 eminentnih predavača iz BiH, Italije, Njemačke, Austrije, Srbije, Rumunije, Bugarske i Makedonije. Tri partnerska univerziteta uspješno su organizirala međunarodnu ljetnu školu po četvrti put, a ovogodišnji domaćin je Univerzitet u Istočnom Sarajevu. Uzimajući u obzir važnost teme ovogodišnje ljetne škole „Evropa, granice i migracije“ za područje Balkana, na svečano otvaranje škole pozvani su predstavnici organizacija i institucija koje se bave ovim pitanjem kao što su UNHCR, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, ministarstva za ljudska prava i izbjeglice u Savjetu ministara BiH.

Ljetna škola sa američkim Univerzitetom Northwestern

U periodu od 17. jula do 11. augusta 2017. godine održana je druga ljetna škola pod nazivom „Comparative Public Health: Serbia and Bosnia and Herzegovina – International Development Programme (IPD)“. Prvi dio nastave studenti su slušali na Univerzitetu u Beogradu, dok se druga polovina ljetne škole provodila na Univerzitetu u Sarajevu. Aktivni učesnici sa Univerziteta u Sarajevu u organizaciji i realizaciji ljetne škole su Fakultet zdravstvenih studija, Medicinski fakultet i Filozofski fakultet. Škola je podijeljena na oblast slavenske civilizacije: historija, kultura i politika Bosne i Hercegovine, te javno zdravstvo i mentalno zdravlje. Nastavni kadar je odabran saradnjom učesnika projekta Univerziteta u Sarajevu i programskog koordinatora Univerziteta Northwestern. Ljetna škola je namijenjena isključivo studentima (12) Univerziteta Northwestern, Evanston, Illinois, SAD, koji su pod nadzorom prof. dr. Petera Locka, koordinatora za Global Health Studies. Cilj ljetne škole je upoznavanje sa osnovama sistema zdravstva i zdravstvene politike u bivšoj Jugoslaviji, te upoznavanje sa izazovima javnog zdravstva u postsocijalističkom i postkonfliktom društvu.

Ljetna škola interkulturne filologije – Bosna i Hercegovina između istoka i zapada

U okviru aktivnosti Centra za interdisciplinarnе studije Univerziteta u Sarajevu od 18. augusta do 3. septembra 2017. godine održavao se program cjeloživotnog učenja „Ljetna škola interkulturne filologije – Bosna i Hercegovina između istoka i zapada“. Ljetna škola je namijenjena studentima koji dolaze iz zemalja njemačkog govornog područja ali i drugima koji govore njemački i engleski jezik i koji se interesiraju za jugoistočnu Evropu. Učenje se odvija kroz tri segmenta: nastavu bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika, stručne seminare te praktični dio – posjete kulturno-historijskim institucijama i povijesno relevantnim odredištima. Cilj je učesnicima približiti veze između Bosne i Hercegovine, istoka i

zapada, kako historijske tako i one u sadašnjosti. Zamišljeno je da učesnici ovu jedinstvenu evropsku političku, društvenu i kulturnu zajednicu osmotre iz različitih perspektiva.

Migracije i uloga univerziteta – promišljanje o ulozi procesa internacionalizacije

Pod pokroviteljstvom Vijeća ministara Italije u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja u Italiji (MIUR), Regionalnim komitetom rektora Univerziteta u Laziju (CRUL) i Rektorskim odborom Papinskog univerziteta u Rimu (CRUPR) 23. juna 2017. godine održana je 14. Rektorska konferencija u Rimu povodom obilježavanja 60. godišnjice potpisivanja Rimskog sporazuma, a glavna tema je bila „Evropska unija: Uloga saradnje univerziteta u promoviranju mira i solidarnosti“.

Sa Univerziteta u Sarajevu je učestvovala prorektorica za međunarodnu saradnju prof. dr. Aleksandra Nikolić, a tu su bili također i predstavnici Univerziteta iz Italije, Francuske, Kipra, Malte, Slovenije, Austrije, Srbije, Jordana, Grčke, Rumunije, Albanije, SAD-a i drugih država širom svijeta. Prof. Giuseppe Novelli, rektor Univerziteta Tor Vergata u Rimu, g.

Angelino Alfano, ministar vanjskih poslova Italije, g. Lorenzo Leuzzi, biskup Rima, prof. Marco Mancini, predstavnik Ministarstva obrazovanja, prof. Gaetano Manfredi, predsjednik Rektorske konferencije u Italiji, te prof. Mauro Mantovani, predsjednik Rektorske konferencije papinskih univerziteta, uputili su riječi dobrodošlice prisutnima i otvorili konferenciju. Prorektorica Nikolić je održala prezentaciju o temi „Migracije, integracije, mir – uloga univerziteta“, u okviru koje je govorila o uzrocima migrantskih kriza, inkluziji migranata, te aktivnostima koje provodi Univerzitet u Sarajevu.

Konferencije

30. marta 2017. godine je u Sarajevu počela **prva međunarodna konferencija o zvaničnoj statistici ICOS2017 „Izazovi, mogućnosti i pravci budućeg razvoja statistike“**, koja okuplja preko 200 gostiju iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Slovenije, Makedonije, Italije, Njemačke, Danske, Velike Britanije, Švedske, Poljske, Luksemburga i Sjedinjenih Američkih Država. Konferenciju su otvorili dekan Ekonomskog fakulteta u Sarajevu Kemal Kozarić i direktor Federalnog zavoda za statistiku Emir Kremić, nakon čega se prisutnima obratila ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država gospođa Maureen Cormack. Otvaranju je prisustvovao i visoki predstavnik u BiH dr. Valentin Inzko. Konferenciju su organizirali Federalni zavod za statistiku i Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, uz podršku USAID-a, Svjetske banke, IMF-a, kao i državnih ureda za statistiku Danske, Italije, EUROSTAT-a, te Agencije za statistiku BiH i Zavoda za statistiku Republike Srpske.

Fondacija kralja Baudouina i Univerzitet u Beogradu su u četvrtak 30. marta 2017. godine u Beogradu, a u saradnji sa partnerskim Univerzitetom u Novom Sadu, Univerzitetom Crne Gore i Univerzitetom u Sarajevu, organizirali **konferenciju o temi „Obuka akademskog osoblja na univerzitetima Zapadnog Balkana“ posvećenu podizanju kapaciteta nastavno-**

naučnog osoblja univerziteta. Delegaciju Univerziteta u Sarajevu činili su prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor, prof. dr. Aida Hodžić, prorektorica za nastavu, prof. dr. Mirjana Mavrak, predavačica na modulu, Mirza Nakićević, koordinator TRAIN-a, i Adnan Rahimić, Služba za međunarodnu saradnju. Zaključci sa ovih sesija iznijeti su u panel-diskusiji o temi „Kako da se podstakne trening osoblja na univerzitetima – pogledi i mišljenje kreatora politika“. Konferenciju je svečano zatvorio prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu, naglasivši važnost ovog i sličnih projekata kojima se podstiče međusobna saradnja, razumijevanje i izgradnja obrazovne infrastrukture u akademskim zajednicama visokoobrazovnih institucija regionala.

Druga naučno-stručna konferencija iz oblasti borilačkih vještina i sportova „ESP 2017“ održana je 19. i 20. maja 2017. godine u organizaciji Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu i Olimpijskog komiteta Bosne i Hercegovine. Nakon dva dana interesantnih predavanja i upriličene promocije knjige, radni dio međunarodne konferencije „ESP 2017“ uspješno je završen. Svoja iskustva u procesu odgoja zajednice upotrebom alata borilačkih vještina prenijeli su i prezentirali eminentni stručnjaci. Na konferenciju je prijavljeno preko 30 naučnih i istraživačkih radova sa više od 150 učesnika iz

BiH i regije. Publicirani naučni i stručni radovi konferencije su nosili poruku „Vrijednosti u odgoju, nauci i praksi“.

Dosadašnji rad i napor UNSA u okviru evropskog akademskog prostora te različitih internacionalnih inicijativa umjerenih na jačanje, rast i razvoj visokog obrazovanja je prepoznat i uvažen od institucije Evropske unije. Zbog toga je prof. dr. Rifat Škrijelj, kao jedini rektor iz BiH, pozvan da učestvuje i dâ doprinos na izuzetno

važnom sastanku u sklopu **treće zajedničke konferencije nauke „Proces za Zapadni Balkan/Berlinski proces“** u Francuskoj akademiji u Parizu (14–16. 6. 2017), gdje su se razmatrali i kreirali mehanizmi podrške mladim naučnoistraživačkim radnicima i obrazovanja i inovacijama za nova radna mjesta i održivi rast. Na ovom sastanku je pokrenuta inicijativa za izradu akcionog plana za pametni rast na Zapadnom Balkanu kako bi se optimizirala veza između obrazovanja, naučnoistraživačkog rada i inovacija, tržišta rada i privrednog razvoja. U vezi sa tim je donesen i zaključaj da se osnuje naučnoistraživačka fondacija za Zapadni Balkan kao međunarodna organizacija sa samostalnim upravljanjem koja će dodjeljivati bespovratna sredstva (grantove) istaknutim mladim naučnicima u cilju izgradnje vrhunskih istraživačkih laboratorija i timova na prostoru Balkana i koja će podržavati mobilnost i povezivanje sa evropskim partnerima. Ovim je još jednom ojačana vidljiva i prepoznatljiva pozicija UNSA u regionu ali i evropskom akademskom prostoru.

Zahvaljujući saradnji sa ambasadom Kine, koja je inicirana od strane Službe za međunarodnu saradnju, Univerzitet u Sarajevu jedini u regionu počinje da se bavi posebnom vrstom veterinarske medicine. Zbog toga su saradnici Veterinarskog fakulteta u Sarajevu doc. dr. Denis Čamo, dr. vet. med. Dajna Preldžić i mr. sc. Nedžad Hadžiomerović u periodu 10-29. jula 2017. godine boravili u gradu Lanzhou u Kini na **treningu iz „Tradicionalne kineske veterinarske medicine“**.

Organizator treninga je bio Institut za poljoprivredu i farmaceutiku Lanzhou Kineske akademije za poljoprivredu. Naši predstavnici su obavili planirane edukacije koja je kombinacija teorije i praktične obuke fokusirane na praktični rad u laboratorijama Instituta. Edukacija je bila iz oblasti biljnih pripravaka kao i iz oblasti primjene veterinarske akupunkture. Naši saradnici su imali priliku prezentirati Univerzitet u Sarajevu, te rad Veterinarskog fakulteta i ujedno izraziti želju za uspostavljanjem saradnje sa njihovim Institutom.

Finansiran od EU COST-a, **projekat „Mreža za evaluaciju jedinstvenog zdravlja“ (NEOH) podržao je treći trening o temi „Evaluacija jedinstvenog zdravlja“, s ciljem da upozna učesnike sa osnovama evaluacije općenito, a posebno s obzirom na evaluaciju jedinstvenog zdravlja pomoću protokola razvijenog u projektu NEOH. Značajan dio treninga odnosio se na evaluaciju nadzora bolesti, a ciljna grupa bili su učesnici iz država regionala. Trening je održan od 13. do 15. septembra 2017. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.**

Rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj učestvovao je u „**Petom dijalogu o politikama u obrazovanju**“ i na „**Četvrtom sastanku konzorcija institucija visokog obrazovanja**“, koji su održani 21. i 22. septembra 2017. na Univerzitetu u Novom Sadu. Riječ je o događaju koji je ishod međunarodne platforme za saradnju NR Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope, poznatije kao „Mehanizam 16+1“, pod okriljem inicijative „Jedan pojas – jedan put“ („One Belt – One Road Initiative“). Ova platforma za saradnju usmjerena je na koordinaciju razvojnih strategija 17 država i odnosi se na saradnju u oblastima investicija, infrastrukture, transporta, nauke, obrazovanja, kulture, turizma i poljoprivrede, sa ciljem da omogući platformu za ubrzani rast i razvoj. Pored Kine, međunarodna inicijativa obuhvata 16 evropskih država: Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Crnu Goru, Estoniju, Hrvatsku, Letoniju, Litvaniju, Mađarsku, Makedoniju, Poljsku, Rumuniju, Srbiju, Slovačku, Sloveniju i Češku. Predstavnici nastoje da kroz ovaj model saradnje u domenu visokog obrazovanja pronađu najbolja rješenja za okvir dualnog obrazovanja, internacionalizaciju studijskih programa i oblikovanje svima dostupnih obrazovnih resursa, a u cilju jačanja procesa digitalizacije društva. „Četvrti sastanak konzorcija institucija visokog obrazovanja“ NR Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope okupio je predstavnike 80 vodećih kineskih i evropskih univerziteta. Ovaj sastanak bio je prilika za razmatranje mogućnosti unapređenja saradnje kroz zajedničko jačanje kapaciteta u oblastima visokog obrazovanja, nauke i istraživanja.

Univerzitet u Sarajevu je pozvan da uzme učešće na prestižnom **Obrazovnom forumu za Aziju – godišnjoj konferenciji i inicijativi za formiranje univerzitskog „think-thank“ foruma u okviru programa „Pojas i put“** koji se održao od 27. do 29. oktobra 2017. godine u Chengduu (u Kini). Ova konferencija je organizirana na veoma visokom nivou uz učešće i podršku ambasadora i premijera mnogih zemalja. Centralna tema je bila „Obrazovanje spaja svijet – inovacije koje mijenjaju naš život“. Konferencija je organizirana od Centra za obrazovni forum za azijsku obuku i obrazovanje na daljinu u Kini uz podršku Ureda za poslovna putovanja u Chengduu i Ureda za obrazovanje u Chengduu, a u saradnji sa sljedećim institucijama: Centrom za razvoj nove tehnologije (CAST), Kineskom asocijacijom za visoko obrazovanje, Azijskim obrazovnim forumom i vladom grada Chengdua. Na konferenciji se raspravljalo o svim aspektima obrazovanja, a posebno o onim izazovima koje nameće globalizacija. Fokusirana je uloga socijalnih medija, snažne informatizacije, ali i sve veće internacionalne mobilnosti studenata i profesora.

Prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Aleksandra Nikolić je pozvana da bude govornik na supforumu „Univerziteti Puta i pojasa &

inicijativa formiranja univerzitetskog think-thank“. Ona je održala kraće predavanje o temi „Da li je univerzitetski think-thank način da se zaštiti univerzitetska autonomija promovišući modernizaciju visokog obrazovanja u tranzicijskim zemljama“. Prisustvo na ovoj konferenciji je otvorilo put za uspostavljanje snažnije i bliže saradnje sa univerzitetima u Narodnoj Republici Kini.

Prorektorica je posjetila Prijestolni pedagoški univerzitet u Pekingu gdje je potpisana sporazum o saradnji između ovog univerziteta i Univerziteta u Sarajevu.

Saradnja sa univerzitetima

Svečano potpisivanje Sporazuma o akademskoj saradnji između Univerziteta u Sarajevu i Državnog univerziteta u Novom Pazaru upriličeno je u petak 17. februara 2017. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Sporazum koji su potpisali prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu, i prof. dr. Miladin Kostić, rektor Državnog univerziteta u Novom Pazaru, zaključen je s ciljem promoviranja akademske, obrazovne i kulturne saradnje između dvije institucije. Potpisanim Sporazumom je predviđeno da se saradnja implementira kroz umrežavanje i obostranu razmjenu nastavnika, istraživača, studenata i drugog osoblja radi predavanja, posjeta i razmijene iskustava; zajedničko učešće i prijavljivanje za fondove namijenjene obrazovnim, istraživačkim i umjetničkim aktivnostima; zajedničke aktivnosti iz oblasti obrazovanja, obuke i/ili istraživanja; zajedničko organiziranje konferencija, simpozija, kongresa, seminara, kurseva, ljetnih škola i radionica; razmjenu stručne literature, udžbenika i drugih univerzitetskih publikacija; te organizaciju zajedničkih studijskih programa.

U četvrtak 23. februara 2017. godine **Univerzitet u Sarajevu je posjetila delegacija Univerziteta u Pečuhu** (Mađarska) koju su činili: dr. József Bódis, rektor, dr. Gyula Zeller, prorektor za strategiju i odnose, dr. Tamas Decsi, direktor Kliničkog centra, dr. Istvan Szilard, prodekan Medicinskog fakulteta i šef Instituta za operativnu medicinu, dr. Gabriella Medvegy, prodekanesa Tehničkog i informatičkog fakulteta, dr. Eva Mikes, predstavnica Samouprave županijskog centra Pečuha i direktorka JU Gradskog razvoja, te Csaba Ruzsa, šef Odjeljenja za strategiju. Uz delegaciju Univerziteta u Pečuhu, sastanku je prisustvovala dr. Dominika Horvat, ekonomski savjetnica u Ambasadi Mađarske u BiH. Riječi dobrodošlice gostima je uputio prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu. Sporazum o akademskoj saradnji između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Pečuhu potpisana je 2014. godine, te je u toku susreta razgovarano o mogućnostima unapređenja međuniverzitetske saradnje u oblasti nauke i naučnih istraživanja. Posebna pažnja posvećena je razgovorima o intenziviranju saradnje kada je u pitanju razmjena studenata i nastavnog osoblja, te organiziranju zajedničkih akademskih i naučnih aktivnosti.

Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Bezmiâlem Vakif (Istanbul, Turska) upriličeno je u petak 31. marta 2017. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Memorandum predviđa pružanje podrške i promoviranje međusobne akademske saradnje u obrazovanju i naučnom istraživanju, te saradnju kroz uzajamno povezivanje i razmjenu nastavnika, osoblja i studenata. U toku sastanka je istaknuto je da će Univerzitet Bezmiâlem Vakif odabrat studente za obavljanje prakse na Univerzitetu u Sarajevu, a Univerzitet u Sarajevu će odabrat studente koji će obaviti praksu u bolnici koja je u sastavu Univerziteta Bezmiâlem Vakif.

U utorak 11. aprila 2017. godine **Univerzitet u Sarajevu su posjetili predstavnici Univerziteta „Süleyman Demirel“:** prof. dr. Haluk Songur, dekan Pravnog fakulteta Univerziteta „Süleyman Demirel“ i koordinator za međunarodnu saradnju i program Erasmus, i gospodin Yunus Emre Akbay, zamjenik koordinatora za međunarodnu saradnju i program Erasmus, koji su se susreli sa prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, i dr. Jasnom Bošnjović, rukovoditeljicom Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu. Sastanak je organiziran na inicijativu predstavnika Univerziteta „Süleyman Demirel“ iz Turske s ciljem intenziviranja saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta „Süleyman Demirel“. Na sastanku je izražena obostrana želja za intenziviranjem saradnje između ovih dvaju univerziteta, te su razmatrani mogući oblici saradnje kroz Erasmus+ program i program razmjene „Mevlana“, te zajedničko učešće u projektima programa „Horizon 2020“, kao i realizaciju zajedničkih master i doktorskih studija.

Predstavnici Univerziteta „Majka Tereza“ u Skoplju, rektor prof. dr. Azis Pollozhani i prof. dr. Agim Mamuti, posjetili su u petak 21. aprila 2017. godine Univerzitet u Sarajevu gdje su se susreli sa prorektorima prof. dr. Aleksandrom Nikolić i prof. dr. Željkom Šainom. U toku susreta razgovarano je o ostvarivanju akademske saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta „Majka Tereza“, kao i mogućnostima i modalitetima saradnje koji uključuju istraživanje i razvoj te razmjenu studenata i nastavnog osoblja. Univerzitet „Majka Tereza“ u Skoplju je državni univerzitet osnovan 2016. godine koji nudi obrazovanje u prirodnim i društvenim naukama na pet fakulteta.

Predstavnici Univerziteta „Haxhi Zeka“ u Peći: prof. dr. Ibih Mazreku, prorektor za međunarodnu saradnju, i prof. dr. Halit Shabani, dekan Fakulteta biznisa, posjetili su u petak 28. aprila 2017. godine Univerzitet u Sarajevu gdje su se susreli sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorima prof. dr. Aidom Hodžić i prof. dr. Željkom Šainom. U toku

susreta je razgovarano o budućoj saradnji, te je izraženo zadovoljstvo što je u januaru 2017. godine potpisana sporazum o uspostavljanju institucionalne saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta „Haxhi Zeka“ u Peći, kojim se omogućava saradnja kroz umrežavanje i razmjenu studenata i nastavnog osoblja, rad na istraživanju, posjete i razmijene iskustava, organizaciju zajedničkih konferencija, kongresa i seminara, razmjenu stručne literature, udžbenika i ostalih publikacija.

Na Univerzitetu u Bolonji je 20. septembra 2017. godine održan sastanak delegacije Univerziteta u Sarajevu, na čelu sa rektorem prof. dr. Rifatom Škrijeljom, sa rektorm Univerziteta u Bolonji prof. dr. Francescom Ubertinijem. Delegaciju Univerziteta u Sarajevu su, osim rektora prof. dr. Rifata Škrijelja, činili prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju, prof. dr. Melika Husić-Mehmedović, direktorka Centra za interdisciplinarnе studije, prof. dr. Asim Mujkić, kodirektor programa ERMA, i gospođa Mariana Hadžijusufović, koordinatorica programa ERMA, dok su sastanku sa Univerzitetom u Bolonji prisustvovali prof. dr. Enrico Sangiorgi, prorektor za nastavu, dr. Marco Degli Esposti, generalni direktor, i prof. dr. Stefano Bianchini, kodirektor programa ERMA. Svrha posjete je bila evaluacija implementacije programa ERMA i njegova održivost.

Univerziteta u Sarajevu: doc. dr. Ksenija Kondali, prodekanesa za međunarodnu saradnju Filozofskog fakulteta, i dr. Jasna Bošnjović, rukovoditeljica Službe za međunarodnu saradnju. Rektor Škrijelj se osvrnuo i na ostvarenu saradnju sa univerzitetima u Francuskoj s ciljem jačanja međunarodne dimenzije doktorskih studija i promocije mobilnosti studenata doktorskog studija unutar različitih naučnih i kulturnih područja – Cotutelle, te je naveo da svake godine putem programa Francuske vlade po dva doktoranta steknu zajedničku diplomu na nekom od francuskih univerziteta. Univerzitet Artois ima studentsku populaciju od gotovo 11 hiljada studenata unutar svojih pet kampusova, te nudi veliki potencijal za istraživanje i razvija napredne istraživačke programe unutar svojih 16 istraživačkih centara.

Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Utara u Maleziji upriličeno je u srijedu 17. maja 2017. godine u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu. Memorandum obuhvata zajedničke aktivnosti u oblastima razmjene studenata, zaposlenika, istraživačkih projekata, publikacija, gostujućih predavanja i dr.

Do ostvarenja saradnje sa Univerzitetom Utara iz Malezije došlo je zahvaljujući tome što je Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu dobio najveću međunarodnu akreditaciju i certifikaciju za kvalitet (AACSB, EPAS, AQA). Svečanom potpisivanju i sastanku na kojem je razgovarano o budućoj saradnji prisustvovali su: NJ. E. gospodin Anuar Bin Kasman, ambasador Malezije u BiH, gospođa Julia Suaili, drugi sekretar; prorektori Univerziteta u Sarajevu: prof. dr. Aleksandra Nikolić, prof. dr. Aida Hodžić, prof. dr. Željko Šain i prof. dr. Zijad Mehić; prodekani Ekonomskog fakulteta u Sarajevu: prof. dr. Elvir Čizmić i doc. dr. Jasmina Selimović, te predstavnici Ekonomskog fakulteta Univerziteta Utara: prof. dr. Adzrool Idzwan bin Ismail i mr. Mohd Idzwan bin Yacob.

U petak 19. maja 2017. godine **prof. Datuk Seri Dr. Md. Zabid Abdul Rashid, rektor Univerziteta Tun Abdul Razak iz Maleziji**, posjetio je Rektorat Univerziteta u Sarajevu gdje se susreo sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom. Sastanku su prisustvovali prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, gospođa Norhaniza Zainal Abidin, direktorica Centra za engleski jezik i Centra za stručno obrazovanje, gospodin Mohd Hisham Mohd Junid, pomoćnik direktorice Centra za stručno obrazovanje, te predstavnici BBI banke gospodin Mirza Vejzagić i gospodin Ajdin Ramić. U toku sastanka razgovarano je o mogućnostima ostvarivanja akademске saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Tun Abdul Razak koja bi se realizirala kroz razmjenu studenata i nastavnika i organiziranje seminara, a posebna pažnja je posvećena razgovorima o mogućnostima pokretanja zajedničkih studijskih programa u oblasti turizma.

Potpisivanje Sporazuma o saradnji između gradova Sarajeva i Istočnog Sarajeva, Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Istočnom Sarajevu i „EYOF 2019“ d.o.o. upriličeno je u ponedjeljak 29. maja 2017. godine u svečanoj sali Univerziteta u Sarajevu. Sporazum o saradnji potpisali su gradonačelnici gradova Sarajeva i

Istočnog Sarajeva gospodin Abdulah Skaka i gospodin Nenad Vuković, rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj, prorektor Univerziteta u Istočnom Sarajevu prof. dr. Slaviša Moljević i direktor „EYOF 2019“ gospodin Senahid Godinjak, u prisustvu zamjenika direktora EYOF-a gospodina Natka Sudžuke. Sporazum je potpisana s ciljem uspostavljanja saradnje između navedenih dvaju univerziteta i „EYOF 2019“ d.o.o., te angažmana studenata na projektu „EYOF 2019“. Studenti će imati priliku da steknu volontersko iskustvo, stručnu obuku i dokaz o obavljanju stručne prakse, a sve u svrhu kvalitetne organizacije ovog festivala kao najvećeg sportskog događaja nakon Olimpijskih igara 1984. godine.

Ambasador Italije u BiH NJ. E. gospodin Nicola Minasi i rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj su 8. septembra 2017. godine u Sarajevu potpisali pismo kojim se potvrđuje nastavak saradnje na programu ERMA koji će, zahvaljujući doprinosu italijanske Agencije za

kooperaciju i razvoj, biti finansiran i u narednoj akademskoj godini. Ambasador Minasi ponosan je što Ambasada podržava taj program master-studija iz oblasti demokratije i ljudskih prava, a naglasio je da je riječ o posebnom programu koji je EU uspostavila 2002. godine, a ima regionalni karakter, pokriva stipendije za sve studente koji dolaze s područja Balkana i Kavkaza. Dio programa održava se u Sarajevu, a dio u Bolonji.

Posjete predstavnika međunarodnih institucija

Ambasadorica SAD-a Maureen Cormack je 23. januara 2017. godine posjetila Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu povodom proslave 40. godišnjice ove obrazovne ustanove. Cormack je studentima i profesorima čestitala 40. godišnjicu Fakulteta naglasivši dugu tradiciju saradnje u programima razmjene između SAD-a i FIN-a. „Na FIN-u je i

osoba iz SAD-a koja je članica našeg programa razmjene, a koja predaje engleski jezik. Ona predstavlja most komunikacije kako bi se omogućila saradnja sa drugim fakultetima, u Evropi i SAD-u“, rekla je Cormack. Ona je dodala da i ove godine postoje kandidati koji će biti dio programa te kako smatra da su ove razmjene važni mostovi između dvije države i dvije kulture. Dekan FIN-a Zuhdija Hasanović izrazio je zadovoljstvo prisustvom ambasadorice koja je za trenutak posjete izabrala početak proslave jubilarne godišnjice. On je kazao da će FIN sljedeće godine učiniti značajne korake ka internacionalizaciji, kao što je master-program na engleskom jeziku.

NJ. E. gospodin Haldun Koç, ambasador Republike Turske u Bosni i Hercegovini, posjetio je u utorak 21. februara 2017. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susreo sa rektorom prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorma: prof. dr. Aleksandrom Nikolić,

prorektoricom za međunarodnu saradnju, prof. dr. Aidom Hodžić, prorektoricom za nastavu i studentska pitanja, prof. dr. Maidom Čohodar-Husić, prorektoricom za kvalitet, i prof. dr. Željkom Šainom, prorektorom za finansije. Uz izraženu otvorenost za nastavak dosadašnje uspješne saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Ambasade Republike Turske u BiH, u toku susreta je razgovarano o ostvarivanju i

intenziviranju saradnje između Univerziteta u Sarajevu i univerziteta u Republici Turskoj, te su razmatrani mogući modaliteti akademske i kulturne saradnje. Rektor prof. dr. Rifat Škrijelj je, uz riječi dobrodošlice uvaženom gostu, naveo da Univerzitet u Sarajevu ima potpisane sporazume o akademskoj saradnji sa trinaest univerziteta iz Republike Turske, te izrazio spremnost za saradnju i pružanje podrške studentima iz Turske koji žele studirati na Univerzitetu u Sarajevu.

NJ. E. gospoda Chen Bo, ambasadorica NR Kine u BiH, posjetila je u četvrtak 9. marta 2017. godine Rektorat Univerziteta u Sarajevu gdje se susrela sa rektorom prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorma: prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prof. dr. Aidom Hodžić i prof. Zijadom Mehićem. U toku susreta je istaknuta uspješna saradnja Univerziteta u Sarajevu i Ambasade NR

Kine u BiH, te je razgovarano o mogućnostima jačanja akademske i kulturne saradnje između Univerziteta u Sarajevu i univerziteta u Kini, kao i o modalitetima saradnje s ciljem promocije kineskog jezika i kulture. Kao jedan od načina unapređivanja saradnje u toku razgovora je razmatrano i pitanje osnivanja katedre za kineski jezik na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Izražen je obostrani interes za nastavak dosadašnje uspješne saradnje Univerziteta u Sarajevu i Ambasade NR Kine, te za unapređenje saradnje u oblasti obrazovanja, kulture i naučnih istraživanja, kao i saradnje koja bi se realizirala kroz razmjenu studenata i nastavnika.

NJ. E. gospodin Andrzej Krawczyk, ambasador Republike Poljske u Bosni i Hercegovini, u utorak 14. marta 2017. godine posjetio je Rektorat Univerziteta u Sarajevu gdje se susreo sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorima: prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prof. dr. Aidom Hodžić i prof. dr. Zijadom Mehicićem. U okviru prve zvanične posjete ambasadora Krawczyka Univerzitetu u Sarajevu, rektor prof. dr. Rifat Škrijelj je, uz riječi dobrodošlice uvaženom gostu, predstavio historiju i razvoj Univerziteta u Sarajevu, istakavši sveobuhvatnost Univerziteta. Tokom susreta razmatrane su mogućnosti i mogući oblici saradnje sa Univerzitetom u Varšavi i Univerzitetom u Krakovu, te je izražena otvorenost predstavnika Univerziteta u Sarajevu za ostvarivanje institucionalne saradnje i potpisivanje sporazuma o akademskoj saradnji sa ova dva prestižna univerziteta u Poljskoj.

Doc. dr. Zijad Bećirović, direktor Međunarodnog instituta za bliskoistočne i balkanske studije (IFIMES) u Ljubljani, posjetio je u ponedjeljak 3. aprila 2017. godine Rektorat

Univerziteta u Sarajevu gdje se susreo sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorima prof. dr. Izetom Rađom i prof. dr. Zijadom Mehicićem. Na sastanku je razgovarano o mogućim oblicima saradnje i potpisivanju sporazuma s ciljem promoviranja akademske, obrazovne i kulturne saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Međunarodnog instituta za bliskoistočne i balkanske studije.

Posebna pažnja posvećena je razgovorima o mogućnostima umrežavanja i razmjenе nastavnika, istraživača i studenata i drugog osoblja radi predavanja, posjeta i razmjenе iskustva, te o zajedničkom učešću i prijavljivanju za fondove namijenjene obrazovnim, istraživačkim i umjetničkim aktivnostima.

U utorak 16. maja 2017. godine **Rektorat Univerziteta u Sarajevu posjetili su predstavnici Evropskog centra za nuklearna istraživanja (CERN) i organizatora škole „Sarajevo School of High Energy Physics 2017“: prof. Christoph Schäfer, prof. Claude Charlot, prof. Tadeusz Kurtyka i prof. Ilja Doršner.** Riječi dobrodošlice gostima je uputio

prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu, koji ih je dočekao sa prorektorma prof. dr. Izetom Rađom, prof. dr. Zijadom Mehićem, prof. dr. Aidom Hodžić i prof. dr. Željkom Šainom. U toku susreta razgovarano je o mogućnostima da Bosna i Hercegovina postane član CERN-a, te o mogućnostima saradnje između Univerziteta u Sarajevu i CERN-a, što bi doprinijelo korištenju mnogih benefita u obrazovnim programima, poboljšanju rada istraživačkih laboratorija te organizaciji ljetnih škola. Na sastanku je razgovarano i o „Školi fizike visokih energija“, čiju je organizaciju podržao CERN, a koja se od 15. do 20. maja održavala na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

U četvrtak 18. maja 2017. godine **gospodin Nuhija Tairovci, savjetnik premijera Kosova, gospodin Uzeir Hamza, koordinator za integracije i prava zajednica u općini Dragaš, i gospodin Mehmed Hamza, šef Kancelarije za prava zajednica u općini Dragaš, posjetili su Rektorat Univerziteta u Sarajevu** gdje su se susreli sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorma prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prof. dr. Željkom Šainom i prof. dr. Aidom Hodžić. U toku susreta razgovarano je o aktuelnom stanju u visokom obrazovanju, te mogućnostima saradnje u području akademske razmjene i obrazovanja na bosanskom jeziku. Istaknuto je da je u januaru ove godine Univerzitet u Sarajevu potpisao sporazume o saradnji sa četiri javna univerziteta na Kosovu na kojima su studijski programi organizirani i na bosanskom jeziku: Univerzitetom „Ukshin Hoti“ u Prizrenu, Univerzitetom „Hasan Priština“ u Prištini, Univerzitetom „Haxhi Zeka“ u Peći i Univerzitetom „Kadri Zeka“ u Gnjilanu.

U četvrtak 20. jula 2017. godine **ataše za kulturu i obrazovanje Ambasade SAD-a u BiH gospodin Drew Giblin i stručna savjetnica za kulturu i obrazovanje gospoda Elizabeta Delalić posjetili su Rektorat Univerziteta u Sarajevu**

gdje su se susreli sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektoricom za međunarodnu saradnju prof. dr. Aleksandrom Nikolić. Prilikom susreta razgovarano je o aktuelnoj situaciji u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini kao i mogućnostima unapređenja saradnje između Univerziteta u Sarajevu i Ambasade SAD-a u BiH. Istaknuto je da se ovim sastankom nastavlja uspješna saradnja koja traje preko

20 godina, a koja se realizira kroz jačanje veza između Univerziteta u Sarajevu i univerzitetâ u SAD-u, Fulbrightov program razmjene i druge programe.

Novoimenovani ambasador Republike Argentine za BiH sa sjedištem u Budimpešti NJ. E. gospodin Maximiliano Gregorio Cernadas posjetio je u četvrtak 12. oktobra 2017. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susreo sa rektorm prof. dr. Rifatom Škrijeljom i prorektorima: prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju, prof. dr. Aidom Hodžić, prorektoricom za nastavu i studentska pitanja, prof. dr. Maidom Čohodar-Husić, prorektoricom za kvalitet, prof. dr. Željkom Šainom, prorektorom za finansije, i prof. Zijadom Mehićem, prorektorom za umjetnost, kulturu i sport. Uz riječi dobrodošlice uvaženom gostu, rektor prof. dr. Rifat Škrijelj je predstavio historiju i razvoj Univerziteta u Sarajevu, istakavši sveobuhvatnost Univerziteta

koji pokriva oblasti humanističkih, društvenih, medicinskih, prirodno-matematičkih i biotehničkih te tehničkih nauka i umjetnosti.

NJ. E. gospodin Rezeq Namoora, ambasador Palestine u BiH, posjetio je u utorak 17. oktobra 2017. godine Univerzitet u Sarajevu gdje se susreo sa prof. dr. Rifatom Škrijeljom, rektorm, prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju, prof. dr. Maidom Čohodar-Husić, prorektoricom za kvalitet, i dr. Jasnom Bošnjović, rukovoditeljicom Službe za međunarodnu saradnju. U toku susreta

istaknut je značaj međuniverzitetske saradnje te su razmatrane mogućnosti ostvarivanja akademske saradnje između Univerziteta u Sarajevu i univerziteta u Palestini, posebno između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Al-Quds. Istaknuto je da je na Univerzitetu u Sarajevu studirao značajan broj studenata iz Palestine, te je ambasador Namoora naveo da su oni danas veoma uspješni stručnjaci u oblastima kojima se bave. Naglasivši da je obrazovanje najveća vrijednost svakog čovjeka, ambasador Namoora je naveo da i danas postoji izražen interes studenata iz Palestine da studiraju na Sarajevskom univerzitetu. Rektor Škrijelj iskazao je spremnost za ostvarivanje institucionalne saradnje koja će uključivati razmjenu studenata, kao i za potpisivanje sporazuma o akademskoj saradnji sa Univerzitetom Al-Quds, te naveo da će u narednom periodu biti poduzete potrebne administrativne procedure.

Ataše za obrazovanje Ambasade Republike Turske gospodin Vasi Ete je u utorak 17. oktobra 2017. godine posjetio Univerzitet u Sarajevu gdje se susreo

sa prof. dr. Rifatom Škrijeljom, rektorm, prof. dr. Aleksandrom Nikolić, prorektoricom za međunarodnu saradnju, prof. dr. Aidom Hodžić, prorektoricom za nastavu i studentska pitanja, i dr. Jasnom Bošnjović, rukovoditeljicom Službe za međunarodnu saradnju. Sastanku su prisustvovali i dr. Rifat Gurgendereli, lektor za turski jezik na Odsjeku za orientalnu filologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, i Behçet Loklar, koji pohađa doktorski studij na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta. Gospodin Vasi Ete je predstavio Ured za obrazovanje koji je pri Ambasadi Republike Turske osnovan u aprilu 2016. godine s ciljem jačanja obrazovne saradnje. Istakao je da u Bosni i Hercegovini kroz različite programe stipendiranja studira oko dvije hiljade studenata iz Republike Turske. Istakavši značaj međuniverzitetske saradnje, rektor prof. dr. Rifat Škrijelj je naveo dosadašnju uspješnu saradnju Univerziteta u Sarajevu sa univerzitetima iz Republike Turske, naglasivši da je potpisano 11 bilateralnih međuniverzitetskih sporazuma, 14 protokola „Mevlana“ i četiri protokola Erasmus+. Istaknuto je da se saradnja između Univerziteta u Sarajevu i univerziteta u Republici Turskoj realizira i zajedničkim organiziranjem naučnih konferencija, te je tako u septembru ove godine organizirana 28. međunarodna naučno-stručna konferencija poljoprivrede i prehrambene industrije u saradnji Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta Ege. Uspješnu dugogodišnju saradnju ostvaruje i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu sa Veterinarskim fakultetom Univerziteta u Istanbulu.

Nerezidentni ambasador Republike Indije u Bosni i Hercegovini NJ. E. gospodin Rahul Chhabra i rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj susreli su se u četvrtak 19. oktobra 2017. godine na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Sastanku su prisustvovali i gospodin Vijay Khanduja, savjetnik ambasadora, i prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu. Susret je upriličen u okviru održavanja „Osmog sajma stipendija“ na kojem je ove godine prvi put učestvovala i Ambasade Indije, čiji su predstavnici prezentirali mogućnosti studiranja u Indiji kao i programe stipendiranja i finansijske podrške. U toku razgovora o dosadašnjoj saradnji istaknuto je da je 2011. godine između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Indraprastha u New Delhiju potpisana Sporazum o akademskoj saradnji, kao i da je u toku 2014. godine tadašnji ambasador Indije održao dva predavanja na Univerzitetu o temama: „Indija u savremenom svijetu“ i „Vječna Indija i savremeni svijet“, a na Akademiji scenskih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu upriličena je projekcija indijskih dokumentarnih filmova te su predstavljeni klasični indijski plesovi. Dogovoren je da će u narednom periodu biti organizirano predavanje ambasadora NJ. E. gospodina Rahula Chhabre za studente Sarajevskog univerziteta u okviru kojeg će ambasador predstaviti svoju zemlju i njen razvoj kroz historiju, postojanje i utjecaj različitih religija na razvoj Indije, ekonomsku situaciju te obrazovanje i kulturu ove zemlje.

U petak 10. novembra 2017. godine Univerzitet u Sarajevu i Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu posjetila je delegacija moskovske fondacije Dom ruskog zarubežja „Aleksandar Solženjicin“: Tatjana Jurjevna Irinarhova, koordinatorica za balkanske programe Doma ruskog zarubežja „Aleksandar Solženjicin“, i rektor ruskog Instituta za književnost „Maksim Gorki“ i ugledni pisac, dobitnik niza nacionalnih priznanja i nagrada, Aleksej Nikolajevič Varlamov. U okviru humanitarnog programa „Pomoći u knjigama“ moskovske fondacije ovom prilikom Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu uručena je vrijedna zbirka recentnih izdanja vodećih izdavačkih kuća, koja obuhvata različite aspekte ruske kulture prošlih vjekova i savremenosti kako u Rusiji tako i izvan njenih granica. U ime Univerziteta u Sarajevu delegaciju su primili rektor prof. dr. Rifat Škrijelj i prorektorica za međunarodnu saradnju prof. dr. Aleksandra Nikolić.

Ured za obrazovanje pri Ambasadi Republike Turske ugostio je 16. novembra turske državljanе koji studiraju na Univerzitetu u Sarajevu te organizirao sastanak i druženje sa NJ. E. gospodinom Haldunom Koçem, ambasadorom, i prof. dr. Rifatom Škrijeljom, rektorm Univerziteta u Sarajevu. Sastanku su prisustvovali i gospodin Vasi Ete, ataše za obrazovanje, prof. dr. Aida Hodžić, prorektorica za nastavu i studentska pitanja, gospođa Amina Čikić-Ertem, uposlenica konzulata, gospođa Zerina Džanbegović-Lasica, uposlenica Ureda za obrazovanje, te turski državljanı studenti Univerziteta u Sarajevu. Ataše za obrazovanje gospodin Ete je prilikom obraćanja naveo da je sastanak organiziran sa željom da ugoste studente, upoznaju se i u budućnosti pomognu pri

rješavanju eventualnih poteškoća sa kojima se susreću. U toku sastanka dogovoren je da će se raditi na olakšavanju administrativnih procedura, te će se razmotriti pisanje teze na turskom jeziku za studente Odsjeka za turski jezik i književnost. Odlučeno je da se obave razgovori sa predstvincima turskih kompanija sa ciljem obezbjeđivanja stipendija za turske studente. Pronađena su rješenja za probleme studenata u vezi sa dobivanjem dozvole za boravak, a razgovarano je i o mogućnostima učešća na projektima Evropske unije.

Tokom 2017. godine nastavljen je konstruktivan dijalog i saradnja sa **Ambasadom Narodne Republike Kine**, što je rezultiralo pokretanjem inicijative za uspostavu naučnog centra za veterinarstvo na Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Fokus rada ovog naučnog centra bi, pored jačanja kapaciteta za sprečavanje i kontrolu bolesti životinja, bio i na proučavanju i primjeni dostignuća tradicionalne kineske veterine. Ovakav centar, kao i jačanje znanja o alternativnim, a po okolinu i čovjeka prijateljskim tehnikama prevencije i zaštite zdravlja životinja će zasigurno podržati razvoj održivih tehnologija proizvodnje i prerade hrane u Bosni i Hercegovini. Ova inicijativa je podržana i od Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomski odnose Vijeća ministara Bosne i Hercegovine te je uključena u zvanični dokument „**Inicijative 16+1**“ pod nazivom „Produbljivanje ekonomski, trgovinske i finansijske saradnje za win-win razvoj“, usvojen na šestom sastanku vlada Narodne Republike Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope koji je održan u Budimpešti (Mađarska) 27. novembra 2017. godine.

Predavanja međunarodnih akademika

Genijalni matematičar Cedric Villani, dobitnik Fieldsove medalje 2010. godine, gostovao je 5. aprila 2017. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Pred punim amfiteatrom Villani je na zabavan i pedagoški način održao predavanje o temi „Umjetnost i matematika“. Predavanje su otvorili Claire Bodonyi, francuska ambasadorica u Bosni i Hercegovini, i prof. dr. Muharem Avdipahić sa Univerziteta u Sarajevu. Drugu univerzitetsku turneju profesora Villanija po zemljama Balkana podržala je Univerzitetska agencija za frankofoniju (AUF), a predavanje u Sarajevu organizirali su Francuska ambasada u Bosni i

Hercegovini, Espace Campus France u Sarajevu i Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu. U okviru Dana frankofonije 2017. Cédric Villani je također održao i predavanje na francuskom jeziku 4. aprila u Francuskom institutu u Bosni i Hercegovini pod nazivom „Kako se rađaju ideje“.

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu i Treća gimnazija su 31. maja 2017. godine ugostili dvoje uglednih havajskih profesora: prof. dr. Thomasa Jacksona i doc. dr. Stefanie Sweeney. Dan prije je to učinio Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, a već 1. juna 2017. godine su njihovi domaćini bili Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru i Nastavnički fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru. Na ovaj je način Bosna i Hercegovina uvrštena na listu preko 60 demokratski razvijenih zemalja u kojima se predaje filozofija za djecu (P4C – Philosophy for Children), koja je uža specijalnost uvaženih gostiju. Filozofski fakultet u Sarajevu, i općenito Univerzitet u

Sarajevu, drži da će pionirskim poduhvatom ove vrste uvelike doprinijeti promicanju kritičkog mišljenja među samom djecom kroz uvođenje ovog alternativnog predmeta u osnovne škole, kao i daljnjoj izgradnji pluralnog bosanskohercegovačkog društva.

U svečanoj sali Univerziteta u Sarajevu u srijedu 11. oktobra 2017. godine predavanjem prof. dr. Waltera Willetta sa Univerziteta Harvard otvoren je interdisciplinarni master-program iz nutricionizma. Uz riječi dobrodošlice profesoru Willettu, rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Rifat Škrijelj je naveo da Univerzitet u Sarajevu pokretanjem studijskog programa iz oblasti nutricionizma želi dati svoj skromni doprinos čovječanstvu, te naglasio da nutricionizam kao novi master-program na Univerzitetu u Sarajevu počinje entuzijazmom doc. dr. Irzade Taljić, koja je svoju ideju pretvorila u studijski program.

U petak 13. oktobra 2017. godine u svečanoj sali Rektorata Univerziteta u Sarajevu održano je predavanje o temi „MKSJ: Informativni centar – vizija i potencijal“ o kojoj je govorio gospodin Fausto Pocar, sudija Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, sudija Žalbenog vijeća Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu i profesor međunarodnog prava na Pravnom fakultetu Univerziteta u Milatu. Uvodnim obraćanjem predavanje je otvorila prof. dr. Aleksandra Nikolić,

prorektorica za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, te u ime rektora, menadžmenta i zaposlenih Univerziteta u Sarajevu uputila riječi dobrodošlice sudiji Faustu Pocaru.

Jedan od najpoznatijih svjetskih stručnjaka za političku ekonomiju profesor Arthur Laffer (Artur Lafer) je 25. oktobra 2017. godine posjetio Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu i održao predavanje za domaće ekonomske stručnjake te profesore i studente Ekonomskog fakulteta o temi „Siva ekonomija u Bosni i Hercegovini i njene implikacije na privredu“. Profesor Laffer je diplomirao na Univerzitetu Yale (SAD), a doktorat stekao na Univerzitetu Stanford. Danas vodi kompanije „Laffer Associates“ i „Laffer Investments“, koje provode istraživanje i bave se menadžmentom investicija za državne institucije, penzione fondove, korporacije i fondove širom svijeta. Profesor Laffer poznat je kao kreator „Lafferove krivulje“, koncepta koji pokazuje šta se događa kada vlada države znatno poveća stopu poreza. Iako je namjera da se povećanjem poreske stope povećaju budžetski prihodi, u praksi pretjerano podizanje poreskog nameta postaje kontraproduktivno, što dovodi do opadanja poreskih prihoda i prelivanja kako sredstava tako i radne snage na crno tržište. Na Lafferovoj krivulji postoji tzv. optimalna porezna stopa, ona koja povećava prihode vlade ali i zaposlenost, produktivnost i proizvodnju.

Sajmovi

Osmi sajam stipendija

Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je i ove godine organizirala „Sajam stipendija“ i to osmi po redu. „Sajam“, koji je održan u četvrtak 19. oktobra 2017. godine na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, otvorio je prof. dr. Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu. Podsetivši da je Univerzitet u Sarajevu 1965. godine potpisao prvi sporazum o međunarodnoj saradnji sa uglednim Univerzitetom „Ernst Moritz Arndt“ u Greifswaldu iz Njemačke, rektor Škrijelj je istakao da se Univerzitet u Sarajevu nalazi u ravnopravnom položaju sa stranim partnerima. „Danas je s nama 40 izlagača iz 17 zemalja među kojima su predstavnici 14 univerziteta iz inostranstva, što govori o značaju internacionalizacije u kojoj je Univerzitet u Sarajevu veoma aktivnan, te podizanju svijesti o promociji akademске i administrativne mobilnosti, pri čemu je ovaj sajam upravo postao i brend našeg univerziteta“, naveo je rektor Škrijelj. Prepoznajući važnost mobilnosti studenata, nastavnika i saradnika kroz partnerske univerzitete u Evropi ali i šire, Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je uspješan organizator sajma stipendija – jedinstvene manifestacije ove vrste u Bosni i Hercegovini čiji je cilj da okupi sve institucije koje dodjeljuju i/ili administriraju

stipendije ili dodjeljuju druge vrste finansijske podrške za studiranje u BiH i inostranstvu, te da im se omogući da predstave svoje programe stipendiranja i finansijske podrške i daju priliku bh. studentima da sve informacije o mogućnostima studiranja u inostranstvu dobiju na jednom mjestu. Pored standardnih aktivnosti „Sajma“, ove godine su održani i info dani Erasmus+ partnera Univerziteta u Sarajevu, koji su tokom održanih prezentacija predstavili svoje institucije, studijske programe i ponude stipendija. Stipendije imaju ključnu ulogu u uklanjanju finansijskih prepreka pristupa visokom obrazovanju i izravno utječu na povećanje broja visokoobrazovanih osoba koje će doprinositi dalnjem ekonomskom razvoju Bosne i Hercegovine te stvaranju društva utemeljenog na znanju. Prema tome, glavni cilj sajma stipendija je promoviranje važnosti stipendija za otvaranje i olakšanje pristupa visokom obrazovanju. Ovaj sajam je informativnog karaktera, odnosno služi kao platforma za stjecanje uvida u mogućnosti provođenja projekata mobilnosti. I ovaj sajam stipendija uspio je privući nekoliko hiljada posjetitelja, što svakako govori o ukupnoj zainteresiranosti za stipendije, ali i o dobroj promociji stipendija i Sajma uopće. Pored studentskih asocijacija, ambasada, univerziteta, instituta, fondacija, banaka, prisutno je bilo dosta zaposlenih osoba, koje su iskoristile ovu priliku da dođu i potraže stipendije ili informacije za dodatno obrazovanje ili usavršavanje. Učenici srednjih škola su ponovo obišli naš sajam kako bi se informirali o budućim projektima mobilnosti koji ih „čekaju“ kada upišu jednu od visokoškolskih ustanova.

Sa Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru organizirano su došli studenti kako bi prisustvovali Sajmu i informirali se o mogućnostima stipendiranja. Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu uložila je napore u medijsku promociju kako bismo što bolje predstavili vijest o organizaciji Osmog sajma stipendija i time privukli zainteresirane da na jednom mjestu pronađu informacije o stipendijama. Kroz izjave, gostovanja u jutarnjim i dnevnim emisijama te u radijskim programima predstavili smo projekat koji je na kraju rezultirao sa više hiljada posjetitelja. Promocija se koristila u svim vidovima oglašavanja: TV, print, radio, web, billboardi i ostalo. Također, naši partneri odnosno učesnici Sajma su promovirali Sajam stipendija kroz svoje distribucione kanale, web stranice, e-mail newslettere, društvene mreže i slično.

Sajam francuskih univerziteta

U organizaciji Ambasade Francuske u Bosni i Hercegovini, Ureda Campus France i Francuskog instituta u BiH, a u saradnji sa Univerzitetom u Sarajevu, 30. oktobra 2017. godine održan je 4. Sajam francuskih univerziteta, koji su zvanično otvorili dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Kemal Kozarić i ambasador Francuske u BiH gospodin Guillaume Rousson. Događaj je po drugi put upriličen u prostorijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Istog dana održan je 5. naučni komitet Francuska – Bosna i Hercegovina, koji je okupio 30 predstavnika različitih visokoškolskih ustanova s ciljem jačanja i širenja veza između univerziteta dviju zemalja. Komitetom je predsjedavao direktor Francuskog instituta u BiH gospodin Emmanuel Mouriez, a Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu kao visokoškolsku instituciju domaćina sastanka predstavljala je prodekanesa za nastavu i međunarodnu saradnju prof. dr. Jasmina Selimović. Sajam, na kojem je učestvovalo devet francuskih visokoškolskih ustanova, osiguravajuća kuća MGEL, Univerzitska agencija frankofonije i Ured Campus France te Francuski institut u BiH, bio je prilika svim zainteresiranim učenicima i studentima da saznaju više o francuskom visokoškolskom sistemu, načinima apliciranja, mogućnostima za studiranje na francuskom i engleskom jeziku, učenju francuskog jezika i brojnim drugim pitanjima. Francuska svake godine primi oko 300 hiljada stranih studenata i četvrta je svjetska destinacija inozemnih studenata. Sa mrežom od 3500 visokoškolskih ustanova ova zemlja nudi široku lepezu studija u svim oblastima i na svim nivoima, jednake uvjete studiranja kako za francuske tako i za strane studente, učenje francuskog jezika i kulture te mogućnost za studiranje na francuskom ili engleskom jeziku. Također, u okviru Sajma francuskih univerziteta otvoren je i konkurs za stipendije Vlade Francuske (master 2 i doktorat) za narednu akademsku godinu.

Usluge podrške Univerziteta u Sarajevu stranim studentima

našeg i partnerskih univerziteta u svijetu. Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u

Početkom ljetnog semestra studijske 2016/2017. godine na Univerzitet u Sarajevu je došlo 50 stranih studenata, nastavnika i saradnika sa partnerskih univerziteta iz devet zemalja – Austrije, Češke, Danske, Grčke, Italije, Njemačke, Rumunije, Španije i Turske, kroz razne programe mobilnosti koje finansira Evropska komisija, kao što su Erasmus+, „Mevlana“, CEEPUS, ali i na osnovu sporazuma o bilateralnoj saradnji između

Sarajevu, po uzoru na praksi na partnerskim univerzitetima iz Evropske unije i šire, organizirala je orijentacijski program koji ima za cilj da upozna strane studente, nastavnike i saradnike sa našim univerzitetom, njegovom historijom, tradicijom i kulturom, kao i historijom, tradicijom, kulturom i običajima našeg grada i zemlje, odnosno da im pružimo sve potrebne akademske i praktične informacije. Ove godine orijentacijski program započeo je „Danom dobrodošlice“, koji je održan u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu u ponedjeljak 13. februara 2017. godine. Riječi dobrodošlice stranim studentima, nastavnicima i saradnicima uputili su prof. dr. Aleksandra Nikolić, prorektorica za međunarodnu saradnju, i stručni saradnici Službe za međunarodnu saradnju.

Nakon „Dana dobrodošlice“ Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je organizirala jednodnevni izlet na jug naše zemlje: posjeta Hercegovini i njenim turističkim mjestima: Blagaj, Počitelj i Mostar. Okupivši strane studente na Univerzitetu u Sarajevu kao i domaće studente (predstavnike Erasmus Student Network asocijacije), te pozvavši strane studente sa Internacionalnog univerziteta u Sarajevu, Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je isplanirala i organizirala prevoz do Hercegovine. Uživajući u prelijepom, sunčanom danu, gostujući studenti su imali priliku posjetiti Tekiju u Blagaju, popeti se na kulu u Počitelju i uživati u starom gradu i Starom mostu u Mostaru.

Početkom zimskog semestra akademske 2017/2018. godine na Univerzitet u Sarajevu došlo je 26 stranih studenata kroz razne programe mobilnosti kao što su Erasmus+, CEEPUS, „Mevlana“, Fondacija Višegrad, ali i na osnovu sporazuma o bilateralnoj saradnji između našeg i partnerskih univerziteta u svijetu. Tim povodom je u ponedjeljak 25. septembra 2017. godine organiziran „Dan dobrodošlice“ za strane studente koji dolaze iz 12 zemalja – Belgije, Češke Republike, Francuske, Hrvatske, Italije, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Poljske, Srbije, Španije i Turske.

Na Univerzitetu u Sarajevu je u subotu 28. oktobra 2017. godine promovirano 26 magistara 16. generacije Evropskog regionalnog master-programa iz demokratije i ljudskih prava u jugoistočnoj Evropi (ERMA). Ovom prilikom je također inaugurirana nova generacija studenata ovog izuzetno cijenjenog master-programa. Ceremoniju su pozdravnim obraćanjima otvorili prof. dr.

Rifat Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu, i NJ. E. gospodin Nicola Minasi, ambasador Republike Italije u BiH. Uvodno izlaganje na svečanosti održao je NJ. E. Ivan Šimonović, specijalni savjetnik generalnog sekretara UN-a za odgovornost za pružanje zaštite (UN-ov ured za prevenciju genocida i dužnost zaštite). Dr. Dennis Gratz obratio se prisutnima u svojstvu predstavnika Alumni mreže ERMA studija (EAN), a kodirektori studija prof. dr. Stefano Bianchini i prof. dr. Asim Mujkić su prezentirali izvještaj za 2016/2017. godinu. Prilikom obraćanja rektor Škrijelj je izrazio ponos zbog učešća Univerziteta u Sarajevu u ovom projektu u kojem je Univerzitet domaćin tokom prvih osam mjeseci prvog semestra. Naglasio je neprekidnu posvećenost Univerziteta u Sarajevu unapređenju svoje akademske ponude kroz razvijanje novih interdisciplinarnih, međunarodnih, zajedničkih kao i programa dvostrukе diplome. Uz čestitke magistrima programa ERMA, rektor Škrijelj je naglasio da je program ERMA jedinstven u svom akademskom pristupu koji tokom veoma intenzivne godine kombinira predavanja, posjete, ekskurzije, stažiranja u regionu i semestar na Univerziteta u Bolonji. Program ERMA je osnovan zajedničkim nastojanjima nekoliko univerziteta iz jugoistočne Evrope i Evropske unije. Od 2000. godine program ERMA finansira Evropska unija i Ministarstvo vanjskih poslova Republike Italije kroz agenciju AICS. Već četiri godine finansiranje od EU vrši se preko mreže Global Campus, administrirane od Evropskog interuniverzitetskog centra za ljudska prava i demokratizaciju u Veneciji (EIUC). Ukupna vrijednost dodijeljenih finansijskih sredstava za ovaj program do sada iznosi preko 8 miliona eura.

Medunarodne aktivnosti organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu

Grupacija društvenih nauka

Centar za interdisciplinarnе studije

- Tokom prethodne godine – pored nastavka uspješnog izvođenja Evropskog regionalnog magistarskog programa iz oblasti demokratije i ljudskih prava u kojem učestvuje 11 partnerskih univerziteta iz Jugoistočne i Zapadne Evrope te 30 predavača iz 14 zemalja regije i svijeta, i produbljivanja saradnje sa master-programima iz demokratije i ljudskih prava iz Bangkoka, Buenos Airesa, Erevana, Venecije, Bejruta i Pretorije kroz Global Campus mrežu – dobijena su dva međunarodna projekta (USAID i Erasmus+), a pokrenuti su i intenzivni razgovori sa potencijalnim partnerima za buduće zajedničke nastupe i aplikacije.
- Obnovljen je ugovor sa Univerzitetom u Bolonji o nastavku saradnje pri implementaciji međunarodnog programa iz demokratije i ljudskih prava do 2021. godine uz mogućnost nastavka saradnje.
- Uspješno je organizirano stažiranje od sedam sedmica u nevladinim organizacijama, istraživačkim institucijama te državnim institucijama u BiH, Srbiji, Makedoniji, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Kosovu, Sloveniji, Bugarskoj i Albaniji za 32 studenta i studentice MA-programa iz oblasti demokratije i ljudskih prava.
- Organizirana je i održana međunarodna konferencija pod nazivom „Liquid Reconciliation: Global Perspectives, Glocal Realities“, sa fokusom na nexus između ljudskih prava i procesa pomirenja u duboko podijeljenim društvima širom svijeta, od 4. do 6. aprila 2017. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice u BiH te Evropske unije. Na konferenciji je sudjelovalo 130 učesnika i učesnica iz svijeta i Jugoistočne Evrope, sa predstvincima iz akademije, međunarodnih i regionalnih organizacija te studenti, Alumni CIS-a i drugi.

- Četiri studenta programa ERMA, akademska tutorica programa kao i dva naša predavača sa Univerziteta u Beogradu i Novog bugarskog univerziteta učestvovali su u Global Clasroom događaju u Bangkoku, Tajland, pod nazivom „Securitisation and the Impact on Human Rights and Democracy“, koji je organizirao Institut za ljudska prava i mirovne studije Univerziteta Mahidol od 22. do 26. maja 2017. godine.
- Program ERMA je kroz Global Campus mrežu imenovan za kokoordinaciju novog MOOC-a o temi „Memory Sites and Human Rights“ sa kolegama iz MA-programa iz ljudskih prava i demokratizacije iz Buenos Airesa.
- U CIS-u je kroz Global Campus razmjenu predavača organizirano zajedničko dvodnevno predavanje za studente programa ERMA „Comparative Transitional Justice: Retributive and Restorative Approaches“ kao i otvoreno predavanje pod vodstvom ERMA predavača dr. Iavora Rangelova sa London School of Economics i dr. Tshepoa Madlingozija sa Univerziteta u Pretoriji, a potom i u Centru za ljudska prava Univerziteta u Pretoriji 29. i 30. juna 2017. godine.
- Potpisani je Erasmus+ projekat sa Univerzitetom u Islandu, Island, kroz koji je omogućeno stipendiranje tri studenta te jednog uposlenika Univerziteta u Sarajevu za učešće na master-programu iz međunarodnih rodnih studija na Univerzitetu u Islandu. Uspješno je objavljen i zatvoren poziv za prijave u saradnji sa ovim univerzitetom te dvoje studenata UNSA trenutno pohađa program na Islandu.
- Potpisani je ugovor o saradnji i započeta implementacija međunarodnog projekta RoSaE „Rome and Sarajevo for Europe – a European 'Treaty' of and for the citizens“.
- Uspješno je organizirano stažiranje studenata master-programa „Jedinstveno zdravlje“ na Univerzitetu u Milanu u periodu od 9. do 23. jula 2017. godine u okviru implementacije Tempus projekta „Jedinstvenog zdravlja“ („One Health“).
- Razvoj i promocija Konfučijevog instituta Univerziteta u Sarajevu – koordinacija i realizacija programskih i administrativno-tehničkih poslova i aktivnosti.
- Saradnja sa Građevinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu na realizaciji projekta NatRisk.

Ekonomski fakultet

- U oktobru 2017. godine na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu upriličeno je potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između 17 javnih ekonomskih fakulteta sa područja jugoistočne Evrope, odnosno potpisivanje Memoranduma o osnivanju mreže SEEBS (South East European Economics and Business Shool Network). Memorandum su, pored dekana Ekonomskog fakulteta u Sarajevu dr. Kemala Kozarića, potpisali i dekani ekonomskih fakulteta iz Ljubljane, Zagreba, Rijeke, Splita, Beograda, Subotice, Niša, Podgorice, Skoplja, Banje Luke, Istočnog Sarajeva, Tuzle, Zenice, Mostara, Bihaća i Brčkog. Cilj potписанog Memoranduma o razumijevanju je jačanje saradnje između ekonomskih fakulteta iz regije, a rezultirat će visokom kvalitetom obrazovanja, istraživanjima, stručnim usavršavanjima, te olakšati i povećati mobilnost studenata, akademskog i neakademskog osoblja.
- Nastavljen je rad na proširivanju Erasmus+ mreže projekata mobilnosti, što je rezultiralo potpisivanjem sedam novih Erasmus+ KA107 projekata sa visokoškolskim ustanovama iz Austrije, Češke, Hrvatske, Poljske i Lihtenštajna.
- Iskorištena je većina mjesta za dolaznu i odlaznu mobilnost unutar CEEPUS i Erasmus+ mreže.
- Pokrenuta je inicijativa za uvrštanjem CESEENET mreže doktorskih studija, u kojoj sudjeluje i Ekonomski fakultet u Sarajevu, u CEEPUS okvire od naredne akademske godine.

- Potpisani je bilateralni sporazum sa RANEPA-om (Russian Presidential Academy of National Economy and Public Administration).
- Serija CEO konferencija još jednu godinu zaredom uspješno je implementirana u organizaciji Ekonomskog fakulteta u Sarajevu. U 2017. godini u organizaciji Ekonomskog fakulteta u Sarajevu uspješno je organizirano više međunarodnih događaja: CEO High School konferencija (600 učesnika, Dom mladih Sarajevo), CEO konferencija u Sarajevu (1100 učesnika, Hotel Hills Sarajevo), CEO konferencija u Beogradu (800 učesnika, Dom sindikata Beograd), CEO konferencija u Zagrebu (400 učesnika, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), CEO konferencija u Podgorici (350 učesnika, Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore), CEO konferencija u Zenici (400 učesnika, Bosansko narodno pozorište Zenica), CEO konferencija u Tuzli (400 učesnika, Bosanski kulturni centar Tuzla), CEO konferencija u Banjoj Luci (300 učesnika, Ekonomski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci) i drugi.

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

- 20. juna 2017. godine Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu je dobio pozitivan odgovor Evropskog kriminološkog udruženja da će organizirati drugi najveći kriminološki događaj na svijetu: XVIII godišnju konferenciju Evropskog kriminološkog udruženja (European Society of Criminology) Crimes against Humans and Crimes against Humanity: Implications for Modern Criminology. Ovo je prvi put da Evropsko kriminološko udruženje dodjeljuje organizaciju ovog, za to udruženje izuzetno važnog, u svjetskim razmjerima drugog najvećeg kriminološkog događaja jednoj instituciji van granica EU.
- Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu prvi put bio je domaćin međunarodnog seminara pod nazivom „Evropsko i međunarodno krivično pravo: Ljudska prava u krivičnom postupku“, koji je održan u periodu 16–19. oktobra 2017. godine u Sarajevu. U saradnji pravnih fakulteta sa Univerzitetom Passau (Njemačka), Univerzitetom Plzeň (Češka), Univerzitetom Masaryk (Češka), Sveučilišta u Zagrebu (Hrvatska), Univerzitetu Jagiellonian Krakow (Poljska) te Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu seminar je okupio 23 učesnika koji su kroz panel-izlaganja i diskusije raspravljali o svim bitnim aspektima zaštite ljudskih prava u krivičnim postupcima u Evropi. Kako bi se upoznali sa društveno-političkim uređenjem Bosne i Hercegovine, učesnici seminara su 17. i 18. oktobra 2017. godine posjetili Parlamentarnu skupštinu i Ustavni sud Bosne i Hercegovine.
- U martu 2017. godine organizirano je sudjelovanje u edukaciji sudija i tužilaca o temi „Strani teroristički borci“, UNODC UN-ov Ured za droge i kriminal u Beogradu, te u Skoplju i Prištini u aprilu, a u Tirani u junu, prof. dr. Almir Maljević.
- U martu 2017. godine organizirano je učešće na radionici „Western Balkans Extremism and Policy Analysis Forum (ERPAF WB)“, British Council u Beogradu, prof. dr. Edina Bećirević.
- U martu 2017. godine organizirano je učešće na međunarodnom seminaru pod nazivom „International Seminar Mafia & Anti-mafia in Europe“ u Milanu, Sandra Kobajica, MA, asistent.
- U martu 2017. godine organizirano je pohađanje obuke za trenere iz oblasti mržnje, Misija OSCE/ODIHR u Varšavi, prof. dr. Marija Lučić-Ćatić.
- U periodu od 28. marta do 1. aprila 2017. godine organizirano je učešće na sastanku Komiteta za prava djeteta, Vijeće Evrope u Strasbourg, prof. dr. Elmedin Muratbegović.

- U maju 2017. godine organizirano je učešće u radu GRECO obuke, Vijeće Evrope u Strasbourgu, prof. dr. Eldan Mujanović.
- U maju 2017. godine učesnik i izlagač na 10. međunarodnoj naučnoj konferenciji „Dani krznog upravljanja“ u organizaciji Veleučilišta Velike Gorice u Tuhelju, prof. dr. Jasmin Ahić, prof. dr. Admir Hadžikadunić, prof. dr. Elmedin Muratbegović, Nerma Halilović-Kibrić.
- Prisustvo i učešće u svojstvu člana Naučnog i programskog odbora na XIII međunarodnoj naučnoj konferenciji „Knowledge Capital of the Future“ sa temom „The teacher of the future“ u organizaciji Institute of knowledge managment Skopje, u Budvi, prof. dr. Azra Adžajlić-Dedović.
- U junu 2017. godine učešće i izlaganje na 8. međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Security Concepts and Polices – New Generation of Risks and Threats“ u organizaciji Fakulteta bezbjednosti Skoplje, u Ohridu, prof. dr. Marija Lučić-Čatić, prof. dr. Dina Bajraktarević-Pajević, prof. dr. Irma Deljkić, doc. dr. Muamer Kavazović.
- U junu 2017. godine učešće na treningu za mlade istraživače u Beogradu u okviru projekta „Western Balkans Extremism and Policy Analysis Forum“ (ERPAFWB) u organizaciji British Council u Beogradu, prof. dr. Edina Bećirević, Nerma Halilović-Kibrić, MA, asistent.
- Četvrta godišnja konferencija Max Planck partnerske grupe za balkansku kriminologiju „Victimology and Victim Protection in Balkans“, Institut za strano i međunarodno krivično pravo Max Planck, Max Planck partnerska grupa i Mađarski nacionalni institut za kriminologiju, Budimpešta, 21–23. septembra 2017. godine, izlagač rada „Victimology in Bosnia and Herzegovina – State of the Art“, Sandra Kobajica, MA, asistent.
- U junu 2017. godine sudjelovanje na trećoj zajedničkoj naučnoj konferenciji „Zapadni Balkan – Berlinski proces“ u organizaciji Akademije nauka, Instituta Francuske u Parizu i Nacionalne akademije Wissenschaften Leopoldine Halle, Njemačka, u Parizu, prof. dr. Almir Maljević.
- U septembru 2017. godine učešće i izlaganje na godišnjoj konferenciji Evropskog kriminološkog udruženja, Cardiff 2017. godine, pod nazivom „Challenging Crime and Crime Control in Contemporary Europe“ u Cardiffu, prof. dr. Nedžad Korajlić, prof. dr. Almir Maljević, prof. dr. Eldan Mujanović, prof. dr. Darko Datzer.
- U junu 2017. godine sudjelovanje u edukaciji sudija i tužilaca o temi „Strani teroristički borci“ u organizaciji UNODC UN-ovog Ureda za droge i kriminal u Bijeloj, Crna Gora, prof. dr. Almir Maljević.
- U junu 2017. godine učešće na međunarodnoj konferenciji „First International scientific conference CMW 2017“ (Child maltreatment & Well-being Contemporaryy Issues, research & practice) u organizaciji Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci, prof. dr. Elmedin Muratbegović.
- Učešće u radu na 13. međunarodnom seminaru pedagoga tjelesnog odgoja koji organizira Sportski savez Bosne i Hercegovine u saradnji sa Fakultetom sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu u Zaostrogu, prof. dr. Admir Hadžikadunić.
- U septembru 2017. godine učešće i izlaganje rada na međunarodnoj akademskoj konferenciji „The Balkans between East and West: Old and/or New Security Challenges“, u organizaciji Univerziteta „Sv. Ćirilo i Metodije“ Filozofskog fakulteta i Instituta za bezbjednost, odbranu i mir Skoplje, u Ohridu, prof. dr. Jasmin Ahić, prof. dr. Admir Hadžikadunić.
- Četvrta godišnja konferencija Max Planck partnerske grupe za „Balkansku kriminologiju“, „Victimology and Victim Protection in Balkans“, Max Planck institut

za strano i međunarodno krivično pravo, Max Planck partnerska grupa i Mađarski nacionalni institut za kriminologiju, Budimpešta, 21–23. septembra 2017. godine, (izlagač rada „Victimology in Bosnia and Herzegovina – State of the Art“), Sandra Kobajica, MA, asistent.

- Uvođenje sistema kontrole kvaliteta kriminalističkih vještačenja u Bosni i Hercegovini, Beograd, „Bezbednost“, broj 1 (2017), pregledni naučni rad INDEX: SC Indeks, prof. dr. Nebojša Bojanić.
- U septembru 2017. godine učešće na međunarodnoj konferenciji RACVIAC 2017. u Zagrebu, prof. dr. Jasmin Ahić.
- U septembru 2017. godine učešće na okruglom stolu u organizaciji NATO SPS – „Senior Leadership Roundtable on Military and Defense Aspects of Border Security in South East Europe“ u Skoplju, prof. dr. Jasmin Ahić.
- U septembru 2017. godine sudjelovanje na seminaru u organizaciji „German Police University DHPol“, Munster, Njemačka, prof. dr. Almir Maljević.
- U oktobru 2017. godine sudjelovanje na konferenciji „Javni prostor grada: Tradicija i suvremene potrebe“ u Zagrebu, prof. dr. Alisabri Šabani.
- U oktobru 2017. godine sudjelovanje na radionici Hrvatske zaklade za znanost u Zagrebu, prof. dr. Marije Lučić-Čatić, prof. dr. Dina Bajraktarević-Pajević.
- U novembru 2017. godine sudjelovanje na sjednici Komiteta za prava djeteta CAHNEF u Strasbourg, prof. dr. Elmedin Muratbegović.
- U novembru 2017. godine radi predavanja na CEOP-ovoj akademiji u Budimpešti i prisustva sastanku tima istraživača Zapadnog Balkana u okviru projekta British Councila u Beogradu, prof. dr. Edina Bećirević.
- Učešće na trećoj međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji pod nazivom „Kriminalistika – izazovi sadašnjosti i budućnosti“ u Zagrebu u periodu od 16. do 18. 11. 2017. godine, prof. dr. Irma Deljkic, prof. dr. Haris Halilović i Adnan Fazlić, MA, asistent.
- Gostujuće predavanje na CEPOL-u „Policjski koledž EU“ u Budimpešti u periodu od 20. do 24. 11. 2017. godine, prof. dr. Haris Halilović.
- Učešće na okruglom stolu „Jačanje kapaciteta i resursa zemalja Zapadnog Balkana u uslovima migrantske krize“ u Skoplju, prof. dr. Jasmin Ahić, prof. dr. Admir Hadžikadunić.
- U decembru 2017. godine sudjelovanje u prikupljanju podataka u okviru UNODC projekta o organiziranom kriminalu, u Beogradu i Podgorici, prof. dr. Almir Maljević.
- U decembru 2017. godine radi predavanja na National Forum on Social Cohesion and Community Security po pozivu UNDP-a Ukrajine, prof. dr. Elmedin Muratbegović.

Pravni fakultet

- Saradnja na zajedničkom projektu ljetne škole Summer school of Tolerance (engleski jezik) između Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Istočnom Sarajevu i Univerziteta Milano-Bicocca. Ove godine je održana četvrta ljetna škola o toleranciji, a direktorka programa u ime Univerziteta u Sarajevu je prof. dr. Jasna Bakšić-Muftić.
- U akademskoj godini 2016/17. nastavljena je realizacija projekta SEE EU Cluster of Excellence in European and International Law, započeta 2015. godine. Realizacija znači intenzivnu saradnju sa Evropskim institutom Univerziteta u Saarlandu i članicama SEELS mreže. Ona je u 2016/17. godini značila organiziranje dvije ljetne škole u kojima su učestvovali studenti sva tri ciklusa ali i nastavno osoblje kao predavači.
- U periodu 19–22. aprila 2017. godine su u Zagrebu održani „6th Bosnian and Herzegovinian – Croatian and Turkey Jurist day“ o temi „The Legal Framework for

Economic Competitiveness“. Organizatori: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Pravni fakultet Univerziteta u Istanбуlu.

- Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić: naučna konferencija „Ženske in kriminaliteta“, Ljubljana, 23. 11. 2017. Organizatori: Akademija za nauku i umjetnost Slovenije (SAZU), Pravni fakultet Univerziteta u Ljubljani i Institut za kriminologiju pri Pravnom fakultetu u Ljubljani. U okviru tema ove naučne konferencije podnijela je referat „Gibanje ženske kriminalitete v Bosni in Hercegovini“. Zajednički sastanci istraživača sa Pravnog fakulteta u Sarajevu i Instituta za kriminologiju pri Pravnom fakultetu u Ljubljani, Ljubljana, 27. i 28. februara 2017.
- Prof. dr. Meliha Povlakić: međunarodni projekti: „The Development of the Collective Redress for Consumers“ („Razvoj kolektivne zaštite potrošača“) (2017), projekt podržan od Open Regional Fund for SEE – Legal Reform (GIZ). Prilog: Nacionalni izvještaj za BiH – koautor sa Zlatanom Meškićem, Ph.D (u stampi, objavlјivanje planirano za mart 2018); učešće u projektu Gender and Land Rights subproject koji implementira Open Regional Funds for South East Europe - Legal Reform zajedno sa FAO; 14. 11. 2017 (Saarbrücken): predavanje „Collective redress in South East Europe and in EU“ održano na Evropskom institutu Univerziteta u Saarlandu u okviru studijskog boravka na ovom institutu;
- 1–3. februara 2017. godine (Saarbrücken, Njemačka): učešće na konferenciji „The Future Teaching of Graduates“, organizator: Evropski institut Univerziteta u Saarlandu.
- 9–10. marta 2017. godine (Tirana, Albanija): učešće na završnoj konferenciji projekta Gender and Land Rights pod nazivom „Empowering Woman through Access to Land“, organizatori: GIZ, FAO, International Union of Notaries (UINL), prezentacija nacionalnog izvještaja za BiH.
- 3–7. aprila 2017. godine (Osijek, Hrvatska): učešće na konferenciji „Procedural Aspects of EU Law“, organizatori: Jean Monnet Chair in EU Procedural Law, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku. Izlaganje o temi „Collective Redress Mechanisms in Bosnia and Herzegovina – do they fit with the European Standards“.
- 19–22. aprila 2017. godine (Zagreb, Hrvatska): „6th Bosnian and Herzegovinian – Croatian and Turkey Jurist Days“, prezentacija o temi „The Road to Hell is Paved with Good Intentions or how certain interventions of the legislator aimed at enhancing economic competitiveness may cause opposite effects“.
- 22–24. novembra 2017. godine (Berlin, Njemačka): učešće na XXIII Workshopu „Fläxibilität, Sicherheit und Effizienz der Grundpfandrechte in Europa“, koji organizira Verband deutscher Pfandbriefbanken.
- 30. 11–1. 12. 2017. godine (Beč, Austrija): učešće na konferenciji „Der Einfluss des EU-Rechtes in den Jahren 2007–2017 auf die Privatsrechtordnungen der CEE-Staaten“ održanoj na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beču; prezentacija o temi „Die Einwirkung des EU-Rechtes auf das Vertragsrecht von Bosnien und Herzegowina“.
- Prof. dr. Zinka Grbo: članstvo u Međunarodnom arbitražnom sudu pri Međunarodnoj privrednoj komori u Parizu (ICC).
- Prof. dr. Edin Halapić: međunarodni projekt – International Visegrad Fund's - University Studies.
- Doc. dr. Almedina Šabić-Učanbarlić: sudjelovanje na drugoj međunarodnoj naučnoj konferenciji „Pravni i ekonomski aspekti procesa integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju“ (20. i 21. aprila 2017. godine), Pravni fakultet Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar i Ekonomski fakultet Univerzitet u Zenici, izlaganje o temi „Garancija za ispravno funkcioniranje stvari u ugovoru o potrošačkoj prodaji“; sudjelovanje na XIV međunarodnom savjetovanju „Aktualnosti građanskog i

trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Neum, 17–19. juna 2017. godine, rad u koautorstvu: Bikić, Abedin – Šabić-Učanbarlić, Almedina, „Odgovornost za pravne nedostatke u ugovoru o prodaji“, objavljeno u: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Zbornik radova sa petnaestog savjetovanja, Mostar, 2017, 228–247 (ISSN 1986-5821).

- Doc. dr. Darja Softić-Kadenić: 23–24. marta 2017. godine, učešće na međunarodnoj konferenciji „Law and Transition“ u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu i IRZ-a sa radom o temi „Die Privatstiftung im serbischen Recht“ („Fondacija u privatne svrhe u pravu Srbije“).
- 20–21. aprila 2017. godine: učešće na međunarodnoj konferenciji Hrvatsko-bosanskohercegovačko-turski pravnički dani: Legal framework for economic competitiveness, sa izlaganjem o temi „Previous and subsequent ownership as a potential croatian trust“ („Prethodno i potonje vlasništvo kao potencijalni hrvatski trust“); ljetni semestar akademске 2016/17. godine: akademska koordinatorica međunarodnog projekta „World Universities Comparative Law Project“ vođenog od Allen&Overy Global Wal Intelligence Unit.
- Doc. dr. Edina Sudžuka: međunarodno naučno savjetovanje „Trends and Challenges of Applying Economic Postulates in Criminal Law“, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu; prezentirano istraživanje „Porezi, carine i korupcija“ 13. oktobra 2017. godine.
- The 6th Bosnian and Herzegovinian, Croatian and Turkish Jurist Day - Conference „The Legal Framework for Economic Competitiveness“ Faculty of Law, University of Zagreb; prezentirano istraživanje „Direct Taxes Reform in the Federation of BiH: Influence of Tax Rates and Tax Expenditures on Tax Competitiveness“, 19–22. aprila 2017. godine.
- Doc. dr. Vildana Pleh: u okviru međunarodnog naučnog savjetovanja „Trendovi i izazovi primjene ekonomskih postulata u krivičnom pravu“ izlagala referat o temi „Ekonomski aspekti izvršenja kazne zatvora u BiH“ na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 13. oktobra 2017. godine.
- U okviru druge međunarodne naučne konferencije pod nazivom „Društvene devijacije“ u organizaciji Centra modernih znanja Banja Luka, učestvovala sa referatom o temi „Opservacija i dijagnostika maloljetnika u krivičnom zakonodavstvu BiH“, Banja Luka, 14. oktobra 2017. godine.
- U okviru stručne međunarodne konferencije o temi „Prava djece – između teorije i prakse“ u organizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, učestvovala sa referatom o temi „Institucionalna opservacija i dijagnostika maloljetnih prestupnika“ u Mostaru 14. decembra 2017. godine.
- Viša ass. mr. Ehimana Memišević: Genocide Studies - Legal and Historical Analysis of the Holocaust in the Visegrad Countries („Studij genocida: pravna i historijska analiza holokausta u zemljama Višegradske grupe“) uz podršku Međunarodnog višegradskega fonda; John Lewis Fellowship, Atlanta, Sjedinjene Američke Države (5–31. jula 2017).
- Viša ass. mr. Selma Mezetović-Međić: konferencije i seminari: 15th Jean Monnet Seminar „The EU and Trust in the Online Environment“, International University Center, Dubrovnik, Hrvatska (april 2017); međunarodna konferencija „Law and Transition“, Pravni fakultet Beograd, Srbija (mart 2017); međunarodna konferencija „Empowering women through access to land“, organizatori: GIZ i UN FAO, Tirana, Albanija (mart 2017).
- Ass. Mirza Hebib, MA: International Conference „HOME FOR ALL - about living conditions for young people“, u organizaciji Olof Palme International Center

(Bruxelles, 6–8. juna 2017. godine); Colloquium in honorem professoris Esad Pašalić quinquagesimo anniversario eius mortis, u organizaciji Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Udruženja BATHINVS, tema referata „Položaj i značaj otoka Mljeta u razdoblju rimske uprave“ (Sarajevo, 20. i 21. oktobra 2017. godine); International Freja Forum, u organizaciji Olof Palme International Center i SIDA, tema izlaganja „System of high education in context of migration of youth“ (Tuzla, 10–12. novembra 2017. godine).

Grupacija humanističkih nauka

Pedagoški fakultet

- Uspješno realizirane mobilnosti studenata i osoblja (tri mobilnosti koje se odnose na međunarodnu razmjenu izvan BiH, jedna mobilnost koja se odnosi na međunarodnu razmjenu na našoj instituciji).
- Potpisani Ugovor o bilateralnoj saradnji sa Pedagogical University of Cracow (u okviru Erasmus+).
- Potpisani Međuinstitucionalni ugovor sa Sveučilištem Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku (u okviru Erasmus+, Key Action 1 – Mobility for learners and staff).
- Potpisani Ugovor o saradnji sa Univerzitetom Debrecen, Mađarska.
- Međuinstitucionalna saradnja na nivou BiH (potpisani protokol o saradnji sa Javnom ustanovom Centar za kulturu Kantona Sarajevo).

Orijentalni institut

- Stručno usavršavanje mlađih saradnika u zemlji i inozemstvu (SOAS – London, Bogazici – Istanbul, Univerzitet u Zagrebu).
- Potpisivanje protokola o saradnji sa nekim institucijama u zemlji i inozemstvu.
- Međunarodni kongresi:
 1. konferencija: *Persian Manuscripts in Balkans and Central Europe* (Bulgarian National Library, St, Cyril and Methodius (Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“ u Sofiji, Bugarska, 23–24. februara 2017. godine),
 2. „Doprinos islamske civilizacije razvitku gradova u Bosni“, međunarodni simpozij „Doprinos islamske civilizacije i kulture Evrope“ (Zagreb, 15–17. septembra 2017. godine),
 3. *Elmali'nin Canları: İrfan ve Sevgi Uluslar arası Sempozyumu-10*, (Turkey-Elmali, 16. septembra 2017. godine),
 4. *2nd International Archive Congress on Ottoman Geography*, Organizator: State Archives affiliated to the Turkish Prime Minister's Office, and the General Directorate of Land Registry and Cadastre (Istanbul, 20–24. novembra 2017. godine).

Nacionalna i univerzitetska biblioteka

- SEENL, IFLA General Conference and Assembly, godišnja konferencija CDNL – Conference of Directors of National Libraries, godišnja konferencija CENL – Conference of European National Librarians, Sjećanje na dan kada su gorjele knjige, Austrijska delegacija u posjeti NUBBiH, Promocija izdanja NUBBiH na 29. Međunarodnom sajmu knjiga i učila, izložba „Poljaci i Nijemci – historije dijaloga“ u NUBBiH, NUBBiH na predstavljanju kandidata za ALMA u Frankfurtu, NUBBiH na konferenciji i Sajmu knjiga u Azerbejdžanu, godišnja konferencija Europeane, godišnja e-IFL konferencija itd.

- U Parlamentarnoj četvrti Brisela, u zgradi Eastman, koja ima bogatu i zanimljivu povijest je, nakon višegodišnjih priprema, 6. maja ove godine u organizaciji Evropskog parlamenta svečano otvorena House of European History (Kuća evropske historije). Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine je sa jednim iznimno vrijednim eksponatom iz rukopisne zbirke „Delail el-hajrat“ (Zbirka salawata iz 1823. godine), po izboru tima historičara iz Kuće evropske historije i uz saglasnost Federalnog ministarstva kulture i sporta i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, učestvovala u ovom značajnom događaju.
- Nakon isteka ugovorenog roka za izlaganje Delail el-hajrata Kuća evropske historije je predložila nastavak saradnje i izlaganje drugog eksponata „Die Großen Französischen Impressionisten“ (Veliki francuski impresionisti), autor Fritz Novotny, objavljena 1952. godine u Beču. Riječ je o knjizi koja je očigledno spašena iz vatrene stihije 1992. godine u Vijećnici, jer se jasno vide ugljenisani tragovi, što je čini posebno atraktivnom.
- Razvojna pomoć bibliotekama regionala bila je glavna tema posljednjeg okupljanja Savjeta COBISS.Net-a, održanog u Mariboru (Slovenija), 30. novembra 2017. godine. Za novog predsjednika izabran dr. Ismet Ovčina, direktor Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH.

Institut za jezik

- Časopis Književni jezik dobio je međunarodnu redakciju (Slovenija, Italija, Njemačka, Rusija, SAD), a članovi su ujedno i recenzenti tekstova iz svojih užih oblasti, i to ne samo za radove u Književnom jeziku nego i za ostala izdanja Instituta.
- U cilju podrške nastavi učenja bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika izvan Bosne i Hercegovine, pored redovnih kontakata i planiranja zajedničkih aktivnosti kao podrška u učenju jezika, održane su dvije konferencije u organizaciji Instituta za jezik i nevladinog sektora u Švedskoj, o maternjem jeziku pod nazivom „Maternji jezik i višejezičnost kao ključ razumijevanja“.
- Članstvo u svjetskom Lingvističkom društvu slavista (Slavic Linguistics Society).
- Učešće na međunarodnoj konferenciji u Sloveniji (12. skup Lingvističkog društva slavista), Ljubljana, 21–24. septembra 2017.
- Učešće na međunarodnom naučnom simpoziju „Prvi cetinjski filološki dani“, Fakultet za crnogorski jezik i književnost, 7. i 8. septembra, Cetinje. Naslov referata: „Službeni crnogorski jezik u budućoj evropskoj Crnoj Gori u odnosu na bosanski, hrvatski i srpski jezik“.
- Učešće na međunarodnoj konferenciji u Makedoniji (Historija svijeta jezika), Skoplje, 15–17. novembra 2017. godine, s temom „Ortoepska vrijednost imenica s refleksom dugog jata u savremenom bosanskom jeziku“ (u koautorstvu s Harisom Ćatovićem).
- Učešće na naučnom skupu „Bosanski jezik u vremenu“, održan 21–23. aprila 2017. godine u Zagrebu u organizaciji Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Grada Zagreba.
- Održana predavanja za nastavnike bosanskog jezika u Republici Makedoniji na Institutu za makedonski jezik u Skoplju, 15. novembra 2017. godine, povodom manifestacije „Dan bosanskog jezika“ u Makedoniji.
- Međunarodni projekt Instituta bila je jednodnevna naučna konferencija „Alija Isaković i bosanski jezik“, održana 14. marta 2017. godine u Sarajevu, s učesnicima iz zemlje i inostranstva.
- Naučni istraživači i saradnici Instituta učestvovali su na naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu: dr. sc. Alen Kalajdžija, dr. sc. Jasmin Hodžić, mr. sc. Zenaida Karavdić, mr. sc. Aids Kršo, mr. Erma Ramić-Kunić, mr. Haris Ćatović, mr. Ivana Tomić, Hadžem Hajdarević – na već navedenim destinacijama.

Institut za historiju

- Institut je nastavio saradnju sa srodnim institucijama iz inostranstvu (Turska, Njemačka, Belgija, Poljska, Češka) čime je doprinio afirmaciji historijske nauke.
- Institut je aplicirao na javni poziv MCP BiH „Međunarodna kulturna saradnja“ za 2017. s projektom „Bosanskohercegovačko kulturno-historijsko naslijeđe u okrilju međunarodne kulturne saradnje“. Projekat je prihvaćen te će biti realiziran u toku 2018. godine.
- Institut je također organizator međunarodne naučne konferencije „Bosna i njeni susjadi u srednjem vijeku“ na koji se prijavilo oko 40 učesnika iz 8 zemalja, a ovaj događaj će biti realiziran u maju 2018. godine.
- Saradnici Instituta su nastupali na slijedećim naučnim skupovima, konferencijama, okruglim stolovima, seminarima i panelima u inozemstvu:
 - Sedad Bešlija, Osmanlı döneminde Bosna tarihi: durum ve perspektifler“, Panel: Saraybosna'dan Bursa'ya Tarihi Bağlar, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa Araştırmaları Merkezi, Bursa, 27. aprila 2017. godine (referat),
 - Sedad Bešlija, „17. Yüzyıl Hersek Sancağı: Vakıf Eserleri“, 2. Uluslararası Osmanlı Coğrafyası Arşiv Kongresi, İstanbul, 20–24. novembra 2017. godine (referat),
 - Vera Katz, Jugoslovensko iskustvo i budućnost regiona, završna konferencija projekta: Yu-Historija-multiperspektivni pristup, Beograd, 13–14. oktobra 2017. godine (predavanje),
 - Vera Katz, *Public and Applied History on the Battlefield of Europe. Dealing with Painful Pasts in the 20th Century*. Prva konferencija projekta: Jean Monnet Network „Applied European Contemporary History“ (Erasmus+ 2017–2019). Izlaganje: The Museum „Sarajevo 1878-1918 as a Memorial Site for the Sarajevo Assassination (1914-2014)“, Friedrich-Schiller-Universität Jena, Jena, 7–9. novembra 2017. godine (referat),
 - Nedim Rabić, Bosnien – Zwischen Ost und West. Die Entwicklung eines Staates in Ostmitteleuropa 1050–1250, međunarodni naučni skup „Hochmittelalter – Kontinuitäten und Umbrüche“, Univerzitet u Bochumu, Bochum, 20. i 21. jula 2017. godine (referat),
 - Aida Ramić, Stambena politika u Bosni i Hercegovini: Od ideje do prakse, treći međunarodni naučni skup „Socijalizam na klipi: Komunisti i komunističke partije: politike akcije i debate“, Centar za kulturološka i povjesna istraživanja socijalizma i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 28–30. septembra 2017. godine (referat),
 - Dženita Rujanac, „Branko Mikulić: paradigma socijalističkog sistema u Bosni i Hercegovini“, treća međunarodna naučna konferencija „Socijalizam na klipi: komunisti i komunističke partije: politike, akcije, debate“, Centar za kulturološka i povjesna istraživanja socijalizma i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 28–30. septembra 2017. godine (referat).

Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti

- U maju 2017. godine Institut ugostio prof. Arnea Johana Vetlesena, vodećeg norveškog filozofa i profesora Univerziteta u Oslu, koji je prisustvovao promocijama prevoda svoje knjige „Studije o zlu“, u prevodu dr. sc. Rasima Muratovića, a u izdanju Instituta.

- U junu 2017. godine u saradnji sa Institutom u Zagrebu je, povodom obilježavanja Dana bijelih traka, otvorena izložba „Kada je vrijeme stalo“, autora dr. sc. Muje Begića.
- Tokom jula 2017. godine Institut su posjetili prof. dr. Keith Doubt, profesor sociologije sa američkog Univerziteta Wittenberg i autor značajnog djela „Sociologija nakon Bosne“, prof. dr. David Pettigrew sa Univerziteta Southern Connecticut, grupa književnika iz Islamske Republike Iran, te grupa studenata Univerziteta Denver, Colorado, na čelu sa profesoricom Ann Petrila.
- U decembru 2017. godine prof. dr. Frans Swartele iz Belgije posjetio je Institut.
- Tokom 2017. godine direktor Instituta dr. Rasim Muratović boravio je u dva navrata u Kraljevini Norveškoj i to u junu 2017. godine, kada je u sklopu manifestacije obilježavanja genocida u Srebrenici, održao predavanje o temi „Genocid u sigurnoj zoni UN – Srebrenica, jula 1995“ te tokom oktobra 2017. godine na studijskom usavršavanju na poziv Ministarstva za vanjske poslove Kraljevine Norveške i NORLA-e (Norveški centar za literaturu u inostranstvu).

Filozofski fakultet

- Neovisno o EU fondovima, zaključeni su i međunarodni sporazumi bilateralnog karaktera sa Univerzitetom Lumiere Lyon 2, protokol kojim se Fakultet prepoznaje kao testni centar za španski jezik (nivo B1/B2) sa Centrom za moderne jezike Univerziteta u Granadi (Španija), protokol o pristupanju Zajednici filozofsko-filoloških fakulteta u jugoistočnoj Evropi na inicijativu Filozofskog fakulteta u Nišu (Srbija) i dr. Također su nastavljeni međunarodni suizdavački projekti sa Ambasadom Kraljevine Španije, a potpisani je i novi sporazum sa Kulturnim centrom iz Omana, a nizu zemalja s kojima Fakultet uspostavlja saradnju pridodat je i Azerbejdžan. Nastavljena je po drugi put zaredom uspješna realizacija ljetne škole sa Univerzitetom Northwestern (Illinois, SAD), sa Medicinskim fakultetom i Fakultetom zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, te je upriličen niz gostujućih predavanja nastavnog osoblja sa univerziteta diljem svijeta, što dodatno potvrđuje činjenicu da se međunarodna aktivnost Fakulteta etablirala od Japana do Kanade, od Finske do Irana.
- U akademskoj 2016/2017. smo uspješno realizirali i drugu godinu škole bosanskog jezika pod nazivom „Učimo bosanski“ u okviru orijentacijskog programa za strane studente i nastavnike na Univerzitetu u Sarajevu, kao i kurs slovenačkog jezika te kurs japskog jezika.
- Fakultet je realizirao prijave za nekoliko međunarodnih projekata, koji su zasnovani na međunarodnim bilateralnim ugovorima i protokolima te fondovima Europske unije.
- Od bilateralnih međunarodnih projekata ističe se kontinuirana realizacija projekta sa Japanskom fondacijom kursa japanskog jezika i sa Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) za projekt „Istraživanje i primjena integrativne kompleksnosti u Bosni i Hercegovini“ Odsjeka za psihologiju.
- Od projekata iz fondova EU Fakultet je kao pridruženi član konzorcija podnio prijavu za projekt zajedničkog master-studija iz evropske historije (Joint Master in European History, MEH), iz fonda Erasmus+ (ključna akcija 1), u kojem je koordinator projekta Univerzitet Humboldt iz Berlina, a ostali članovi konzorcija su Univerzitet Paris Diderot (Paris 7), Univerzitski College Dublin, Univerzitet u Rimu Tre, Univerzitet u Rimu Tor Vergata, s pridruženim članovima Univerzitetom Tallinn, Tallin (Estonija), Univerzitetom Complutense u Madridu, Univerzitetom u Beču i Univerzitetom u Beogradu.

- Iz drugog fonda Evropske komisije Fakultet je kao glavni nosilac podnio prijavu za realizaciju projekta „Dovoljno religiozni: uloga države u osiguranju slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja“ (Religious Enough: the role of the State in ensuring freedom or religion or belief), sa partnerima: Center for Ethics, Law and Applied Philosophy, Belgrade, Serbia; CAS – SEE the University of Rijeka; Faculty for things that can't be learned, Skopje, Macedonia; Centar CZKD, Belgrade, NGO The Ignorant Schoolmaster and his committees, Belgrade. Fakultet učestvuje i u projektu sa Centrom za kulturnu dekontaminaciju u projektu iz fonda EU „Građani za Europu – program europskog sjećanja“ (Citizens of Europe European Remembrance Program) namijenjen inicijativama iz područja ljudskih prava, sjećanja i civilnog sudjelovanja na nivou EU.
- Fakultet je zaključio nove međuinstitucionalne sporazume sa EU univerzitetima koji su kao programska zemlja dobili grantove za realizaciju programa Erasmus+ ključna akcija 1 – međunarodna kreditna mobilnost, i to sa sljedećim univerzitetima: iz Francuske Artois i Paris 8 te sa Univerzitetom Martin-Luther Halle-Wittenberg (Njemačka).
- Filozofski fakultet je uspješno završio prijavni materijal sa univerzitetima koji su se obratili za podnošenje prijave u okviru programa Erasmus+ ključna akcija 1 (međunarodna kreditna mobilnost) i to: skupa sa drugim organizacionim jedinicama UNSA sa Univerzitetom Ca' Foscari iz Venecije; a na nivou Filozofskog fakulteta samostalno sa sljedećim partnerima: Sveučilištem u Zadru, Univerzitetom u Trakiji (Turska), Univerzitetom Fatih Sultan Mehmet Vakif (Turska), iz Francuske: Univerzitetom Lumière Lyon2, Univerzitetom Université Bordeaux Montaigne; iz Poljske sa Univerzitetom Wszechnica Polska u Varšavi, Institutom za istočnoslavensku filologiju Šleskog univerziteta i Univerzitetom Śleski u Katowicama; Univerzitetom u Jyväskylä (Finska), Univerzitetom u Limericku (Irska).
- Zahvaljujući potpisanim Protokolom sa Centrom za moderne jezika Univerziteta u Granadi (Španija), Fakultet (a time i UNSA) prepoznaje se kao testni centar za španski jezik (nivo B1/B2), što omogućava da kandidati dva puta godišnje mogu polagati ovaj međunarodni certificirani ispit u Sarajevu umjesto da odlaze u druge zemlje. Nadalje, pristupanjem Filozofskog fakulteta Zajednici filozofsko-filoloških fakulteta u jugoistočnoj Evropi na inicijativu Filozofskog fakulteta u Nišu (Srbija) otvaraju se mogućnosti većih konzorcijskih prednosti u prijavama za projekte.
- Među uspješnim međunarodnim projektima UNSA u kojima Fakultet učestvuje u njegovojo koordinaciji i realizaciji je i ljetna škole pod nazivom „Northwestern's Comparative Public Health: Serbia and Bosnia-Herzegovina“ sa Univerzitetom Northwestern (Illinois, SAD), uz Medicinski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija UNSA, a očekuje se nastavak i proširenje ove aktivnosti.
- Nova ljetna škola Fakulteta je iz područja historije pod naslovom „History Takes Place - Dynamics of Urban Change“ sa partnerima Univerzitetom u Münchenu i Zakladom Zeit.
- Značajno učešće imamo i u Erasmus+ projektu „Library Network Support Services: Modernising libraries in Western Balkan countries through staff development and reforming library services“ (Project No. 561987-EPP-1-2015-1-IE-EPPKA2-CBHE-JP).
- Fakultet učestvuje kao partner u projektu „Unapređenje osnovnog učenja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini“ / „Enhancing and Advancing Basic Learning and Education in Bosnia and Herzegovina“, ENABLE-BiH.
- Fakultet je i dalje posvećen međunarodnim suizdavačkim projektima poput trogodišnjeg projekta sa Ambasadom Kraljevine Španije vezano za digitalizaciju

rukopisne zaostavštine sefardske autorice Laure Papo Bohoreta, a potpisani je i novi sporazum sa Kulturnim centrom iz Omana o izdavanju odabranih književnih tekstova prevedenih sa arapskog na bosanski jezik. Upravo je na ovom polju Filozofski fakultet dobio najvišu afirmaciju dodjeljivanjem najznačajnije državne nagrade Islamske Republike Iran u oblasti kulture doc. dr. Muniru Drkiću

- Svoje bibliotečke resurse Fakultet je obogatio vrijednim prinovama fonda, od kojih treba istaknuti veliku donaciju knjiga putem Ambasade Ruske Federacije iz područja rusistike. U toku 2017. godine osiguran je i pristup jednoj od najbogatijih baza indeksiranih časopisa u humanističkim znanostima – JSTOR, kao i nizom različitih edukativnih sadržaja uključujući i međunarodni naučni skup povodom Nacionalnog dana svjesnosti o bibliotekama u Bosni i Hercegovini.
- Od 19. novembra do 1. decembra 2017. godine za sedam studenata na Odsjeku za romanistiku koji studiraju italijanski jezik i književnost organiziran je studijski boravak na Siciliji. Naime, na prijedlog i u saradnji s Ambasadom Republike Italije u Bosni i Hercegovini, udruženje „Luciano Lama“ iz Enne (Sicilija) je organiziralo boravak na Siciliji za ukupno 21 studenta sa univerzitetâ u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci. Studenti su pohađali nastavu italijanskog jezika na Univerzitetu KORE u Enni, a pratili su i program posjeta muzejima, arheološkim nalazištima i drugim mjestima značajnim za kulturno-historijsko naslijeđe regije. Univerzitet KORE je organizirao besplatno pohađanje nastave za studente koji su bili njihovi gosti, a udruženje „Luciano Lama“ i Ambasada Republike Italije u Bosni i Hercegovini su snosili putne i troškove boravka studenata.

Fakultet islamskih nauka

- Na temelju sporazuma između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Kataru u kojem je Fakultet islamskih nauka dao svoj doprinos, a potpisani je 2016. godine, uz podršku Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu u 2017, student i studentica Fakulteta dobili su jednogodišnju stipendiju za usavršavanje u arapskom jeziku koja uključuje kompletne troškove prevoza, boravka i studija.
- Nastavno osoblje Fakulteta uključilo se u projekat Erasmus+ i u 2017. kolegica doc. dr. Dina Nadarević i doc. dr. Asim Zubčević boravili su dvije sedmice na IRPA – Akademiji za vjeroučitelje u Beču.
- Delegacija Fakulteta predvođena dekanom prof. dr. Hasanovićem posjetila je Maleziju u aprilu ove godine gdje su vođeni intenzivni razgovori na nekoliko univerziteta o akademskoj saradnji i uspostavljen kontakt sa značajnim institucijama i akademskim radnicima na polju islamskih nauka.
- Fakultet je tokom 2017. godine organizirao i ljetnu školu u trajanju od jednog mjeseca za studente Univerziteta Osnabrück, kao i ljetnu školu „Islam u Evropi – izazovi pluralizma“ u saradnji sa Centrom za napredne studije iz Sarajeva.
- Prof. dr. hafiz Dževad Šošić bio je član ocjenjivačke komisije na 39. svjetskom takmičenju „Melik Abd el-Aziz“ u hifzu, tedžvidu i tefsiru časnog Kur'ana održanom u Mekki od 7. do 14. oktobra 2017. a bio je i predsjednik ocjenjivačke komisije na 2. regionalnom takmičenju u hifzu Časnog Kur'ana održanom od 3. do 5. novembra 2017. u Sarajevu u organizaciji Uprave za vjerske poslove Rijaseta IZ, Fondacije „Hifz Časnog Kur'ana“ u Sarajevu te Fondacije „Hamed bin Halid Al-Sani“ iz Katara.
- Prof. dr. Ahmet Alibašić bio je kourednik, Yearbook of Muslims in Europe (Leiden, Brill, 2017); kourednik, Journal of Muslims in Europe (Leiden, Brill, 2017); predsjednik Organizacionog odbora, međunarodna konferencija „Visoko islamsko obrazovanje u Evropi“, Fakultet islamskih nauka, 14–16. 9. 2017.

- Prof. dr. hafiz Aid Smajić učestvovao je u radu *The Islamic Community in Bosnia and Herzegovina between the Socialist Past and Transitional Future*, u Egdunas Raciū i Antonina Zhelyazkova (Ur.), *Islamic Leadership in the European Lands of the Former Ottoman and Russian Empires: Legacy, Challenges and Change* (Leiden: Brill, 2017).
- Doc. dr. Nedim Begović učestvovao je u radu međunarodne naučne konferencije „Rethinking Islamic Education in Europe“ u organizaciji Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu s Teološkim fakultetom Univerziteta u Istanbulu, Međunarodnim institutom za islamsku misao (IIIT) i Centrom za napredne studije (CNS), kao i u trećoj naučnoj konferenciji „Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: izazovi i odgovori“, u organizaciji Instituta za islamsku tradiciju Bošnjaka, Uprave za obrazovanje i nauku i Uprave za vjerske poslove Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini s referatom o temi „Karakteristične teme selefističkog diskursa u Bosni i Hercegovini“.
- Mr. Muhammed Fazlović bio je dio izdavačkog međunarodnog projekta i koautor knjige „The One – Jedna knjiga za mir“, ur. Muhamed Fazlović, Mirnes Kovač i Pavle Mijović, Međureligijsko vijeće u BiH i New Moment, Beograd – Sarajevo, 2017.; i u međunarodnom projektu DAAD-programa „Dijalog između Istoka i Zapada“, s učesnicima iz Njemačke, Srbije i Bosne i Hercegovine: Protestantski fakultet odnosno Odsjek za kršćansku publicistiku Univerziteta „Friedrich-Alexander“, Erlangen-Nürnberg, u saradnji s Pravoslavnim bogoslovskim fakultetom Univerziteta u Beogradu, Fakultetom islamskih nauka u Sarajevu i Pravoslavnim bogoslovskim fakultetom Svetog Vasilija Ostroškog u Foči, u Beogradu od 2. do 5. novembra, gdje su razgovarali o „Tumačenju religijski 'drugog' u Svetim spisima i njihove implikacije za formiranje javne komunikacije“, koordinator u ime FIN-a: doc. dr. Aid Smajić; respondenti i izlagači: mr. sc. Muhamed Fazlović („Religijski drugi“ u pravoslavnoj tradiciji, Čitanje parabole o milostivome Samarjaninu (Luka 10:27-35) u savremenom kontekstu Srbije), dr. Orhan Jašić i dr. Mensur Husić.

Katolički bogoslovni fakultet

- Simpozij o mladima u organizaciji Vijeća evropskih biskupskih konferencija, Barselona, 28–31. marta 2017. godine (panelist).
- Međunarodna konferencija o mladima u organizaciji Vijeća za laike, obitelj i život, Rim, 5–9. aprila 2017. godine (delegat iz BiH)
- Simpozij pastoralnih teologa Istočne Evropo o izbjeglicama i Crkvi: „I (ne) primiste me: Izbjeglice i Crkva u Europi“, Česke Budejovice, 3–6. septembra 2017. godine
- „Kongres o ljudima koji traže sigurnost: Kriza kao šansa za Europu: Odgovornost Crkve“, München, 6–8. septembra 2017. godine.
- 54. međunarodna konferencija Societas Ethica 2017.: „Giving an Account of Evil / Das Böse verantworten“ (od 24. do 27. augusta 2017), Volos Academy for Theological Studies, Volos, Grčka, predavanje „The Refugee Crisis as an Indicator of the Institutional Deficiencies of the European Union“.
- Međunarodna konferencija „Znanost i religija“ u saradnji Hrvatske dominikanske provincije, Znanstvenog centra izvrnosti za integrativnu bioetiku (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), Ian Ramsey centra za znanost i religiju (Sveučilište u Oxfordu), Faraday instituta za znanost i religiju (Sveučilište u Cambridgeu), Emmy Noether grupe (Ruhr sveučilište Bochum), Instituta za filozofiju (Sveučilište u Varšavi) te Humane Philosophy projekta – Trogir, Republika Hrvatska, 1–2. septembra 2017, predavanje „The Mind-Body problem revisited. The non-linear paradigm“.

- Međunarodni znanstveni simpozij „Personalizam – jučer, danas, sutra“ u saradnji ili suorganizaciji Fakulteta filozofija i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Filozofskog fakulteta Sveučilišta Gregoriana u Rimu, Teološkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani i Instituta Fontes Sapientiae iz Zagreba, Zagreb, Fakultet filozofije i religijskih znanosti, 1. decembra 2017, predavanje „Mogućnost institucionaliziranog personalizma unutar biopolitičke paradigmе: Jacques Maritain i Giorgio Agamben”.
- Konferencija „Annual Meeting of: The Society of Christian Ethics, The Society of Jewish Ethics, The Society for the Study of Muslim Ethics“, New Orleans, Luisiana, 5–8. januara 2017. godine.
- Konferencija „Toward a Culture of University Ethics“, Boston, Massachussets, 5–7. aprila 2017.
- U organizaciji CTWC program akademske obuke: Academic Training Program: How to participate as theologians in the public debate?, Berlin, Njemačka, juli 2017.
- Konferencija: Societas Ethica's 54TH annual conference: Giving an Account of Evil, Grčka, 24–27. augusta 2017, izlaganje „The Loss of Moral Control: a Socio-Theological Approach to the Evil of Violence”.
- Sastanak autora i članova uredničkog vijeća njemačkog godišnjaka „Jahrbuch für Christliche Sozialwissenschaften“, Hamburg, 30. novembra 2017.
- Međunarodni simpozij „Povjesna istina i teološka poruka Svetog pisma“, Rijeka, Republika Hrvatska, 17. marta 2017, izlaganje „Istina Svetoga pisma, pozitivni privilegij Crkve“, izlaganje „Bog nasilja u Starome zavjetu“.
- Seminar za đakone i pastoralne suradnice i suradnike s temom „Dekalog i Blaženstva u praktičnom životu vjernika“. Seminar je organizirao Hrvatski dušobrižnički ured u Njemačkoj od 6. do 10. marta 2017. u Haus Hochfelden, Sasbach-Obersasbach.
- Susret profesora filozofije i teologije, Topusko, 18–20. aprila 2017.
- Strossmaerovo razumijevanja svećeništva i njegov odnos prema svećenicima, Đakovo, 12. septembra 2017.
- Lutherovo nesuglasje o euharistiji i suglasje u dokumentu iz Lime 1982, Split, 10. novembra 2017.
- Jedanaesti međunarodni simpozij crkvenih pravnika „Ekumenizam i međuvjerski dijalog: Kanonsko-pravne teme“, Sisak, RH, 13–14. oktobra 2017.

Grupacija medicinskih nauka

Farmaceutski fakultet

- Predavanja na doktorskom studiju van granica Bosne i Hercegovine: prof. dr. Edina Vranić bila je dva puta pozvani predavač na doktorskom studiju van granica Bosne i Hercegovine: Univerzitet „Karl-Franzens“ u Grazu i Univerzitet „Heinrich Heine“ u Düsseldorfu.
- Farmaceutski fakultet u Sarajevu u 2017. godini potpisao je više ugovora o saradnji, od čega su najznačajniji ugovori sa Farmaceutsko-biokemijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Farmaceutskim fakultetom Univerziteta u Skoplju.
- *International Conference on Medical and Biological Engineering*, Sarajevo: U organizaciji Društva za medicinski i biološki inženjeringu u BiH u periodu 16–18. marta 2017. godine u Sarajevu je održana druga međunarodna konferencija o medicinskom i biološkom inženjeringu (CMBEBIH 2017). Farmaceutski fakultet Univerziteta u Sarajevu je, zajedno sa Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu, Medicinskim fakultetom Univerziteta u Banjoj Luci, Internacionalnim univerzitetom Burch, Fakultetom strojarstva i računarstva Sveučilišta u Mostaru, Medicinskim

fakultetom Univerziteta u Tuzli i drugima, bio su organizator ove međunarodne konferencije. Nastavnici Farmaceutskog fakulteta koji su bili članovi odbora za program ove međunarodne konferencije su: prof. dr. Davorka Završnik, prof. dr. Fahir Bečić, prof. dr. Edina Vranić, doc. dr. Elma Veljović (voditelj sesije), prof. dr. Hurija Džudžević-Čančar (voditelj dviju sesija), prof. dr. Samija Muratović, prof. dr. Selma Špirtović-Halilović, doc. dr. Tamer Bego (voditelj sesije).

- Drugi međunarodni skupovi: Nastavnici i saradnici Farmaceutskog fakulteta uzeli su učešće u organizaciji drugih međunarodnih skupova, bili voditelji pojedinih sesija i imali predavanja po pozivu: prof. dr Adlija Čaušević, član Organizacionog odbora, Svjetski dan bioetike, WORLD Bioethics day 2017, Internacionalni univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 27. oktobra 2017.; prof. dr. Adlija Čaušević uzela je učešće na okruglom stolu konferencije Genethics Today; prof. dr. Hurija Džudžević-Čančar, voditelj sesije Bio-materials-NANO TR13, 13th Nanoscience and Nanotechnology Conference, Bilkent University, Antalya, Turkey, 22–25. oktobra 2017.; prof. dr. Jasmina Đedibegović, član Naučnog odbora, 9. simpozij magistara farmacije BiH s međunarodnim učešćem, 17–19. novembra 2017. godine, Ilička, BiH; prof. dr. Miroslav Šober, predavanje po pozivu, Proizvodnja i osiguranje kvaliteta bioloških lijekova, međunarodna edukativna konferencija „Biološki i biološki slični lijekovi – značaj i upotreba“, Udruženje inovativnih proizvođača lijekova u BiH, 10. maja 2017. godine, Banja Luka.
- Gosti predavači na drugim univerzitetima van granica Bosne i Hercegovine bili su:
 - o prof. dr. Jasmina Đedibegović, *Persistent organic pollutants (POPs) i Determination of POPs in environmental samples in BiH*, u sklopu CEEPUS-a, Tehnološki univerzitet u Brnu, 3. maja 2017. godine,
 - o doc. dr. Aleksandra Marjanović, *New POPs on the Stockholm Convention list i National Implementation Plan for Stockholm convention-BiH example*, u sklopu CEEPUS-a, Tehnološki univerzitet u Brnu, 3. maja 2017. godine,
 - o doc. dr. Tamer Bego, *Analiza genetskih varijanti i njihov značaj – iskustva Katedre za biohemiju i kliničke analize Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu*, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu, 23. maja 2017. godine, Beograd, Srbija; *Analiza polimorfizama kandidatnih gena asociranih sa metaboličkim promjenama i biohemijskim pokazateljima tipa 2 dijabetesa*, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu, 24. maja 2017. godine, Beograd, Srbija.
- Učešće u međunarodnim komisijama za prestižne stipendije: Kao bivši Fulbrightov stipendista, prof. dr. Kemal Durić je u 2017. godini pozvan od američke administracije da bude član komisije prilikom izbora za Fulbrightovu stipendiju za akademsku 2017–2018. godinu.
- Svjetski festival studenata i omladine (WFYS 2017), Soči, Rusija, 14–22. oktobra, 2017.: Student Rijad Šerak je bio jedini student sa Univerziteta u Sarajevu u okviru delegacije Bosne i Hercegovine kao učesnik Svjetskog festivala studenata i omladine (WFYS 2017) koji se održao u Sočiju, Rusija (14–22. oktobra) 2017. godine i okupio je preko 25.000 studenata iz cijelog svijeta.

Fakultet zdravstvenih studija

- U periodu od 17. jula do 11. augusta 2017. godine na Univerzitetu u Sarajevu je održana druga ljetna škola pod nazivom „International program development: Summer school:Comparative Public Health: Serbia and Bosnia-Herzegovina“ koja je bila namijenjena studentima Univerziteta Northwestern iz SAD-a. Zajedno sa

Medicinskim i Filozofskim fakultetom, Fakultet zdravstvenih studija odnosno izabrani nastavnici uspješno su proveli nastavu iz oblasti javnog zdravstva.

- Značajan doprinos u reviziji nastavnog programa studijskog programa „Zdravstvena njega“ imao je projekat „Jačanje sestrinstva u BiH“, koji podržava Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo obrazovanja, oba ministarstva u RS-u, Švicarska agencija za razvoj i saradnju u saradnji sa fondacijom Fami.
- Prof. dr. Emira Švraka: član Programske skupine 3. međunarodnog znanstveno-stručnog skupa „Fizioterapija u sportu, rekreaciji i wellnessu“ na Veleučilištu „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru, Hrvatska, 9. i 10. novembra 2017. godine; uvodničar predavač na 3. međunarodnom znanstveno-stručnom skupu „Fizioterapija u sportu, rekreaciji i wellnessu“ na Veleučilištu „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru, Hrvatska, 9. i 10. novembra 2017. godine. Tema pozivnog/uvodnog predavanja: Sportsko-rekreativne aktivnosti i unapređenje kvaliteta života osoba s cerebralnom paralizom.
- Prof. dr. Zarema Obradović: 23–24. februara 2017. godine, Spolno prenosive infekcije, Zagreb, Hrvatska, Epidemiologija, klinička slika, laboratorijska dijagnostika, terapija i prevencija spolno prenosivih infekcija, 2–5. maja 2017. godine *Swimming Pool & Spa*, 7th International Conference, Kos, Grčka, gost predavač: *Risk assessment in Pools and Spa facilities*, 26–30. septembra 2017. godine, *International Conference on Legionella*, Rim, Italija, Research of Legionella spp in Bosnia and Herzegovina.
- Prof. dr. Nafija Serdarević: 1) 2017. stipendija za sudjelovanje i učešće na kongresu Američkog udruženja kliničkih hemičara; San Diego, Kalifornija, SAD, 2) Naučni odbor: 6th Antiviral Drugs Research & Development Conference, Baltimore, MD, SAD, 13–14. jula 2017. godine.
- Prof. dr. Jozo Čorić: *9th Congress of the Croatian society of medical biochemistry and laboratory medicine with international participation*, Zagreb; *Assessment of serum tumor marker inhibin B concentrations in patients with granulosa cell tumors*.
- Prof. dr. Amela Dedejić-Ljubović: *ECDC Multi-country workshop for EU enlargement countries on microbiology laboratory systems supporting public health*, 20–21. juna 2017. godine, Ohrid, BJR Makedonija.
- *Measles and rubella elimination in the WHO European Region - Strengthening countries' capacities to fulfil requirements of the verification process*, međunarodni sastanak u Kopenhagenu, Danska, 21–22. novembra 2017. godine.
- *WHO workshop on development and implementation of national action plans to contain antimicrobial resistance*, Berlin, Njemačka, 26–28. septembra 2017. godine.
- Saradnja sa Institutom Pasteur, Francuska, kroz projekat MediLabSecure „Preventing Vector Borne Diseases around Mediterranean and Black Sea regions by creating new networks“.
- 5. trening u organizaciji CDC/APHL „Laboratory of Hygiene, University of Wisconsin-Madison, Wisconsin, USA“ *International Influenza Laboratory Training*.
- Prof. dr. Aida Ramić-Čatak: *WHO European Meeting of National NCD Directors and Programme Managers*, Moskva, Ruska Federacija, aktivno učešće sa izlaganjem i moderiranjem modula skupa, organizator: Regionalni ured SZO za Evropu, Kopenhagen.
- Subregionalni workshop „Uloga zagovaranja u implementaciji Okvirne konvencije o kontroli duhana SZO“, 18–19. maja 2017. godine, Dubrovnik, Hrvatska, organizator: Regionalni ured SZO za Evropu, Kopenhagen; Ijetne škole javnog zdravstva, Economics and Management, od 28. augusta do 2. septembra 2017. godine u Luganu, Švicarska, Certificat za kurseve: Public Health and Health Service Approaches for

noncommunicable Diseases (NDC) Prevention and Control i mHealth: Mobile Communication for Behavior Change.

- Doc. dr. Amila Jaganjac: „Primjena fizikalne terapije u program rehabilitacije osoba s osteoporozom”, Jaganjac, A., Mačak-Hadžiomerović, A., Avdić, D., Puljić, Ivona, 16. konferencija medicinskih sestara i tehničara i 2. konferencija zdravstvenih profesija, Opatija, 20–21. marta 2017. godine, Hrvatska.
- Doc. dr. Nermana Mehić-Bassara: član tima za procjenu, imenovana u ime Federalnog ministarstva zdravstva 7. 12. 2016. godine u projektu WHO Survey of Institutions for Adults with mental disabilities in the European Region: Communication regarding pilot assessments in Bosnia and Herzegovina, period trajanja: od 1. februara do 31. marta 2017. god. Aktivni učesnik predavač u nastavi ljetne škole organizirane u okviru projekta „Comparative Public Health: Serbia and Bosnia and Herzegovina-International Development (IPD)“ Summer School za oblast javnog i mentalnog zdravlja, na osnovu Memoranduma o razumijevanju između Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta Northwestern, Evanston, Illinois, SAD, broj 0101-4685/16 od 14. 7. 2016, periodi: juli – august 2016. godine i juli – august 2017. godine; pozvani predavač na 8. Jadranskoj konferenciji o bolestima zavisnosti i 16. simpoziju zemalja Srednje i Jugoistočne Evrope o bolestima zavisnosti, Budva, Crna Gora, 12–14. 10. 2017. godine.
- Doc. dr. Irma Salemović-Bešić: kao predstavnica Bosne i Hercegovine, uzela učešće na 3. radionici radne grupe za humanu virusologiju projekta MediLabSecure pod nazivom „Initiation to Molecular Analysis and Phylogenetics“, održanoj u periodu od 2. do 6. oktobra 2017. godine na Institutu Pasteur (Pariz, Francuska); MediLabSecure projekat predstavlja nastavak EpiSouth plus projekta (2010–2013) i uključuje laboratorije za humanu virusologiju iz mreže laboratorija mediteranske regije (Mediterranean Regional Laboratory Network) uspostavljene tokom EpiSouth plus projekta. Projekat je finansiran od Evropske unije, DEVCO/EuropeAid (broj ugovora: IFS/2013/330 961) i predvođen Institutom Pasteur (Pariz, Francuska).
- Doc. dr. Jasmina Mahmutović je bila aktivni učesnik predavač na II ljetnoj školi pod nazivom „International program development: Summer school:Comparative Public Health: Serbia and Bosnia-Herzegovina“ koja je bila namijenjena studentima Univerziteta Northwestern iz SAD-a. Oficijelni jezik je bio engleski.
- V. ass. Deniz Bulja: 1. European Congress of Radiology (ECR 2017), Beč, Austrija (1, 3–5. 3. 2017) – Voice of Epos Session – oral presentation of poster „The Value of Axial Loading in MRI of Lumbar Spine“, 2, IV Škola neuroradiologije, Beograd, Srbija (22. 6–24. 6. 2017), oralna prezentacija, Dynamic Evaluation of Lumbar Spine.
- V. ass. Mirsad Panjeta: XXV Balkan Journal of Clinical Laboratory, Atina, 2017, učešće i poster-prezentacija.

Medicinski fakultet

- Skrining neurorazvojnih poteškoća kod male djece: Validaciona studija upitnika ESSENCE-Q/ Screening for neurodevelopmental disabilities in young children: A validation study of the ESSENCE-Q; glavni istraživači: Dejan Stevanović i Rajna Knez, glavni saradnik u BiH Ferija Hadžagić-Ćatibušić, Pedijatrijska klinika, Klinički centar Sarajevo.
- Lejla Alić: *Prolongation of kidney transplant survival through risk stratification of omics-wide incompatibilities using systems biology - a personalized medicine approach (POLIMORPH)*; Beč, Austrija (od 1. januara do 31. augusta 2017. godine), učešće.

- Maida Rakanović-Todić, član lokalnog tima u Bosni i Hercegovini na projektu: *Janssen Research & Development* (farmaceutska kompanija kompanije Johnson & Johnson), protokol RIVAROXDVT3002, randomizirana klinička studija faze III, Procjena efekata rivaroksabana u poređenju sa placeboom u pogledu smanjenja rizika pojave venske tromboembolije nakon završetka hospitalizacije oboljelih pacijenata (MARINER), 2016–2018.
- Danka Miličić-Pokrajac: jedan od učesnika (jedini iz Bosne i Hercegovine) u prikupljanju podataka za izradu „Registry of the European Society for Paediatric Nephrology and the European Renal Association and European Dialysis and Transplantation Association.
- Aida Sarać-Hadžihalilović, međunarodni istraživački projekat *Anthroposcopic and antropometric gender skull assessment*, u okviru SCORE – Standard Committee on Research Exchange (Standard research exchange project forme) i IFMSA – International Federation of Medical Students Associationes, kojim je na internacionalnu razmjenu na Katedru za anatomiju Medicinskog fakulteta u Sarajevu primljeno dvoje studenata sa Medicinskog fakulteta u Ljubljani, Slovenija, First Faculty of Medicine Charles University u Pragu, Češka Republika, međunarodni karakter, 1–30. septembra 2017. godine, voditelj je projekta.
- Emina Kasumagić-Halilović, međunarodni projekat „Opservaciona studija poprečnog presjeka u kojoj se procjenjuje okruženje kliničke specijalnosti kao determinanta postupanja sa pacijentima koji imaju psorijatični artritis“, glavni istraživač.
- Aida Kulo-Ćesić, međunarodni projekat Svjetske zdravstvene organizacije (WHO Global service), „Tailoring immunization programmes (TIP) in the Federation Bosnia and Herzegovina“, koistraživač; međunarodni projekat „In vivo istraživanje protektivnog dejstva Nigelle sativae na hepatotoksičnost inducirano hroničnim unosom paracetamola“ (broj: 0101-3172-1/16).

Stomatološki fakultet

- Doc. dr. sc. Selma Zukić bila je pozvani predavač na *International Conference on Forensic Odontology and Scientific Meeting of Indo-Pacific Academy of Forensic Odontology* na Medicinskom univerzitetu King George's, Lucknow, Indija.
- Prof. dr. sc. Enita Nakaš angažirana je kao gostujući profesor na Univerzitetu u Trstu.
- Doc. dr. sc. Lejla Redžepagić-Vražalica i doc. dr. sc. Alisa Tiro održale su predavanja na Odsjeku za stomatologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Veterinarski fakultet

- 14 studenata Veterinarskog fakulteta je u sklopu programa CEEPUS/VETNEST boravilo od 10 dana do 3 mjeseca u inostranstvu (Austrija, Slovačka, Slovenija, Hrvatska i Srbija) na partnerskim fakultetima. Iz inostranstva je na Fakultetu boravilo petoro studenata i 4 nastavnika iz Grčke, Hrvatske i Srbije. Od međunarodnih obrazovnih projekata Fakultet je uzeo učešće u CEEPUS, TEMPUS i jednom Joint master-programu.
- Dekan Veterinarskog fakulteta prof. dr. Nihad Fejzić je, kao predsjedavajući Asocijacije veterinarskih fakulteta mediteranskih zemalja, učestvovao u radu šeste generalne skupštine Asocijacije veterinarskih fakulteta mediteranskih zemalja (REEV-Med) održane 13. i 14. decembra 2017. godine, zajedno sa Petim kongresom tuniskih veterinarskih tehničkih grupa u Tunisu (Hammamet). Skupu je prisustvovalo dvadesetak dekana i predstavnika ustanova za veterinarsku medicinu iz Albanije, Alžira, Turske, Francuske, Jordana, Italije, Grčke, Maroka, Libije, Tunisa i Egipta.
- Projekti:

- Joint FAO/IAEA TC project Establishing Genetic Control Programmes for Aedes Invasive Mosquitoe (RER 5022)
 - COST Action „Action FA1408 A European Network for Foodborne Parasites (Euro-FBP)”
 - COST Action FA 1207 „Towards Control of Avian Coronaviruses: Strategies for Diagnosis, Surveillance and Vaccination“
 - COST Action FA 1404 „Improving current understanding and research for sustainable control of the poultry red mite *Dermanyssus gallinae* (COREMI)“
 - COST Action TD1303 „European Network for Neglected Vectors and Vector-Borne Infections (EURNEGVEC)“
 - Network for Evaluation of One Health (NEOH); COST Action TD1404
 - Ticks mapping in Bosnia and Herzegovina, EFSA/ECDC
 - VectorNet (A European network for sharing data on the geographic distribution of arthropod vectors, transmitting human and animal disease agents) EFSA/ECDC
- Beširović, H., A. Gajić, Adla Krehić (2017) Pathohistological analysis of the lesser-spotted catshark, *Scyliorhinus canicula* (L.), from the Eastern Adriatic sea: insight into the current studies, 31st Adriatic Society pathology Internationalni Meeting.
- Doc. dr. Sabina Šerić-Haračić: međunarodni trening pod pokroviteljstvo NEOH COST akcije „Evaluation of One Health“, kao trener učestvovala, 13–15. septembra 2017. godine.
- Goletić, T., Aida Kustura, 2017, Avian influenza in Bosnia and Herzegovina – status and perspectives: TC Training on advanced detection and differentiation of AIV viruses in light of the current outbreaks in the Europe region, APHL, Seibersdorf, Austrija.
- Goletić, T., Aida Kustura, Amer Alić, Aida Kavazović, Edin Šatrović, 2017, Highly pathogenic avian influenza in Bosnia and Herzegovina - outbreaks and biosecurity challenges. 1st Croatian Congress on Biosecurity and Biosafety with International participation, CROBiB and HAZU, Zagreb, Hrvatska.
- Goletić, T., Aida Kustura, Edin Šatrović, Aida Kavazović, Hajrudin Beširović, Emina Rešidbegović, Abdulah Gagić, *Active surveillance for influenza A virus among swine population in Bosnia and Herzegovina*, EQA naučni sastanak u Madridu, Španija.
- Goletić, T., Aida Kustura, E. Šatrović, H. Beširović, Emina Rešidbegović, A. Gagić, *Active Surveillance for Influenza A Virus among Swine Population in Bosnia And Herzegovina*, EQA naučni sastanak u Madridu, Španija.
- Hadžiabdić, S., 2017., EFFORT godišnji sastanak „Current status and ongoing activities of the animal pretrial and in vitro experiments”, Sofija, Bugarska.
- Hadžimusić, Nejra, Amina Hrković-Porobija, „C-Reaktive Protein And Serum Amyloid A in Male Dogs After Orchiectomy”, objavljeno u međunarodnoj publikaciji *Journal of Faculty of Veterinary Medicine*, Univerzitet Erciyes, Mađarska.
- Kustura, Aida, Teufik Goletić, Aida Kavazović, Almira Softić, Sead Hadžiabdić, Ajla Ališah, Emina Rešidbegović, Abdulah Gagić, 2017, Detekcija Chlamydia spp. u divljih ptica i pernate divljači na području Federacije Bosne i Hercegovine, XII simpozij peradarski dani 2017. sa međunarodnim sudjelovanjem, Šibenik, Hrvatska.
- Omeragić, J., T. Goletić, V. Škapur, Darinka Klarić, Aida Kustura, A. Alić, Lejla Krkalić, J. Katica, D. Alagić, *Trichinellosis in Bosnia and Herzegovina. European Network for Foodborne Parasites in Europe (EURO-FBP)*, Y3 sastanak, WG diskusija, Rim, Italija.
- Prof. dr. Hajrudin Beširović, *Medilabsecure Animal Virology Network*, INIA-CISA, Madrid, Španija.

- Prof. dr. Senad Prašović, radionica „Timisoara Histology Days“ u organizaciji VICTOR BABES, Univerzitet za medicinu i farmaciju, Temišvar, Rumunija.
- Prof. dr. Jasmin Omeragić, *European Network for Foodborne Parasites in Europe (EURO-FBP)*, Y3 sastanak, WG diskusija, Rim, Italija, 15–18. maja 2017. godine.
- Prof. dr. Jasmin Omeragić, regionalni trening kurs za identifikaciju komaraca, nadzor, snimanje podataka i analiza na nivou integriranog menadžmenta komaraca na području Evrope, International Atomic European Agency (IAEA), Valensija, Španija, 3–7. aprila 2017.
- Prof. dr. Jasmin Omeragić, The third VectorNet Annual General Meeting, Antverpen, Belgija, 21–23. februara 2017.
- Prof. dr. Jasmin Omeragić, trening-kurs za identifikaciju komaraca, nadzor i metode uzorkovanja/prikupljanja na nivou integriranog menadžmenta komaraca na području Evrope, International Atomic European Agency (IAEA), Seibersdorf, Austrija, 23–27. januara 2017.
- Prof. dr. Nihad Fejzić, VFS UNSA, domaćin EFSA WB regionalnom treningu „Evidence Base for Risk Assessment“, 21. juna 2017.
- Rukavina, Dunja, Ivona Božić, Čazim Crnkić, Atifa Ajanović, Dajna Preldžić, Agnesa Ćoralić, Denis Čamo, Dženita Hadžijunuzović-Alagić, Amir Zahirović (2017), Serum biochemical parameters in clinically healthy adult Bosnian and Herzegovinian mountain horses, Rad prezentiran na 7TH International Congress „Veterinary Science and Profession“, 5–7. oktobra 2017. godine, Zagreb, Hrvatska.
- Rustempašić, A., A. Dokso, E. Zečević, A. Hodžić, A. Hrković-Porobija, Z. Sarić, E. Miskoska-Milevska, Z. Popovski, M. Brka: Polymorphism of B-lactoglobulin in pramenka breed sheep in Bosnia and Herzegovina, The Journal of Animal and Plant Sciences (JAPS).

Grupacija tehničkih nauka

Arhitektonski fakultet

- Tokom prošle godine ukupno 26 naših studenata bilo je na programima razmjene po jedan semestar. Istovremeno su četiri naša nastavnika na razmjeni provela po sedam dana. Na Arhitektonskom fakultetu je 10 nastavnika sa evropskih univerziteta provedlo od 5 do 11 dana, kao i jedan član administrativnog osoblja. Također, u toku prošle godine studenti i akademsko osoblje AF UNSA su bili uključeni u provođenje dviju međunarodnih radionica.
- Arhitektonski fakultet je u junu 2017. godine organizirao 4. međunarodnu naučnu konferenciju „Places and Technologies: Keeping up with technologies in the context of urban and rural synergy“.

Građevinski fakultet

- Međunarodni sporazum o zajedničkom rukovođenju doktorskom tezom potpisani između Univerzitetom Paris-Compiegne iz Sorbonne grupacije i Univerziteta u Sarajevu (dvojni doktorati, tri asistenta Građevinskog fakulteta u Sarajevu).
- Sporazum o saradnji na polju ispitivanja seizmičke otpornosti postojećih zidanih zgrada potpisani između Građevinskog fakulteta u Sarajevu i Instituta za lake konstrukcije i konceptualno projektiranje (ILEK) Univerziteta u Stuttgartu. Rezultati navedene saradnje će biti osnov za izradu dviju (2) doktorskih disertacija i nekoliko master-radova.

- 2016–2019.: implementacija projekta Erasmus+: „Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkan countries“ – NatRisk.
- 15. 10. 2015–14. 10. 2018.: *Modernising geodesy education in Western Balkan with focus on competences and learning outcomes* (GEOWEB).
- 2016–2017.: Satelitsko termičko praćenje urbanog toplinskog otoka, Bilateralni projekat u okviru naučno-tehnološke saradnje između BiH i Slovenije, između Naučnoistraživačkog centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti), Institut za antropološke i prostorne studije (Institut za antropološke in prostorske študije), i Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Projekat je finansiran od Javne agencije za raziskovalnu dejavnost Republike Slovenije i Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke.
- 2016–2017.: Precizna mjerena fasada za potrebe energetske sanacije zgrada (bilateralni naučnoistraživački projekat Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Fakulteta građevinarstva i geodezije Univerziteta u Ljubljani, finansiran od Javne agencije za raziskovalnu dejavnost Republike Slovenije i Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke).

Elektrotehnički fakultet

- Najveći broj mobilnosti tokom 2017. je realiziran u saradnji sa Univerzitetom Mälardalen (Švedska). Na ovom mjestu je potrebno isto tako spomenuti da su u toku 2017. godine potpisana i dva nova međuinstitucionalna sporazuma sa Tehničkim Univerzitetom Braunschweig (Njemačka) i Univerzitetom Åbo Akademi, Turku (Finska).
- Ključni međunarodni projekti i istupi u toku 2017. su započinjanje i nastavak rada na sljedećim međunarodnim projektima: *Horizont 2020 iMARECULTURE*; Quadrivo pro, ATV path planing on partially known rough terrains; MORUS-Unmanned system for maritime security and environmental monitoring; Quadrivo pro, ATV path planing on partially known rough terrains.
- Organizacija međunarodne konferencije: XXVI International Conference on Information, Communication and Automation Technologies – ICAT 2017.

Mašinski fakultet

- Mašinski fakultet je voditelj projekta Erasmus+ CBHE REBUS - REady go BUSiness, a partner je u projektu Danube Interreg Transnational EDU – LAB.
- Mašinski fakultet je bio suorganizator i domaćin Fifth European Conference on Renewable Energy Systems (ECRES2017).
- Jedan od međunarodnih projekata na Mašinskom fakultetu je Quality Improvement of Master Study- QIMSEE – HERD projekt.

Fakultet za saobraćaj i komunikacije

- Organizirana je stručno-edukativna posjeta saobraćajnim postrojenjima u gradu Torinu i posjeta Politehničkom univerzitetu u Torinu (profesori i studenti doktorskog studija su proveli osam dana u gradu Torinu na univerzitetu i obišli saobraćajno-logistička postrojenja na sjeveru Italije).
- Realizirano je pet međunarodnih projekata koje sufinansira Evropska unija pod nazivom EASEA WAY, EASYCONNECTING, 4PILLARS, CARICA I CAPTAIN.
- Ostvarena je saradnja sa kompanijama iz oblasti saobraćajne logistike Luka Ploče (na način da studenti kontinuirano idu u naučno-stručne posjete Luci Ploče).

Grupacija prirodnih nauka

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

- INGEB-ov predstavnik je koordinator WB mreže GMO laboratorija u okviru JRC EC Science and Knowledge Service.
- Istraživači INGEB-a učestvuju u akcijama u okviru COST-a: CA15205 GREEKS (dva istraživača), CA15219 DNAqua-Net (jedan istraživač), CA15112 Functional Annotation of Animal Genomes – European network (jedan istraživač), CA15223 iPlanta (jedan istraživač).
- INGEB je bio organizator i domaćin skupa u okviru DNAqua-Net COST akcije u sklopu kojeg su održani: treći MC sastanak, sastanci radnih grupa te radionica „Theory of development of molecular indices“. U radu skupa je učestvovalo 90 naučnika iz Evrope i SAD-a.
- Predstavnici INGEB-a su uključeni u pripremu prijedloga projekta COST akcije Engage i Synergies between the electronic noses and the food industry.
- INGEB je suorganizator „Prve ihtiološke konferencije Jugoistočne Evrope“ održane u Sarajevu 27–29. septembra 2017.
- U saradnji s Norveškim institutom za bioekonomski istraživanja (NIBIO) započet je dvogodišnji projekt genetičke karakterizacije sorti šljive na norveškom tržištu. Projekat finansira The Norwegian Research Council, a poseban značaj ovoga projekta ogleda se u činjenici da INGEB u ovome projektu ima status naučnoistraživačke partnerske organizacije.

Prirodno-matematički fakultet

- Veći broj renomiranih eksperata iz oblasti bioloških nauka posjetio je Odsjek za biologiju tokom 2017. godine i sudjelovao u izradi i ocjeni doktorskih radova.
- Odsjek za geografiju je tokom 2016. godine u okviru programa akademске razmjene Erasmus+ bio domaćin jednom nastavniku i jednom članu administracije sa Fakulteta za turizam Univerziteta u Primorskoj. Tokom 2017. godine realizirani su studijski boravci i učešća 3 nastavnika u okviru COST akcija. Tokom 2017. godine 6 studenata je u okviru programa akademске razmjene Erasmus+ boravilo na Univerzitetu u Mariboru (Slovenija) i Univerzitetu Palacky, Olomouc (Češka Republika).
- Biologija. Modifying plants to produce interfering RNA (MC Member); Ihtiološka istraživanja sliva rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2017); Conservation of Dinaric populations of alpine salamanders - Rufford small grant foundation, koordinator.
- Fizika. Međunarodna predavanja: D. B. Milošević, „Molecular processes in a bicircular laser field“, Talk, International Focus Workshop with Annual Meeting of the DFG Priority Programme QUTIF, Dresden, Njemačka, 1. marta 2017. godine; „Spin-dependent rescattering in strong-field ionization“, gost predavač, Max-Born-Institute, Berlin, Njemačka, 2. marta 2017. godine; „Atomic and molecular processes in a bicircular laser field“, seminar, Institut za fiziku, Zagreb, Hrvatska, 27. aprila 2017. godine; „Atomic and molecular processes in a bicircular laser field“, seminar, Institut za primijenjenu fiziku, Peking, Kina, 25. jula 2017. godine; „Atomic and molecular processes in a bicircular laser field“, seminar, Wuhan Institute of Physics and Mathematics, Wuhan, Kina, 3. augusta 2017. godine; A. Gazibegović-Busuladžić, „Strong field ionization of molecules by bicircular laser fields“, Talk, International Conference of the DFG Priority Programme QUTIF, Bad Honnef, Njemačka, 4. septembra 2017. godine.

- Hemija. Bilateralni projekat sa R Slovenijom finansiran od Federalnog ministarstva za obrazovanje i nauku pod nazivom „Strukturni aspekti antioksidativnog djelovanja derivata hidroksibenzojevih i hidroksicimetnih kiselina“ (voditelj projekta: prof. dr. Milka Maksimović).

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet

- U septembru 2017. godine Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu je, u saradnji sa Univerzitetom Ege u Izmiru, Turska, a pod pokroviteljstvom CASEE asocijacije, organizirao 28. međunarodnu naučno-stručnu konferenciju poljoprivrede i prehrambene industrije, Sarajevo, 2017.
- Uprava (kao dio CASEE skupštine) i istraživači Fakulteta su uzeli aktivno učešće u 8th CASEE Conference „Sustainable development in Europe – cooperation between science and practice - What's the position of Central and South Eastern Europe?“ održanoj u Varšavi, Poljska, od 14. do 16. maja 2017. godine, sa posebnim doprinosom u radu konferencijskog workshopa: Experimental Farm Network (EFNet).
- Kulturna baština Prandau-Mailath, KK. 06.1.1.01. Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine, Donji Miholjac, Republika Hrvatska, (istraživač saradnik).
- Rural development by integrated forest and water resource management in South-East-Europe” (LEIWW), GIZ, 2017.
- Contribution to implementation of CITES Convention in Bosnia and Herzegovina“ – „Doprinos provedbi CITES konvencije u BiH 2016–2018. godine“. Reference: Europe Aid/137-042/DD/AC.
- SWG/JRC projekt: Agricultural Policy Development and EU Approximation Process in the Western Balkan Countries; 14/12/2017 - 04/10/2018; izvor finansiranja: EU (100%).

Šumarski fakultet

- Šumarski fakultet je bio domaćin realizacije dijela međunarodnog projekta za studente master-programa „Pejsažna arhitektura“ na Šumarskom fakultetu u Sarajevu: Sarajevo Campus: The Power of Open Space (Sarajevo, od 13. do 23. oktobra 2017. godine) čiji su partneri Hochschule für Wirtschaft und Umwelt Nürtingen-Geislingen (Nürtingen-Geislingen, Njemačka), Hochschule Weihenstephan-Triesdorf (Weihenstephan-Triesdorf, Njemačka), Le: Notre institute iz Beča (Austrija) i ETH iz Ciriha (Švicarska). Učešće je uzelo 6 stranih, 4 domaća predavača, te 66 studenata iz 20 zemalja svijeta. Projekat je doprinio internacionalizaciji domaćeg studijskog programa, razvoju domaćih kapaciteta u oblasti planiranja i upravljanja pejsažom i rješavanju problema lokalne zajednice.
- U okviru Erasmus+ projekta sa Univerzitetom Tuscia, Italija, i u okviru MEDFOR (Mediterranean Forestry and Natural Resources Management) četiri nastavnika i saradnika su boravila u nastavnom centru Pieve Tesino u periodu 10–17. jula 2017. godine i realizirali predavanja master-studentima iz više različitih zemalja. U periodu 13–17. novembra 2017. godine nastavnici sa Univerziteta Tuscia su realizirali predavanja i vježbe na Šumarskom fakultetu u Sarajevu u okviru predmeta Geoinformacione tehnologije. Projekat je doprinio saradnji između dvaju univerziteta, razmjeni osoblja i studenata.
- Realizacije međunarodnih projekata:
 - o *Bosnia & Herzegovina: Promote responsible forest management to support sustainable development* (faza V), finansiran od Ikea WWF Adria, koji je rezultirao formiranjem državne FSC grupe, stvarajući prepostavke za razvoj

FSCBiH standarda održivog gospodarenja šumskim resursima i kreiranje jedinstvene šumarske politike u BiH. Osiguran je kontinuirani dijalog između svih zainteresiranih strana, stvarajući prepostavke za razvoj legislativnog okvira u sektoru šumarstva.

- Streamlining technological methods for the collection and management of forestry data in the Federation of Bosnia and Herzegovina, finansiran od Češke razvojne agencije, koji je rezultirao izradom dviju softverskih aplikacija za prikupljanje podataka za potrebe snimanja taksacionih elemenata koje su u standardiziranoj upotrebi u šumarskoj praksi.
- Održano je pozivno predavanje na međunarodnom simpoziju *International Symposium on New Horizons in Forestry*, 18–20. oktobra 2017. godine, prof. dr. Mirze Dautbašića pod nazivom *Alien and invasive species of harmful insects in Bosnia and Herzegovina*.
- Uspješno učešće u COST projektima BioLink (FP 1305), EuMIXFOR (FP1206), CAPABAL (TN1401), CLIMO (CA15226), PESFOR-W (CA 15206).
- Učešće na IUFRO kongresu u Freiburgu sa više naučnih radova.
- Članstvo u MEP IPBES.

Grupacija umjetnosti

Akademija likovnih umjetnosti

- Izložba Odsjeka grafika na HERBSTSALON 2017, od 22. septembra do 3. novembra 2017. godine, Magdeburg, Njemačka.
- Izložba u okviru projekta In Parallel/Sarajevo – Graz, Galerija ALU, 22. septembra 2017. godine.
- Inicijativa IN-PARALLEL Sarajevo – Graz pokrenuta je 2014. godine uz podršku Štajerske vlade i u saradnji sa Akademijom likovnih umjetnosti (ALU) u Sarajevu.
- Sajam namještaja u Kölnu, odlazak studenata i profesora, učešće na sajmu.
- Djela bećke moderne danas. Izložba radova inspirirana umjetnicima slikarima Gustavom Klimtom i Egonom Schneleom, arhitekt Otto Wagner, umjetnik Koloman Moser.
- Predavanje Manuele Gandini, 1. juna 2017. godine. Ambasada Italije imala je čast najaviti javno predavanje Manuele Gandini, historičarke i kritičarke savremene umjetnosti, profesorice na NABA Nuova Accademia di Belle Arti u Milanu, ambasadorice Trećeg raja Michelangela Pistoletta, kustosice Trećeg raja u Sarajevu.
- Treći raj u Sarajevu. Javno predavanje: Michelangelo Pistoletto i Performance sa učenicima i studentima iz Sarajeva, Mostara, Stoca, Banje Luke, Tuzle, Srebrenice.
- Predavanja prof. Sonje Sterman. Odsjek za produkt-dizajn Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu imao je čast da putem Ceepus mreže ugosti uvaženu prof. Sonju Sterman (Slovenija), predavača u oblasti mode i tekstilnog dizajna pri Mašinskom fakultetu Univerziteta u Mariboru.
- Svečano otvorenje festivala „5 dana Zagreba u Sarajevu“, 15. maja 2017. godine na Akademiji likovnih umjetnosti.
- Izložba skulptura i radionica akademskog kipara Krešimira Katušića u galeriji ALU, kipara iz Zagreba, u okviru festivala JaBih. Tom prilikom je kolega Katušić održao predavanje i radionicu studentima Odsjeka kiparstvo.
- Predavanja: dr. Jonathan Blackwood, ALU: 17. i 20. aprila 2017. godine, *Contemporary Art in Scotland since 1988, An Ecology of Contemporary Art: Four Contemporary Careers*.

- Predavanje „Moje teme i ideje u fotografiji i grafici“, 9. novembra 2017. godine. Akademija likovnih umjetnosti je ugostila Branimira Karanovića, profesora Fakulteta primenjenih umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu. Prof. Karanović je održao predavanje „Moje teme i ideje u fotografiji i grafici“ i predstavio svoj autorski rad nastao u periodu od 1976. do 2017. godine.
- Javno predavanje „Unsettling the Image“: Sabina Bitter i Helmut Weber, 10. aprila 2017. godine. Od 1993. godine **Sabine Bitter** (Vancouver, Kanada) i **Helmut Weber** (Beč, Austrija) rade na projektima koji problematiziraju grad, arhitekturu i politike reprezentacije prostora. Predavanje predstavlja dio projekta „Kulturnog prijateljstva između BiH i Austrije“, Rotor Center for Contemporary Art i Mart – Association for Contemporary & Curatorial Artistic practices, podržanog od Vlade Austrije i Austrijske ambasade u Sarajevu.
- 100 plakata, *sloboda kretanja*: izložba „100 plakata“ pariske organizacije Poster for Tomorrow, koju u Sarajevu organizira ALU i ULUPUBIH, i ove godine tematizira jedno od osnovnih ljudskih prava. Ove godine je to *sloboda kretanja*. Plakati su izabrani između 6.993 prijave iz cijelog svijeta.
- INTERACADEMIA 2017. Stručna konferencija u Mostaru, teme konferencije: „Saradnja akademija/fakulteta“, „Uvodna predavanja“ (Tanja Mićević-Durić, Olivera Erić, Marina Finci), „Likovna umjetnost u tranzicijskim obrascima u Jugoistočnoj Evropi“, „Uvodna predavanja“ (Amila Pužić, Ema Mazrak, Svetlana Volić), „Izložba INTERACADEMIIA 2018“. Svečano otvaranje izložbe „Otisci multioriginalne Bosne i Hercegovine“ (Ivan Vukoa, Marina Finci).
- Međunarodna izložba plakata „Tolerancija“ 7. i 8. maja 2017. Akademija likovnih umjetnosti u Sarajevu je imala zadovoljstvo ugostiti Mirka Ilića, renomiranog dizajnera i ilustratora.
- Izložba grafika internacionalne grafičke radionice „Sofija“ iz Bogdanaca (MK) 20. februara 2017. godine, na kojoj već osam godina učestvuju i naši studenti.
- Prof. Akšamija je uspostavio kvalitetnu personalnu saradnju sa univerzitetima u Baselu i Grazu, koja je evoluirala njegovim teorijskim i praktičnim djelovanjem na nekoliko inovativnih, kvalitetnih i, po karakteru, neuobičajenih naučnoistraživačkih i umjetničkoistraživačkih projekata univerziteta u Baselu i Grazu.
- Dani kulture Irana, 14. februara 2017. godine, seminar iranskih umjetnika kaligrafije, minijature i iranskog drvoreza. Na istom su uzeli učešće naši umjetnici i gosti iz Irana. Organizacije i institucije koje su učestvovale u ovogodišnjem programu Dana kulture Irana su i Fondacija za muzičke, scenske i likovne umjetnosti pri Federalnom ministarstvu kulture koja sarađuje u realizaciji ovog programa.
- Warm festival 2017, Galerija ALU: Philippines war on drugs: The Nightshift Exibition Event, Photographs – videos by Ezra Acayan, kustos Damir Sagolj.
- Internacionalne izložbe plakata „Freedom of Movement“, Galerija ALU.
- Dalida Karić-Hadžiahmetović, kolektivne (selektivne) izložbe u inozemstvu: 1. Pariz, Outdoor izložba ispred pariske gradske vijećnice „One for all all for one“, Rue Rivoli – Tour Saint Jacques; 2. Varšava, „Womens Rights Are Human Rights: International Posters for Gender-Based Inequality, Violence and Discrimination“, Gallery B2, Warshaw Poster Museum; 3. Boston, „Womens Rights Are Human Rights: International Posters for Gender-Based Inequality, Violence and Discrimination“, Gallery 360, Northeastern University Boston.
- Organizacija izlaganja studenata III i IV godine u okviru nastave na predmetu Industrijsko oblikovanje I-IV Odsjeka za produkt-dizajn na prestižnom Međunarodnom sajmu namještaja i enterijera „imm Cologne“ u Kölnu, Njemačka

(mentor: van. prof. Jasna Mujkić i prof. Salih Teskeredžić, asistent Denisa Šečerbajtarević).

- Profesor Salih Teskeredžić i v. ass. Nataša Perković sa Odsjeka za produkt-dizajn su na sajmu održali terensku nastavu studentima. Bosanskohercegovački privrednici MS&WOOD i Gazzda finansirali su studijsko putovanje u potpunosti. Ovo je prvi put da su domaći privrednici na ovaj način podržali edukaciju studenata.
- Kolekcija Elle na Design Shanghai: v. ass. Nataša Perković je održala predavanje o kolekciji namještaja Elle u kontekstu održivog dizajna na „Design Shanghai“ 8. marta 2017. godine. Kolekcija Elle je također predstavljena na izložbi „Contemporary Design“ na istom događaju. Kolekciju Elle je dizajnirala Nataša Perković, a realizirao bh. proizvođač MS&WOOD.
- Ove godine je već četvrti put zaredom realiziran program projekta IN-PARALLEL Sarajevo – Graz. Inicijativa IN-PARALLEL Sarajevo – Graz pokrenuta je 2014. godine uz podršku Štajerske vlade i u saradnji sa Akademijom likovnih umjetnosti (ALU) u Sarajevu.
- POP-IN! ALU 2017. Gostujuća predavanja/prezentacije renomiranih stručnjaka iz područja dizajna i umjetnosti. Učesnici: Julie Cassim, Damir Šagolj, Šejla Kamerić, Phillip Leduc, Manuela Gandini.
- Red. prof. dr. Irfan Handukić: Aprilski salon, grupna izložba, Umjetnički salon, Osijek, Hrvatska; XIII bijenale „Suha igla“, grupna izložba, Užice, Srbija; 6 grafičara BiH u Vojvodini, grupna izložba, Galerija SULUU, Novi Sad, Srbija.
- Doc. dr. Jasmina Gavrankapetanović-Redžić: *Drawing Communication 2017*, grupna izložba, OPUA Gallery, Okinawa, Japan, Curated by Tanaka Mutsuji; međunarodni naučni projekat, koordinatorica za BiH na projektu Japanskog društva za promociju nauke.
- Doc. dr. Iva Simčić: Granice vidljivosti – 25. slavonski bijenale, grupna izložba, Gradski muzej Požega, Hrvatska, kustos: Valentina Radoš; Globalocation, grupna izložba, University of Texas, Austin, SAD; Globalocation, grupna izložba, J. Willard Marriott Library, The University of Utah, Salt Lake City, SAD; Artist talk, Galerija polet, Beograd, Srbija.
- V. ass. Nela Hasanbegović-Premec: „Sarajevo collezione per L'Aquila“, Eksperimentalni muzej savremene umjetnosti (Museo Sperimentale d'Arte Contemporanea), selektivna izložba, cur. Andrej Đerković, L'Aquila, Italija (karakter – međunarodni); „Sarajevo collezione per L'Aquila“, Eksperimentalni muzej savremene umjetnosti (Museo Sperimentale d'Arte Contemporanea), umjetnička kolekcija, cur. Andrej Đerković, L'Aquila, Italija (karakter – međunarodni); 26. Process Space Art Festival, Galerija Canetti House, selektivna izložba (karakter – međunarodni), Ruse, Bugarska.
- Doc. dr. Ema Mazrak, gostujući profesor na Filozofskom fakultetu u Splitu, Hrvatska, novembar 2017.
- Angažman prof. Akšamije u međunarodnim projektima: VASE – Visual Archive Southeastern Europe, kooperativni projekt koji je evoluirao u dostupnu bazu digitalnih podataka (fotografski arhiv) čiji je cilj poboljšanje razmišljanja o slikama jugoistočne Evrope.
- SIBA – Visual Approach to Explore Everyday Life in Turkish and Yugoslav Cities, 1920s and 1930s, naučnoistraživački i umjetnički projekt koji je realiziran pri Univerzitetu u Baselu i finansiran od Švicarske fondacije za naučna istraživanja (SNSF).
- Docent Admir Mujkić: samostalne izložbe: 2017, Tribunj, Hrvatska, „Grafike o moru“, Galerija kulturnog centra Tribunj; 2017, Atena, Grčka, izložba grafika,

Galerija ISMOS; kolektivne izložbe: Magdeburg, Njemačka, Herbstsalon '17 „Über-Wunden“; Frederiksberg, Danska, „Himmel og IkkeHimmel“, Gallery ZADROS +, Magnoliavej 2.

- V. ass. Papišta Renata: samostalna izložba „Compilation“, Galerija OdNowa – ASP, 17–30. 7. 2017, Lodz, Poljska; kolektivne izložbe, ljetni kurs PATA, završna izložba, Galerija Kobro, ASP Lodz, Poljska; izložba grafika radionice „Sofija“, 2017, Bogdanci, Makedonija; 20. minijature, Galerija Novi dvori, Zaprešić, Hrvatska; XI Papradiški majstori, Kukata na Kasapovi, Veles, Makedonija; Grafika danas, Kontakt galerija SKC, Kragujevac, Srbija; Svjetlo, Fonticus Galerija, Grožnjan, Hrvatska; mentorstvo/predavač – ljetni kurs PATA Umjetničke akademije u Lodzu; 18–30. 7. 2017, Summer Cours PATA (tema: „Grafika kao otvoreni medij“), ASP Lodz, Poljska; Likovne kolonije: Galičnik, 16–22. 8. 2017, Galičnik, Makedonija; XI Papradiški majstori, 23–28. 8. 2017, Veles, Makedonija.
- Stručni saradnik Danis Fejzić, kolektivne izložbe: Magdeburg, Njemačka, Herbstsalon '17, „Über-Wunden“.
- Stručni saradnik Amer Hadžić, kolektivne izložbe, Magdeburg, Njemačka, Herbstsalon '17, „Über-Wunden“.
- Stručni saradnik Hasan Čakar, kolektivne izložbe, Magdeburg, Njemačka, Herbstsalon '17, „Über-Wunden“.

Akademija scenskih umjetnosti

- Institucionalno ASU se povezala sa Institutom LUCA iz Brisela, Belgija, kroz Erasmus program, te smo koristili Erasmus program za obučavanje nastavnog osoblja na Hochfachschule Salzburg, Austrija.
- Ponovo je uspostavljena saradnja sa Ambasadom SAD-a kroz projekat „My hometown my BiH“, te ćemo u 2018. biti domaćini za Fullbrightovog stipendista. Također, odabrani smo da budemo partner njihovog projekta BiH Broadway koji će biti realiziran u 2018.
- Goethe institut je odabrao ASU za partnera za više projekata od kojih izdvajamo projekte Refugees, te Freiraum za koji smo završili prvu fazu ovog velikog međunarodnog projekta.
- Van. prof. Sanja Buric: „Skeena“, magistarski rad studentice pokreta Ene Kurtalić, Univerzitet u Ljubljani, Akademija za gledališce, radio, film in televizijo, Pozorište Glej, Ljubljana, dramaturgija i stručni saradnik za pokret; Kratki rez kao metoda impostacije tehničke umjetničke ličnosti, Akademija dramskih umjetnosti u Zagreb, predavač.
- Docent Mehmed Porča: predavač, glumačka radionica „Kratki rezovi“, scenski govor, ADU Zagreb (Grožnjan, Hrvatska), august 2017.
- Van. prof. Elma Tataragić: scenaristica filma „Kada dan nije imao ime“, koji je premijerno prikazan u zvaničnoj selekciji Panorama Special filmskog festivala u Berlinu, festivala A-kategorije; prikazi filmova u stručnim i profesionalnim časopisima i izdanjima za filma (Variety, Screen International, Hollywood Reporter...), na festivalima širom svijeta (Berlin, Lecce, Hong Kong, Sarajevo, Bitola, Herceg-Novi, Festival autorskog filma Beograd, Mostar...); predavačica na filmskoj radionici MIDPOINT, juni 2017.; scenaristica i rediteljica kratkog filma „Sjećam se“ koji je prikazan širom svijeta i osvojio nagrade: Fipresci na Festivalu autorskog filma u Beogradu, te nagradu Film festivala Baalbeck u Libanu; snimljen igrani dugometražni film „Šavovi“ (u Srbiji).
- Prof. Haris Pašović: panelist: *Silk Road Forum*, China Shanghai International Festival; glavni govornik: Arts Education in Silk Road Countries, Shanghai; glavni panelista:

Kulturna razmjena između EU i Ruske Federacije, St Petersburg Cultural Forum; član međunarodnog žirija *EFFE nagrade – European Festival Association*; Public Interview: *Art in Sarajevo During the Siege*; Arts Council of Malta; govor – festivali na Malti, Malta; EU Parlament – sastanak sa MPs i razgovor o kulturi u BiH, Brisel.

- Prof. Srđan Vučetić: predavanje „Moraš pogledati ovaj film“ o temi pisanja scenarija za dugometražni film, Creative desk Crna Gora, Herceg-Novi film festival; kratki film Invisible (scenario), Zagreb film festival, Sant'Antioco Passagi d' Autori, Kassel Dokfest; Solo Positivo film festival, Šibenik, član žirija; Kassel Dokfest, predstavljanje rada ASU Sarajevo na festivalu, te na Kunsthochschule Kassel; mnogobrojne dužnosti koje pokriva funkcija prodekana za međunarodnu saradnju uključujući kontakte i projekte sa akademijama iz regije, te srodnim školama i organizacijama iz svijeta.
- Van. prof. Erol Zubčević: član žirija na Manaki Brothers FF.
- Van. prof. Aida Begić-Zubčević: Master class – KADEM, Istanbul; intervju za Variety, Screen International, BBC, AA Agency, Fred radio, Middleeast Eye, Daily Sabah, TRT; učešće na Antalya FF, Pingyao FF, Dubai FF, Bogazici FF (predsjednica žirija); članstvo u AMPAS-u.
- Prof. dr. Zehra Kreho: gostujuća predavačica na Univerzitetu Kadir Has u Istanбуlu.
- Doc. Dragan Komadina, predstava „Drang Nach Westen“, BNP Zenica, nastala po drami doc. Dragana Komadine, Međunarodni kazališni festival „Black Sea“ u Trabzonu (Turska).
- Ass. Adnan Lugonić, drama „Kad bi naglas govorili“ premijerno izvedena u Nacionalnom teatru Marin Sorescu Craiova, Rumunija.
- Ass. Tina Šmalcelj, članica žirija za studentski film na Montenegro film festivalu Herceg-Novi, 2017. godine; članica žirija na Prishtina International Theatre festivalu, 2017. godine.

Muzička akademija

- U Zagrebu je od 9. do 11. novembra 2017. održan *44th AEC Annual Congress and General Assembly* (Leadership in the Arts – the Arts of Leadership). U ime Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu u radu kongresa su učestvovali profesori Senad Kazić, Maja Ačkar-Zlatarević i Jasmina Talam.
- Predavanje o temi „Koji si tip gitarista: Primjena psihološke tipologije u nastavi gitare za sve nastavnike i profesore gitare Kantona Sarajevo“ (prof. Xhevdet Sahatxhija iz Zagreba) održano je 10. aprila 2017. godine u organizaciji Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu, suorganizatora Sarajevo International Guitar festivala 2017. i Centra za muzičku edukaciju Muzičke akademije.
- Predavanje van. prof. dr. Milene Petrović sa Fakulteta muzičke umetnosti u Beogradu održano je 5. maja 2017. godine (tekstovi dječijih pjesama iz programa muzičkog obrazovanja iz perspektive državnih zakona i Slobodne asocijacije muzičara na verbalno zadate muzičke pojmove).
- Edukativni program „Rad na umjetničkom djelu“ održala je red. prof. Rita Kinka sa Akademije umetnosti u Novom Sadu 15. juna 2017. godine na Muzičkoj akademiji kroz cijelodnevnu stručnu edukaciju za nastavnike/profesore klavira osnovnih muzičkih škola i Srednje muzičke škole Kantona Sarajevo.
- U okviru 7. internacionalnog festivala „Muzika na žici“ 2017. organizirani su: radionica za solo pjevače i violiniste (Paoletta Marroc, sopranička, 12. oktobra 2017. godine), radionica za operno, koncertno i džez pjevanje (američka sopranička Barbara Hill Moor, uz pomoć maestra Sinana Alimanovića, kontrabasiste Dinka Šimunovića i studenata Muzičke akademije, 13. oktobra 2017. godine), masterclass za

pijaniste (Vasilij Scherbakov, profesor klavira na Čajkovski konzervatoriju u Moskvi, 14. oktobra 2017. godine) i radionica violinske tehnike (Eleanor Dumbar, Boglarka Erdos, Roman Reshetkin violine, 14. oktobra 2017. godine).

- Umjetnica Merima Ključo (Velika Britanija), akordeonistica, održala radionicu namijenjenu studentima Odsjeka za harmoniku 1. decembra 2017.
- Jazz radionice. Edukativni centar Enkidu i Blue Quote u saradnji s Muzičkom akademijom u Sarajevu, predavač: Harvie S (SAD), urednica i moderatorica: Lejla Alimanović, 4. i 5. decembra 2017. godine
- Edukativni program – masterclass-saksofon prof. Srđana Paunovića u organizaciji Centra za muzičku edukaciju Muzičke akademije održan je 15. decembra 2017. za profesore i učenike osnovnih muzičkih škola, Srednje muzičke škole Kantona Sarajevo i studente Muzičke akademije.
- 19–21. decembra 2017. godine Ruben Dalibaltayan, profesor Muzičke akademije u Zagrebu, održao je trodnevni masterclass na Muzičkoj akademiji.
- Jazz combo band Muzičke akademije pod ravnateljem maestra Alimanovića nastupio je 1. i 2. jula 2017. godine u Bijelom Polju na 11. White Field Jazz festivalu. Prve festivalske večeri nastupili su Sinan Alimanović i Dinko Šimunović kao gosti kvarteta koji je predvodio podgorički jazz gitarista Miodrag Šule Jovović.
- Nastavnici i studenti Muzičke akademije Univerziteta Crne Gore sa Cetinja, na čelu s dekanom prof. Bojanom Martinovićem, bili su 22. novembra 2017. godine u institucionalnoj posjeti Muzičkoj akademiji u Sarajevu. Doc. dr. Aleksandar Perunović održao je radionicu za studente kompozicije, te muzičke teorije i pedagogije, dok je doc. mr. Vujadin Krivokapić prisustvovao radionicu sa studentima violine. Na kraju dana studenti Jelena Jovović, Stefan Perićić, Šćepan Stojanović i Bojan Ćumurović održali su koncert uz umjetničku saradnju prof. mr. Alekseja Molčanova.
- *21th symposium International Council for Traditional Music (ICTM), Study Group Musical Instruments.* Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu i Internaciona vijeće za tradicionalnu muziku (ICTM), 5–8. aprila 2017. godine, Epic Folk Songs from Bosnia Herzegovina: The Collection of Matija Murko (1912, 1913).
- Sonemus Fest 2017, 2–9. aprila 2017. godine.
- Guitar Fest Sarajevo, od 7. do 10. aprila 2017. godine.
- 10. festival „Majske muzičke svečanosti“, od 5. maja do 7. juna 2017. godine.
- Sarajevo Chamber Music festival 2017.
- Koncert *Musical Dialogues* 16. aprila 2017. u Nacionalnoj galeriji umjetnosti u Washingtonu, SAD.

Aneks 1**Sporazumi/memorandumi/protokoli/pisma namjere o akademskoj saradnji u 2017. godini****a) međuuniverzitetski**

No.	Kont.	Država	Univerzitet	Važi do	Rang-lista u zemlji	Rang-lista u svijetu	Web adresa
1	AM	SAD	Univerziteti u Ohaju: a. Univerzitet u Daytonu b. Sinclair Community koledž c. Wright državni univerzitet d. Central State univerzitet e. Wittenberg univerzitet	automatski se produžava svake godine	217 1110 203 1061 921	798 5004 711 4842 4329	www.udayton.edu www.sinclair.edu www.wright.edu www.centralstate.edu www.wittenberg.edu
2	AM	SAD	Loyola univerzitet u Chicagu	bez vremenskog ograničenja	153	474	www.luc.edu
3	AM	SAD	Univerzitet Južne Karoline u Aikenu	bez vremenskog ograničenja	707	3343	www.usca.edu
4	AM	SAD	Univerzitet u Missouri u Saint Louisu	08. 04. 2018.	220	814	www.umsl.edu
5	AM	SAD	Državni univerzitet u Arizoni	bez vremenskog ograničenja	42	52	www.asu.edu
6	AM	SAD	Northwestern univerzitet, Evanston	14. 07. 2019.	24	30	www.northwestern.edu
7	AM	Kanada	Univerzitet New Brunswick, Fredericton	bez vremenskog ograničenja	27	633	www.unb.ca

8	AF	Egipat	Ain Shams univerzitet, Kairo	automatski se produžava na isti period	5	1522	www.shams.edu.eg
9	AF	Egipat	Univerzitet u Kairu	automatski se produžava na isti period	1	764	www.cu.edu.eg
10	AF	Maroko	Univerzitet „Hassan II“, Kazablanka	5. 10. 2020.	7	3273	www.univh2c.ma
11	AF	Sudan	Karary univerzitet, Omdurman	automatski se produžava na isti period	24	17215	www.karary.edu.sd
12	AF	Sudan	Sudanski univerzitet za nauku i tehnologiju (SUST), Khartoum	11. 03. 2023.	2	3507	www.sustech.edu
13	AZ	Ujedinjeni Arapski Emirati	Zayed univerzitet, Dubai	bez vremenskog ograničenja	6	2370	www.zu.ac.ae
14	AZ	Irak	Babylon univerzitet u Hillahu	28.10.2016. a zatim se obnavlja dok jedna od strana ne zatraži raskid	1	3045	www.uobabylon.edu.iq
15	AZ	Iran	Univerzitet u Teheranu	18. 02. 2023.	2	512	www.ut.ac.ir
16	AZ	Japan	Meiji univerzitet, Tokio	bez vremenskog ograničenja	55	1266	www.meiji.ac.jp
17	AZ	Japan	Sophia univerzitet, Tokio	16. 12. 2016. a zatim se automatski produžava	82	1602	www.sophia.ac.jp

18	AZ	Jordan	Svjetski islamski univerzitet za nauku i obrazovanje (W.I.S.E.), Amman	20. 02. 2019.	21	7731	www.wise.edu.jo
19	AZ	Katar	Univerzitet u Kataru	1. 11. 2021.	1	1165	www.qu.edu.qa
20	AZ	Kazahstan	Nacionalni poljoprivredni univerzitet u Kazahstanu, Almaty	31. 05. 2022.	3	4435	www.kaznau.kz
21	AZ	Kina	Zhongnan univerzitet za ekonomiju i pravo, Wuhan	bez vremenskog ograničenja	252	2355	www.znufe.edu.cn
22	AZ	Kina	Sjeverozapadni pedagoški univerzitet, Lanzho	02. 04. 2020. a zatim se automatski obnavlja svake godine	115	1184	www.nwnu.edu.cn
23	AZ	Kina	Državni pedagoški univerzitet, Peking	26. 01. 2021.	98	1048	www.cnu.edu.cn
24	AZ	Kuvajt	Univerzitet u Kuvajtu	bez vremenskog ograničenja	1	1707	www.kuniv.edu.kw
25	AZ	Malezija	Univerzitet Utara Malezija, Kuala Lumpur (za Ekonomski fakultet)	17. 05. 2022.	11	1778	www.uum.edu.my
26	AZ	Palestina	Al-Quds univerzitet, Abu Dis	06. 02. 2023.	4	2798	www.alquds.edu
27	AZ	Saudijска Arabija	Univerzitet King Saud, Koledž za nauku, Rijad	bez vremenskog ograničenja	1	424	www.ksu.edu.sa

28	AZ	Sirija	Univerzitet u Aleppu (za Farmaceutski fakultet)	22. 03. 2013. a zatim se automatski obnavlja na period od tri godine	8	14207	www.alepuniv.com
29	E	Albanija	Univerzitet Luigj Gurakuqi Shkoder, Skadar	bez vremenskog ograničenja	6	9769	www.unishk.edu.al
30	E	Austrija	Univerzitet Leopold-Fransen u Innsbrucku	bez vremenskog ograničenja	3	376	www.uibk.ac.at
31	E	Austrija	Univerzitet primijenjenih nauka u Salzburgu	15. 10. 2018.	28	4936	www.fh-salzburg.ac.at
32	E	Austrija	Univerzitet Alpen-Adria u Klagenfurtu	13. 09. 2019.	12	1210	www.uni-klu.ac.at
33	E	BiH	Međunarodni univerzitet u Sarajevu	23. 2. 2019	2	3362	www.ius.edu.ba
34	E	Bugarska	Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“ u Sofiji	19. 05. 2020.	1	926	www.uni-sofia.bg
35	E	Crna Gora	Univerzitet Crne Gore, Podgorica	bez vremenskog ograničenja	1	3380	www.ucg.ac.me
36	E	Finska	Univerzitet Istočne Finske, Joensuu, Kuopio i Savonlinna	od 03. 03. 2016. automatski se produžava na periode od po pet godina	8	583	www.uef.fi
37	E	Finska	Jyväskylä univerzitet, Jyväskylä	20. 12. 2022.	5	451	www.jyu.fi

38	E	Francuska	Univerzitet Avignona i Pays de Vaucluse, Avignon	bez vremenskog ograničenja	67	1415	www.univ-avignon.fr
39	E	Francuska	Univerzitet Sophia Antipolis u Nici (za Ekonomski fakultet)	od 24. 09. 2013. automatski se produžava na periode od po pet godina	10	434	www.unice.fr
40	E	Francuska	Univerzitet Paris 8 Vincennes-St Denis, Pariz	28. 05. 2019.	76	1551	www.univ-paris8.fr
41	E	Francuska	Univerzitet u Artoisu, Arras	15. 07. 2021.	87	1783	www.univ-artois.fr
42	E	Francuska	Katolički institut u Parizu	24. 11. 2021.	201	6207	www.Icp.fr
43	E	Francuska	Univerzitet u Poatjeu	24. 01. 2022.	29	828	www.univ-poitiers.fr
44	E	Grčka	Univerzitet u Patrasu	bez vremenskog ograničenja	4	486	www.upatras.gr
45	E	Hrvatska	Sveučilište „Josip Juraj Strossmayer“ u Osijeku	bez vremenskog ograničenja	4	2047	www.unios.hr
46	E	Hrvatska	Sveučilište u Rijeci	bez vremenskog ograničenja	3	1534	www.uniri.hr
47	E	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	bez vremenskog ograničenja	2	1015	www.unisp.hr

48	E	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu	bez vremenskog ograničenja	1	692	www.unizg.hr
49	E	Hrvatska	Hrvatsko katoličko sveučilište Zagreb	19. 04. 2022.	12	9701	www.unicath.hr
50	E	Hrvatska	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	24. 07. 2022.	8	6814	www.unipu.hr
51	E	Italija	Univerzitet u Bolonji, Fakultet političkih nauka - Forli Campus	automatski se obnavlja svake godine počev od 31. 07. 2010.	1	122	www.unibo.it
52	E	Italija	Univerzitet u Moliseu	automatski se produžava od 2000.	61	1645	www.unimol.it
53	E	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	bez vremenskog ograničenja	2	137	www.uniroma1.it
54	E	Italija	Univerzitet IUAV u Veneciji (Institut za arhitekturu u Veneciji)	bez vremenskog ograničenja	67	2875	www.iuav.it
55	E	Italija	Univerzitet u Trstu	automatski se produžava svake godine počev od 2008.	23	556	www.univ.trieste.it
56	E	Italija	Univerzitet Bicocca u Milanu	17. 02. 2020.	14	463	www.unimib.it
57	E	Italija	Politehnički univerzitet u Torinu	automatski se produžava svake godine počev od 2008.	12	394	www.polito.it

58	E	Italija	Univerzitet u Tuščiji, Viterbo	04. 05. 2020.	53	1434	www.unitus.it
59	E	Italija	Univerzitet u Ferrari	06. 02. 2023.	27	623	www.unife.it
60	E	Kosovo*	Univerzitet AAB, Priština	bez vremenskog ograničenja	11	6216	www.universitetiaab.com
61	E	Kosovo*	Univerzitet „Hasan Prishtina“ u Prištini	17. 01. 2022.	6	3320	www.uni-pr.edu
62	E	Kosovo*	Univerzitet „Ukshin Hoti“ u Prizrenu	16. 01. 2022.	20	13430	www.uni-prizren.com
63	E	Kosovo*	Univerzitet „Haxhi Zeka“ u Pećи	18. 01. 2022.	37	18469	http://unhz.eu/
64	E	Kosovo*	Univerzitet „Kadri Zeka“ u Gnjilanu	18. 01. 2022.	70	26437	http://uni-gjilan.net/
65	E	Mađarska	Univerzitet u Pečuhu	14. 05. 2019.	5	1058	www.ptu.hu
66	E	Makedonija	Univerzitet „Sv. Ćirilo i Metodije“ u Skoplju	bez vremenskog ograničenja	5	1612	www.ukim.edu.mk
67	E	Norveška	Univerzitet u Oslu	bez vremenskog ograničenja	1	84	www.uio.no

68	E	Norveška	Norveški univerzitet za nauku i tehnologiju, Trondheim	bez vremenskog ograničenja	3	211	www.ntnu.no
69	E	Njemačka	Univerzitet u Aalenu, Aalen	bez vremenskog ograničenja	162	5418	www.hs-aalen.de
70	E	Njemačka	Univerzitet „Friedrich-Alexander“ u Erlangenu, Nürnberg	bez vremenskog ograničenja	19	266	www.uni-erlangen.org
71	E	Njemačka	Univerzitet u Tübingenu	23. 10. 2023.	13	206	www.uni-tuebingen.de
72	E	Njemačka	Branderbuški tehnički univerzitet u Cottbusu	bez vremenskog ograničenja	72	1476	www.tu-cottbus.de
73	E	Njemačka	Univerzitet u Kasselu	bez vremenskog ograničenja	56	758	www.uni-kassel.de
74	E	Njemačka	Univerzitet „Julius Maximilians“ u Würzburgu	01. 12. 2020.	20	291	www.uni-wuerzburg.de
75	E	Njemačka	Univerzitet u Stuttgartu	25. 02. 2020.	21	306	www.uni-stuttgart.de
76	E	Njemačka	Univerzitet „Georg August“ u Göttingenu (za Šumarski fakultet)	automatski se produžava	17	254	www.uni-goettingen.de
77	E	Poljska	Varšavska škola za ekonomiju, Varšava	automatski se obnavlja svake godine počev od 03. 04. 2006.	51	2817	www.sgh.waw.pl

78	E	Poljska	Univerzitet u Wroclawu	bez vremenskog ograničenja	5	659	www.uni.wroc.pl
79	E	Poljska	Univerzitet za tehnologiju u Poznanu	12. 01. 2021.	10	971	www.put.poznan.pl
80	E	Rumunija	Univerzitet u Bukureštu	bez vremenskog ograničenja	2	1130	www.unibuc.ro
81	E	Rumunija	Univerzitet Valahia u Targovištu	automatski se obnavlja svake tri godine	20	3156	www.valahia.ro
82	E	Rumunija	Univerzitet Babes-Bolyai, Cluj-Napoca	22. 10. 2020.	1	887	www.ubbcluj.ro
83	E	Rumunija	Univerzitet u Craiovi	09. 12. 2020.	11	2129	www.ucv.ro
84	E	Rusija	Državni univerzitet SA Jesenjin u Ryazanu	bez vremenskog ograničenja	134	5819	www.rspu.ryazan.ru
85	E	Rusija	Medicinska akademija Sechenov u Moskvi	automatski se produžava svake 3 godine počev od 07. 02. 2013.	64	3799	www.mma.ru
86	E	Rusija	Državna medicinska akademija u Izhevsku	30. 11. 2021.	428	13087	www.igma.ru
87		Slovačka	Univerzitet „Matija Bel“ u Banskoj Bistrici				-

88	E	Slovenija	Univerzitet u Ljubljani	bez vremenskog ograničenja	1	325	www.uni-lj.si
89	E	Slovenija	Univerzitet u Mariboru	bez vremenskog ograničenja	2	1244	www.uni-mb.si
90	E	Slovenija	Univerzitet u Primorskoj	bez vremenskog ograničenja	4	2146	www.upr.si
91	E	Srbija	Univerzitet u Beogradu	bez vremenskog ograničenja	1	512	www.bg.ac.rs
91a	E	Srbija	Univerzitet u Beogradu (Biološki fakultet u saradnji s Prirodno-matematičkim fakultetom)	dok traje međuuniverzitetski sporazum			www.bio.bg.ac.rs
92	E	Srbija	Univerzitet u Novom Sadu	bez vremenskog ograničenja	2	1108	www.uns.ac.rs
93	E	Srbija	Državni univerzitet u Novom Pazaru	20. 02. 2022.	9	4658	www.np.ac.rs
94	E	Sveta Stolica	Pontificia Università Lateranense, Rim	26. 04. 2020.			www.pul.it
95	E	Španija	Univerzitet u Barseloni	automatski se obnavlja svake tri godine počev od 2008.	1	138	www.ub.es
96	E	Španija	Univerzitet u Granadi	28. 11. 2017.	4	226	www.ugr.es

97	E	Švicarska	Univerzitet u Ženevi	14. 05. 2018.	4	141	www.unige.ch
98	E	Švedska	Univerzitet u Malmu	bez vremenskog ograničenja	13	1170	www.mah.se
99	E	Švedska	Univerzitet u Umeji	bez vremenskog ograničenja	8	265	www.umu.se
100	E	Turska	Univerzitet Ege, Izmir	automatski se obnavlja svake godine	8	828	www.ege.edu.tr
101	E	Turska	Univerzitet „Suleyman Demirel“, Isparta	bez vremenskog ograničenja	26	1531	www.sdu.edu.tr
102	E	Turska	Univerzitet u Istanbulu	06. 11. 2019.	5	761	www.istanbul.edu.tr
103	E	Turska	Univerzitet u Trakiji, Edirne	28. 11. 2018.	53	2271	www.trakya.edu.tr
104	E	Turska	Univerzitet Hacettepe, Ankara	bez vremenskog ograničenja	6	774	www.haceteppe.edu.tr
105	E	Turska	Tehnički univerzitet u Istanbulu	13. 10. 2020.	2	567	www.itu.edu.tr
106	E	Turska	Univerzitet Ondokuz Mayis, Samsun	21. 09. 2022.	28	1666	www.omu.edu.tr

107	E	Turska	Turska policijska akademija, Ankara (za Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije)	07. 12. 2018.	105	6163	www.pa.edu.tr
108	E	Turska	Univerzitet Ataturk, Erzurum	13. 12. 2018.	19	1312	www.atauni.edu.tr
109	E	Turska	Univerzitet Sinop, Sinop	20. 05. 2019.	122	6655	www.sinop.edu.tr
110	E	Turska	Univerzitet Bezm-i Alem, Istanbul	18. 03. 2018.	119	6655	www.bezmialem.edu.tr
111	E	Turska	Bliskoistočni tehnički univerzitet u Ankara (METU)	26. 07. 2022.	1	521	www.metu.edu.tr
112	E	Turska	Univerzitet u Ankari	30. 01. 2023.	7	785	www.ankara.edu.tr
113	E	Ukrajina	Željeznički prometni institut u Donecku (DRTI) (za Fakultet za saobraćaj i komunikacije)	bez vremenskog ograničenja	234	17776	www.drti.donetsk.ua

* - Rezolucija Vijeća sigurnosti broj 1244

b) ostali sporazumi (centri, instituti)

No.	Kont.	Država	Institucija	Važi do	Napomena	Web strana
1	AM	SAD	Bosanskohercegovačko-američki zajednički centar u Chicagu, Illinois	nema vremenskog ograničenja	poziva se na ocjenu progrusa do 30. 06. 1999.	www.bhacc.org
2	AM	SAD	Koledž za informacione tehnologije Sjeverna Karolina (Šarlota) i Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, Memorandum o razumijevanju i saradnji	nema vremenskog ograničenja	Memorandum za UNSA potpisana u novembru 2006.	www.uncc.edu
3	AM	SAD	Državni Univerzitet Rutgers (New Jersey) i Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, Memorandum o razumijevanju i saradnji	nema vremenskog ograničenja	Memorandum za UNSA potpisana u novembru 2006.	www.rutgers.edu
4	AZ	Ujedinjeni Arapski Emirati	Emiratski centar za strateške studije i istraživanje (ECSSR), Abu Dhabi	nema vremenskog ograničenja	Sporazum potpisana 28. 01. 2008.	www.ecssr.ac.ae
5	AZ	Iran	Institut za humanističke i kulturne studije u Teheranu (IHCs)	5 god. i automatski se produžava	Sporazum je potpisana 15. 02. 2018.	www.ihcs.ac.ir
6	AZ	Katar	Institut za međuvjerski dijalog, Doha (DICID)	nema vremenskog ograničenja	Memorandum potpisana 27. 06. 2011.	www.dicid.org
7	AZ	Kina	Konfučijev institut, Sporazum o osnivanju instituta	07. 12. 2019.	Sporazum važi 5 godina, potpisana 07. 12. 2011.	www.chinesecio.com
8	AZ	Malezija	Fondacija Human Life za unapređenje života ljudi	nema vremenskog ograničenja	Memorandum potpisana 12. 12. 2014.	-

9	E	Grčka	Evropska organizacija za javno pravo (EPLO), Brisel	nema vremenskog ograničenja	Memorandum potписан 19. 05. 2015.	www.eplo.org
10.	E	Hrvatska	Institut „Ruđer Bošković“, Zagreb	01. 02. 2022.	Sporazum važi 5 godina, potписан 01. 02. 2017.	www.irb.hr
11	E	Italija	Udruženje „Rondine Citadella della Pace“, Rondine	nema vremenskog ograničenja	Protokol potписан 08. 11. 2005.	www.rondine.org
12	E	Italija	Internacionalni centar za teorijsku fiziku Abdus Salam iz Trsta	14. 07. 2019.	Memorandum potписан 14. 07. 2016.	www.ictp.it
13	E	Španija	Evropski institut Istočne Evrope Univerziteta Compluense, Madrid	nema vremenskog ograničenja	Konvencija o akademskoj i kulturnoj saradnji potpisana 04. 03. 1995.	www.ucm.es
14	E	Španija	Državna agencija za međunarodnu saradnju Ministarstva inostranih poslova Španije i UNSA za angažman lektora za španski jezik	nema vremenskog ograničenja	Memorandum potписан 20. 02. 2013.	-
15	E	Turska	Institut Yunus Emre, Protokol o saradnji za projekat „Turkologija“	nema vremenskog ograničenja	Protokol potписан 28. 03. 2013.	www.yev.org.tr
16	E	Velika Britanija	Oksfordski centar za islamske studije	nema vremenskog ograničenja	Sporazum potписан 01. 02. 2012.	www.oxcis.ac.uk

Aneks 2**Lista Erasmus+ međuinstitucionalnih sporazuma aktivnih u 2017. godini**

Br.	Država:	Erasmus+ međuinstitucionalni sporazumi Univerziteti iz „programskih“ zemalja	Važi do:	Obuhvata:	Web adresa
1	Austrija	Univerzitet u Grazu	2017.	Univerzitet	https://www.uni-graz.at/en/
2	Austrija	Univerzitet za ekonomiju i biznis u Beču	2016.	Ekonomski fakultet	https://www.wu.ac.at/en/
3	Austrija	Univerzitet primijenjenih umjetnosti u Salzburgu	2021.	Univerzitet	https://www.fh-salzburg.ac.at/en/
4	Austrija	Univerzitet u Salzburgu	2019.	Fakultet političkih nauka	https://www.unisalzburg.at
5	Belgija	Univerzitet u Antwerpenu	2019.	Prirodno-matematički fakultet	https://www.uantwerpen.be/en/
6	Bugarska	Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“ u Sofiji	2020.	Ekonomski fakultet	https://www.unisofia.bg/eng
7	Češka Republika	Univerzitet Masaryk u Brnu	2017.	Univerzitet	https://www.muni.cz/en
8	Češka Republika	Univerzitet Palacky u Olomoucu	2017.	Fakultet političkih nauka	https://www.upol.cz/en/

9	Češka Republika	Karlov univerzitet u Pragu	2017.	Univerzitet	http://www.cuni.cz/UKE_N-1.html
10	Danska	Kraljevska muzička akademija, Frederiksberg	2017.	Muzička akademija	http://english.dkdm.dk/
11	Finska	Univerzitet Jyväskylä, Jyväskylä	2017.	Univerzitet	https://www.jyu.fi/en
12	Finska	Univerzitet u Helsinkiju	2018.	Univerzitet	https://www.helsinki.fi/en
13	Finska	Univerzitet Abo Akademi, Turku	2020.	Univerzitet	https://www.abo.fi/en/
14	Francuska	Univerzitet u Poatjeu	2017.	Univerzitet	http://www.univ-poitiers.fr/
15	Francuska	Rochelle biznis škola	2021.	Ekonomski fakultet	http://www.esc-larochelle.fr/eng
16	Francuska	Rennes biznis škola	2021.	Ekonomski fakultet	https://www.rennes-sb.com/
17	Francuska	Univerzitet u Artoisu	2018.	Filozofski fakultet	http://www.univ-artois.fr/

18	Francuska	Univerzitet „Diderot“ u Parizu	2018.	Filozofski fakultet	https://www.univ-paris-diderot.fr/
19	Francuska	Katolički univerzitet u Lilleu	2019.	Mašinski fakultet	http://www.univ-catholille.fr/
20	Francuska	Univerzitet Pariz 8, Pariz	2020.	Filozofski fakultet	http://www.univ-paris8.fr/en/
21	Grčka	Aristotelov univerzitet u Solunu	2017.	Univerzitet	https://www.auth.gr/en
22	Hrvatska	Veleučilište Velika Gorica	2021.	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	http://www.vvg.hr/
23	Hrvatska	Sveučilište u Zagrebu	2017.	Univerzitet	http://www.unizg.hr/
24	Hrvatska	Sveučilište u Splitu	2018.	Univerzitet	http://www.unist.hr/
25	Hrvatska	Sveučilište u Rijeci	2017.	Ekonomski fakultet	https://www.uniri.hr/
26	Hrvatska	Sveučilište u Osijeku	2020.	Pedagoški fakultet Katolički bogoslovni fakultet	http://www.unios.hr/

27	Irska	Tehnički univerzitet u Dablinu	2019.	Elektrotehnički univerzitet	http://www.tu4dublin.ie/
28	Island	Univerzitet na Islandu, Reykjavik	2021.	Centar za interdisciplinarnе studije	https://english.hi.is/university_of_iceland
29	Italija	Politehnički univerzitet u Bariju	2017.	Univerzitet	http://www.poliba.it/
30	Italija	Univerzitet u Bolonji	2017.	Univerzitet	http://www.unibo.it/en/homepage
31	Italija	Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu	2017.	Univerzitet	http://en.uniroma1.it/
32	Italija	Politehnički univerzitet „Delle Marche“ u Ankoni	2021.	Univerzitet	http://www.univpm.it/English/
33	Italija	Univerzitet u Paviji	2018.	Univerzitet	http://www.unipv.eu/site/en/home.html
34	Italija	Univerzitet u Tuščiji, Vitebro	2021.	Šumarski fakultet	http://www.unitus.it/
35	Italija	Konzervatorij „Giuseppe Tartini“ u Trstu	2017.	Muzička akademija	http://www.conservatorio.trieste.it/

36	Italija	Univerzitet u Milanu	2018.	Univerzitet	http://www.unimi.it/ENG/
37	Latvija	Univerzitet u Latviji	2017.	Univerzitet	http://www.lu.lv/eng/
38	Latvija	Tehnički univerzitet u Rigi	2020.	Univerzitet	http://www.rtu.lv/en
39	Litvanija	Univerzitet „Vytautas Magnus“, Kaunas	2018.	Fakultet političkih nauka	http://www.vdu.lt/en/
40	Litvanija	Litvanski sportski univerzitet, Kaunas	2017.	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	http://www.lsu.lt/en
41	Mađarska	Univerzitet u Segedinu	2021.	Farmaceutski fakultet	https://www.u-szeged.hu/english
42	Mađarska	Univerzitet u Pečuhu	2021.	Univerzitet	http://aok.pte.hu/en
43	Nizozemska	Univerzitet u Groningenu	2021.	Univerzitet	http://www.rug.nl/?lang=en
44	Nizozemska	Erasmus univerzitet u Roterdamu	2017.	Fakultet političkih nauka	https://www.eur.nl/

45	Nizozemska	Univerzitet Radboud, Nijmegen	2018.	Univerzitet	http://www.ru.nl/english/
46	Njemačka	Univerzitet u Heidelbergu	2018.	Univerzitet	http://www.uni-heidelberg.de/
47	Njemačka	Tehnički univerzitet u Braunschweigu	2016.	Elektrotehnički fakultet	https://www.tu-braunschweig.de/
48	Njemačka	Međunarodni psihoanalitički univerzitet u Berlinu	2021.	Filozofski fakultet	https://www.ipu-berlin.de/en.html
49	Njemačka	Univerzitet za primijenjene nauke u Coburgu	2021.	Fakultet političkih nauka	https://www.hs-coburg.de/
50	Njemačka	Univerzitet u Saarlandu	2017.	Univerzitet	http://www.uni-saarland.de/nc/en/home.html
51	Njemačka	Univerzitet u Marburgu	2021.	Univerzitet	http://www.uni-marburg.de/index_html-en
52	Njemačka	Univerzitet primijenjenih nauka Weihenstephan-Triesdorf, Freising	2020.	Šumarski fakultet	https://www.hswt.de/en.html
53	Njemačka	Univerzitet primijenjenih nauka Nürtingen-Geislingen, Stuttgart	2021.	Šumarski fakultet	https://www.hfwu.de/hfwu-start/

54	Njemačka	Univerzitet u Würzburgu	2021.	Filozofski fakultet	https://www.uni-wuerzburg.de/en/ueber/university/
55	Njemačka	Humboldtov univerzitet u Berlinu	2017.	Filozofski fakultet	https://www.hu-berlin.de/en/
56	Njemačka	Univerzitet u Stuttgartu	2017.	Arhitektonski fakultet	https://www.uni-stuttgart.de/
57	Njemačka	Univerzitet „Martin Luther“ Halle, Halle	2021.	Filozofski fakultet	http://www.uni-halle.de/?lang=en
58	Poljska	Univerzitet „Adam Mickiewicz“ u Poznanu	2021.	Filozofski fakultet	https://international.amu.edu.pl/
59	Poljska	Univerzitet u Varšavi	2021.	UNIVERZITET	http://en.uw.edu.pl/
60	Poljska	Varšavska škola za ekonomiju, Varšava	2017.	Ekonomski fakultet	http://www.sgh.waw.pl/en/Pages/default.aspx
61	Poljska	Silesijski univerzitet u Katowicama	2021.	Filozofski fakultet	http://english.us.edu.pl/
62	Poljska	Politehnički univerzitet u Poznanu	2020.	Univerzitet	https://www4.put.poznan.pl/en

63	Poljska	Akademija umjetnosti u Krakowu	2019.	Akademija likovnih umjetnosti	https://www.asp.krakow.pl
64	Poljska	Univerzitet „Nicolaus Copernicus“ u Torunu	2020.	Ekonomski fakultet	https://www.umk.pl/en/
65	Poljska	Vroclavski univerzitet za ekonomiju	2021.	Ekonomski fakultet	http://www.ue.wroc.pl/en/
66	Portugal	Univerzitet u Portu (IIA + konzorcij Mare nostrum)	2018.	Univerzitet	https://sigarra.up.pt/up/pt/web_base.gera_pagina?p_pagina=home
67	Portugal	Univerzitet Nova de Lisboa (IIA + konzorcij Mare Nostrum)	2021.	Univerzitet	http://www.unl.pt/en
68	Portugal	Politehnički institut u Castelo Brancu (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://www.castelobranco.br/
69	Portugal	Politehnički institut u Coimbri (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://portal.ipc.pt/portal/portal/international
70	Portugal	Politehnički institut u Guardi (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://www.ipg.pt/relacoes_internacionais/polytechnic.aspx
71	Portugal	Politehnički institut u Leiriji (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://www.ipleiria.pt/home/

72	Portugal	Politehnički institut u Portalegru (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://www.ipportalegre.pt/pt/
73	Portugal	Politehnički institut u Santarem (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://www.ipsantarem.pt/
74	Portugal	Politehnički institut u Tomaru (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://portal2.ipt.pt/
75	Portugal	Politehnički institut u Viseu (konzorcij Erasmus Centro)	2021.	Univerzitet	http://www.ipv.pt/guide/
76	Portugal	Politehnički institut u Viana do Castelu	2017.	Univerzitet	http://www.ipvc.pt/
77	Portugal	Univerzitet u Lisabonu	2017.	Filozofski fakultet	https://www.ulisboa.pt/en/
78	Portugal	Univerzitet u Beiri	2021.	Univerzitet	http://www.ubi.pt/
79	Portugal	Univerzitet u Evori (konzorcij Mare Nostrum)	2020.	Univerzitet	http://www.uevora.pt/ https://marenostrum2017.ualg.pt/
80	Portugal	Univerzitet Algarve, Faro (konzorcij Mare Nostrum)	2020.	Univerzitet	https://www.ualg.pt/en/ https://marenostrum2017.ualg.pt/

81	Rumunija	Univerzitet „Alexandru Ioan Cuza“ u Jašiju	2021.	Univerzitet	http://www.uaic.ro/en/
82	Rumunija	Univerzitet „Spiru Haret“ u Bukureštu	2017.	Prirodno-matematički fakultet	http://www.spiruharet.ro/
83	Slovačka	Univerzitet „Matija Bel“, Banska Bistrica	2021.	Univerzitet	https://www.umb.sk/en/
84	Slovenija	Univerzitet u Mariboru	2021.	Univerzitet	https://www.um.si/en/Pages/default.aspx
85	Slovenija	Univerzitet u Primorskoj	2017.	Prirodno-matematički fakultet	https://www.upr.si/en
86	Španija	Univerzitet u Granadi	2017.	Univerzitet	https://www.ugr.es/en/
87	Španija	Univerzitet u Barseloni	2017.	Univerzitet	http://www.ub.edu/web/ub/en/
88	Španija	Univerzitet u Almeriji	2017.	Univerzitet	http://cms.ual.es/UAL/en/
89	Španija	Univerzitet u Haenu	2017.	Univerzitet	http://www10.ujaen.es/

90	Španija	Univerzitet u Leonu	2018.	Univerzitet	http://internacional.unileon.es/en
91	Španija	Fakultet strukovnog obrazovanja CIPF Someso, La Corunja	2018.	Mašinski fakultet	
92	Švedska	Univerzitet u Lundu	2018.	Fakultet političkih nauka	http://www.lunduniversity.lu.se/
93	Švedska	Univerzitet Malardalen, Västerås	2018.	Univerzitet	http://www.mdh.se/?l=en_UK
94	Turska	Bliskoistočni tehnički univerzitet u Ankari (METU)	2021.	Univerzitet	http://www.metu.edu.tr/
95	Turska	Tehnički univerzitet „Yıldız“, Istanbul	2021.	Građevinski fakultet	http://www.yildiz.edu.tr/en/
96	Turska	Univerzitet „Sıtkı Koçman“ u Mugli	2021.	Univerzitet	http://mu.edu.tr/en
97	Turska	Univerzitet „Afyon Kocatepe“, Afyonkarahisar	2019.	Univerzitet	http://aku.edu.tr/
98	Velika Britanija	Univerzitet Middlesex, London	2021.	Univerzitet	https://www.mdx.ac.uk/

99	Velika Britanija	Novi univerzitet Buckinghamshire, Buckinghamshire	2017.	Šumarski fakultet	http://bucks.ac.uk/
100	Velika Britanija	Univerzitet u Glazgovu	2018.	Univerzitet	https://www.gla.ac.uk/
	UNIVERZITET:	Odnosi se na sve akademske oblasti koje se izučavaju u sklopu Univerziteta u Sarajevu.			
	FAKULTET:	Odnosi se samo na navedenu članicu Univerziteta u Sarajevu.			

Aneks 3

Lista potpisanih protokola o saradnji sa turskim univerzitetima u sklopu programa „Mevlana“

Broj	Država	Grad	Naziv univerziteta	Važi do:	Rang u državi	Rang u svijetu	Web adresa
1	Turska	Jedrene	Univerzitet u Trakiji	2019.	51	2213	www.trakya.edu.tr
2	Turska	Samsun	Univerzitet Ondokuz Mayis	2018.	29	1548	www.omu.edu.tr
3	Turska	Kirikkale	Univerzitet u Kirikkaleu	2018.	62	2606	www.kku.edu.tr
4	Turska	Bartin	Univerzitet u Bartinu	2018.	108	6412	www.bartin.edu.tr
5	Turska	Trabzon	Tehnički univerzitet Karadeniz	2018.	15	1219	www.ktu.edu.tr/
6	Turska	Bursa	Univerzitet Uludag	2019.	19	1291	www.uludag.edu.tr
7	Turska	Diyarbakir	Univerzitet Dicle	2020.	52	2248	www.dicle.edu.tr
8	Turska	Kutahya	Univerzitet Dumlupinar	2019.	55	2345	www.dpu.edu.tr
9	Turska	Istanbul	Univerzitet Marmara	2020.	20	1295	www.marmara.edu.tr
10	Turska	Afyonkarahisar	Univerzitet „Afyon Kocatepe,“	2021.	36	1870	www.aku.edu.tr

11	Turska	Antalya	Univerzitet Akdeniz	2020.	28	1517	www.akdeniz.edu.tr
12	Turska	Kayseri	Univerzitet Erciyes	2021.	14	1165	www.erciyes.edu.tr
13	Turska	Canakkale	Univerzitet „18. mart“ u Canakkaleu	2021.	38	1893	www.comu.edu.tr
14	Turska	Kahramarmaras	Univerzitet „Sütçü Imam“ u Kahramarmarasu	2021.	57	2535	www.ksu.edu.tr

Aneks 4

Aktivne CEEPUS mreže u 2017. godini

Br.	Šifra	Naziv	Partner na UNSA
1	CIII-AT-0042-12	Image Processing, Information Engineering & Interdisciplinary Knowledge Exchange	Klinika za dječiju hirurgiju i Institut za radiologiju
2	CIII-AT-0068-12	Amadeus	Ekonomski fakultet
3	CIII-AT-0502-07	Bioethics	Katolički bogoslovni fakultet
4	CII-BG-1103-02	Modelling, Simulation and Computer-aided Design in Engineering and Management	Arhitektonski fakultet
5	CIII-CZ-0212-10	Education of Modern Analytical and Bioanalytical Methods	Prirodno-matematički fakultet
6	CIII-HR-0107-10	VetNEST – Veterinary Network for Student and Staff transfer	Veterinarski fakultet
7	CIII-HR-0108-10	Concurrent Product and Technology Development – Teaching, Research and Implementation of Joint Programs Oriented in Production and Industrial Engineering	Mašinski fakultet
8	CIII-HR-1005-02	Educational Systems in Central Europe	Pedagoški fakultet
9	CIII-HU-0028-10	Active Methods in Teaching and Learning Mathematics and Informatics	Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za matematiku
10	CII-ME-1203-01 (Umbrella)	Education, Training and Research in the multidisciplinary field of Sport Sciences	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
11	CII-PL-0007-13	Contemporary manufacturing and measuring technologies in quality management systems	Mašinski fakultet

12	CIII-PL-0114-11	New directions for forestry sciences in Central Europe	Šumarski fakultet
13	CIII-RO-0016-12 (Umbrella)	PSYCHOSOMATIC MEDICINE: a multidisciplinary approach to improve the managing skills of healthcare providers	Medicinski fakultet
14	CIII-RO-0066-12	NEW COOPERATION INITIATIVES IN THE CENTRAL EUROPEAN PROFESSIONAL MUSIC TRAINING	Muzička akademija
15	CIII-RS-0065-11	Intelligent Automation for Competitive Advantage	Mašinski fakultet
16	CIII-RS-0304-09	Technical Characteristics Researching of Modern Products in Machine Industry (Machine Design, Fluid Technics and Calculations) with the Purpose of Improvement Their Market Characteristics and Better Placement on the Market	Mašinski fakultet
17	CIII-RS-1012-02	Building Knowledge and Experience Exchange in CFD	Mašinski fakultet
18	CII-RS-1112-01	Applied Hydroinformatics	Gradjevinski fakultet
19	CII-RS-1113-01	Central European Knowledge Alliance for Teaching, Learning & Research in Pharmaceutical Technology (CEKA PharmTech)	Farmaceutski fakultet
20	CIII-SI-0111-12	GEOREGNET	Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju
21	CIII-SI-0113-11	ARHEOPED	Filozofski fakultet, Odsjek za historiju
22	CIII-SI-0217-11	Ars-Techne: Design and Development of Multifunctional Product	Akademija likovnih umjetnosti
23	CIII-SI-0611-07	Novel diagnostic and therapeutic approaches to complex genetic disorders	Farmaceutski fakultet
24	CIII-SI-0719-06	A.L.I.C.E.	Akademija likovnih umjetnosti
25	CIII-SI-0816-05	ADRIART.CE	Akademija likovnih umjetnosti

26	CIII-SI-0905-04	Training and research in environmental chemistry and toxicology	Farmaceutski fakultet
27	CIII-SI-0906-03	Pedagogy and Andragogy in South-East Europe (PASEE)	Filozofski fakultet
28	CIII-SK-0405-09	Renewable energy sources	Arhitektonski fakultet
29	CII-SK-0606-07	Urban Innovations Network	Arhitektonski fakultet

Aneks 5

Lista odobrenih projekata u okviru Erasmus+ programa

BR .	GODINA PRIJAVE	VRSTA ERASMUS+ PROJEKTA	ŠIFRA	NAZIV PROJEKTA	AKRONIM	POČETAK PROJEKTA	ZAVRŠETAK PROJEKTA	KOORDINATOR PROJEKTA	UNSA INSTITUCIJA (mjesto implementiranja)	Kontakt-osoba
1	2015.	CAPACITY BUILDING	561485-EPP-1-2015-1-AT-EPPKA2-CBHE-JP	Razvoj nastavnog plana i programa master-studija iz politologije „Evropske studije i višerazinsko upravljanje“ (Curriculum Development joint European Political Science MA)	euroPS	15. 10. 2015.	14. 10. 2017.	Univerzitet u Salzburgu, Austrija	Fakultet političkih nauka	doc. dr. Nedžma Džananović nedzdz@gmail.com
2	2015.	CAPACITY BUILDING	561856-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP	Jačanje istraživačkog potencijala u visokom obrazovanju za napredan razvoj regionala zapadnog Balkana (Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region)	Re@WBC	15. 10. 2015.	14. 10. 2018.	Univerzitet u Nišu, Srbija	Rektorat	prof. dr. Senada Kalabušić senadak@pmf.unsa.ba

3	2015.	CAPACITY BUILDING	561847-EPP-1-2015-1-EL-EPPKA2-CBHE-JP	„Iz-škole-na-posao“ - tranzicija studenata visokog obrazovanja sa posebnim potrebama u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini (School- to-Work Transition for Higher education students with disabilities in Serbia, Montenegro and Bosnia & Herzegovina)	<i>Trans2Work</i>	15. 10. 2015.	14. 10. 2018.	Univerzitet u Makedoniji, Grčka	Rektorat	doc. dr. Lejla Kafedžić lejla.kafedzic@ff.unsa.ba
4	2015.	CAPACITY BUILDING	561874-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA2-CBHE-SP	Osnajivanje internacionalizacije visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Strenghtening of Internationalisation in BiH higher education)	<i>STINT</i>	15. 10. 2015.	14. 10. 2018.	Katolički univerzitet u Leuvenu, Belgija	Rektorat	prof. dr. Aleksandra Nikolić a.nikolic@ppf.unsa.ba
5	2015.	CAPACITY BUILDING	561902-EPP-1-2015-1-SE-EPPKA2-CBHE-JP	Modernizacija izučavanja geodezije u Zapadnom Balkanu s naglaskom na kompetencije i ishode učenja (Modernising geodesy education in Western Balkan with focus on competences and learning outcomes)	<i>GEOWEB</i>	15. 10. 2015.	14. 10. 2018.	Visoka kraljevska tehnička škola u Štokholmu (KTH), Švedska	Građevinski fakultet	doc. dr. Medžida Mulić medzida_mulic@yahoo.com

6	2015.	CAPACITY BUILDING	561987-EPP-1-2015-IE-EPPKA2-CBHE-JP	Mreža bibliotekarskih usluga za podršku: biblioteke u zemljama Zapadnog Balkana kroz razvoj osoblja i reformu bibliotekarskih usluga (Library Network Support Services: libraries in Western Balkan countries through staff development and reforming library services)	LNSS	15. 10. 2015.	14. 10. 2018.	Tehnološki institut u Limericku, Irska	Rektorat	doc. dr. Lejla Hajdarpašić lejla.hajdarasic@ff.unsa.ba
7	2016.	CAPACITY BUILDING	573664-EPP-1-2016-BA-EPPKA2-CBHE-JP	„Spreman-za-posao“ – integracija i ocjenjivanje praktične vještine preduzeća u inženjeringu i ICT studijama (Ready for BUSiness - Integrating and validating practical entrepreneurship skills in engineering and ICT studies)	REBUS	15. 10. 2016.	14. 10. 2019.	Univerzitet u Sarajevu	Mašinski fakultet	prof. dr. Branko Vucijak, vucijak@mef.unsa.ba
8	2016.	CAPACITY BUILDING	573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP	Razvoj master-plana za upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa u zemljama Zapadnog	NatRisk WeB	15. 10. 2016.	14. 10. 2019.	Univerzitet u Nišu, Srbija	Građevinski fakultet	prof. dr. Emina Hadžić emina_hadzic@gf.unsa.ba

				Balkana (Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkans Countries)					
9	2016.	CAPACITY BUILDING	574150-EPP-1-2016-1-HR-EPPKA2-CBHE-JP	Akademска еволуција Западног Балкана и професионална обука за одрживост инфраструктуре просторних података (Western Balkan Academic Education Evolution and Professional's Sustainable training for Spatial Data Infrastructures)	BESTSDI	15. 10. 2016.	14. 10. 2019.	Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska	Građevinski fakultet / Poljoprivredno -prehrambeni fakultet doc. dr. Slobodanka Ključanin slobodanka63@yahoo.com
10	2017.	CAPACITY BUILDING	586304-EPP-1-2017-BA-EPPKA2-CBHE-JP	Zapadnobalkanska inicijativa za urbanu poljoprivredu (Western Balkans Urban Agriculture Initiative)	BUGI	15. 10. 2017.	15. 10. 2020.	Univerzitet u Sarajevu	Poljoprivredno -prehrambeni fakultet prof. dr. Pakeza Drkenda p.drkenda@ppf.unsa.ba
11	2017.	CAPACITY BUILDING	585833-EEP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP	Balkan kao nova destinacija: razvoj agroturizma (Next Destination Balkans: Agritourism Landscapes)	LANDS	15. 10. 2017.	15. 10. 2020.	Visoka poljoprivredno-prehrambena škola strukovnih studija Prokuplje, Srbija	Poljoprivredno -prehrambeni fakultet prof. dr. Sabahudin Bajramovic s.bajramovic@ppf.unsa.ba

				Development)						
12	2017.	CAPACITY BUILDING	58716-EPP-1-2017-AT-EPPKA2-CBHE-JP	Podrška telekomunikacijskom inženjerstvu u susretu sa modernim društvom i industrijskim potrebama (Boosting the Telecommunications Engineer Profile to meet Modern Society and Industry Needs)	BENEFIT	<i>15. 10. 2017.</i>	<i>15. 10. 2020.</i>	Univerzitet u Klagenfurtu, Austrija	Elektrotehnički fakultet	doc. dr. Dušanka Bošković dboskovic@etf.unsa.ba
13	2015.	STRATEGIC PARTNERSHIP	557990-EPP-1-2014-AT-SPO-SCP	Kako voditi sportski klub do uspješne budućnosti (How to lead a sport club to a successful future)	SPORTGO	<i>01. 01. 2015.</i>	<i>30. 06. 2017.</i>	Univerzitet primijenjenih nauka u Grazu, Austrija	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	prof. dr. Izet Rado, izet.radjo@gmail.com
14	2015.	SPORT	567232-EPP-1-2015-2-AT-SPO-SCP	Edukacija sportaša u poduzetništvu: Novi pristup dvojnoj karijeri Athletes Learning Entrepreneurship - a new Type of Dual Career Approach	AtLETyC	<i>01. 01. 2016.</i>	<i>01. 07. 2018.</i>	Univerzitet primijenjenih nauka u Grazu, Austrija	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	prof. dr. Izet Rado, izet.radjo@gmail.com

15	2016.	SPORT	579923-EPP- 1-2016- 2-IT- SPO-SCP	MATCH prilike za socijalnu inkluziju (MATCH Social Inclusion opportunities)	MATCH	01. 01. 2017.	01. 07. 2019.	Evropski centar za studije i inicijativu, Italija	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	prof. dr. Izet Rado, izet.radjo@gmail.com
16	2017.	ERASMUS MUNDUS JOINT MASTER DEGREE	N/A	Centralno i istočnoevropske, ruske i euroazijske studije (Central and East European, Russian and Eurasian Studies)	N/A			Univerzitet u Glazgovu, Škotska, Velika Britanija	Fakultet političkih nauka	